

Krizové řízení města Prachatice

Bc. Zuzana Matoušková

Diplomová práce
2024

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Zuzana Matoušková**
Osobní číslo: **L22336**
Studijní program: **N1032A020002 Bezpečnost společnosti**
Specializace: **Ochrana obyvatelstva**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Krizové řízení města Prachatice**

Zásady pro vypracování

1. Zpracujte rešerši se zaměřením na monografie, studie a články věnované předmětné problematice.
2. Charakterizujte hrozby a rizika ve městě Prachatice.
3. Za pomoci adekvátních metod analyzujte hrozby a rizika ve městě Prachatice.
4. Navrhněte případná opatření pro zlepšení stavu krizového řízení a ochrany obyvatelstva v dané obci.

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. LEGRAND, Jérôme. *Common Security and Defence Policy*. Online. In: www.europarl.europa.eu/, 2023. Dostupné z: https://www.europarl.europa.eu/erpl-app-public/factsheets/pdf/en/FTU_5.1.2.pdf.
2. SADÍLEK, Zdeněk; PÁLKOVÁ, Barbora a KALAMÁR, Štěpán. *Krizové řízení a integrovaný záchranný systém*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2019. ISBN 978-80-7408-192-7.
3. VILÁŠEK, Josef a FUS, Jan. *Krizové řízení v ČR na počátku 21. století*. 2. vydání. Praha: Univerzita Karlova: Karolinum, 2022. ISBN 978-80-246-5498-0.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího diplomové práce.

Vedoucí diplomové práce: **doc. RSDr. Václav Lošek, CSc.**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání diplomové práce: **1. prosince 2023**
Termín odevzdání diplomové práce: **26. dubna 2024**

L.S.

---

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

---

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 4. prosince 2023

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 22. 4. 2024

Jméno a příjmení studenta: Bc. Zuzana Matoušková

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Diplomová práce je zaměřena na krizové řízení města Prachatice. Zásadní pozornost je věnována hrozbám a rizikům ohrožující město Prachatice. Teoretická část obsahuje literární rešerši věnující se krizovému řízení a definicím oblastí bezpečnosti, krizového řízení a krizového plánování. V praktické části se autorka práce zaměřila na město Prachatice, konkrétně na charakteristiku města, historii krizového řízení ve městě a analýze hrozeb a rizik. V rámci práce byly identifikovány již proběhlé mimořádné události, které na území města nastaly. V neposlední řadě praktická část obsahuje informace o zabezpečení obyvatel při mimořádných událostech a porovnání stavu krizového řízení se stavem požadovaným právem bezpečnosti. Praktická část je ukončena navrženými opatřeními pro zlepšení stavu krizového řízení ve městě Prachatice.

Klíčová slova: krizové řízení, Prachatice, Jihočeský kraj, mimořádná událost

ABSTRACT

The diploma thesis focuses on crisis management in the city of Prachatice. Significant attention is devoted to threats and risks endangering the city of Prachatice. The theoretical part includes a literature review focusing on crisis management and definitions of security, crisis management, and crisis planning. In the practical part, the author of the diploma focused on the city of Prachatice, specifically on the city's characteristics, the history of crisis management in the city, and an analysis of the threats and risks facing the city. As part of the work, past extraordinary events that occurred within the city's territory were identified. Lastly, the practical part includes information on securing residents during extraordinary events and comparing the state of crisis management with the state required by security law. The practical part concludes with proposed measures to improve the state of crisis management in the city of Prachatice.

Keywords: crisis management, Prachatice, South Bohemian Region, emergency event

Na tomto místě bych ráda poděkovala mé rodině, která mě po celou dobu studia podporovala. Dále bych chtěla poděkovat mým nejbližším přátelům za zpříjemnění studentských let. Děkuji také mému příteli za velkou podporu při zpracování této práce. Poděkování dále patří pracovníci krizového řízení města Prachatic, Petře Popové, členům Hasičského záchranného sboru Prachatic a příslušníkům Policie České republiky, kteří mi poskytovali cenné informace k vypracování diplomové práce. Poslední, avšak největší poděkování, patří vedoucímu práce, kterým je pan doc. RSDr. Václav Lošek, CSc, a to za odborné a cenné rady a obrovskou trpělivost.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE PRÁCE A POUŽITÉ METODY	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 LITERÁRNÍ REŠERŠE	12
2 BEZPEČNOST	16
2.1 BEZPEČNOSTNÍ PROSTŘEDÍ	18
2.2 OCHRANA OBYVATELSTVA	20
2.3 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM.....	21
3 KRIZOVÉ ŘÍZENÍ	25
3.1 ORGÁNY KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ	25
3.2 KRITICKÁ INFRASTRUKTURA	29
3.3 HOSPODÁŘSKÁ OPATŘENÍ PRO KRIZOVÉ STAVY	31
4 KRIZOVÉ PLÁNOVÁNÍ	34
4.1 HAVARIJNÍ PLÁNOVÁNÍ	36
4.2 POVODŇOVÉ PLÁNY	37
4.3 OBRANNÉ PLÁNOVÁNÍ.....	38
4.4 PANDEMICKÝ PLÁN	39
ZÁVĚR TEORETICKÉ ČÁSTI	42
II PRAKTICKÁ ČÁST	43
5 CHARAKTERISTIKA MĚSTA PRACHATICE	44
5.1 STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE MĚSTA	47
6 HISTORIE KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ MĚSTA PRACHATICE	52
6.1 HISTORIE HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU MĚSTA PRACHATICE	52
6.2 HISTORIE POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY VE MĚSTĚ PRACHATICE	55
6.3 HISTORIE ZDRAVOTNICKÉ ZÁCHRANNÉ SLUŽBY VE MĚSTĚ PRACHATICE	59
7 HROZBY A RIZIKA MĚSTA PRACHATICE	62
7.1 PŘIROZENÁ POVODEŇ A ZVLÁŠTNÍ POVODEŇ	62
7.1.1 Povodňový plán obce	65
7.2 NARUŠENÍ DODÁVEK PITNÉ VODY VELKÉHO ROZSAHU.....	70
7.3 EXTRÉMNÍ VÍTR.....	71
7.4 EPIDEMIE.....	73
8 MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI V OBCI S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ PRACHATICE	75
8.1 POVODŇ V ROCE 2002	75

8.2	POVODNĚ V ROCE 2009	77
8.3	POVODNĚ V ROCE 2013	78
8.4	VĚTRNÉ SMRŠTĚ EMA A HERWART	78
8.5	VÝBUCH A NÁSLEDNÝ POŽÁR BYTOVÉHO DOMU V OBCI LENORA	79
8.6	COVID-19	80
9	ZABEZPEČENÍ OBYVATEL PŘI MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTECH	83
9.1	VAROVÁNÍ A VYROZUMĚNÍ	83
9.2	EVAKUACE	84
9.3	NOUZOVÉ PŘEŽITÍ	86
9.4	UKRYTÍ A IMPROVIZOVANÁ OCHRANA	88
10	POROVNÁNÍ STAVU KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ MĚSTA SE STAVEM POŽADOVANÝM LEGISLATIVOU.....	91
11	NÁVRHY NA PŘÍPADNÉ ZLEPŠENÍ STAVU KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ MĚSTA PRACHATICE	96
	ZÁVĚR	98
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	99
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	106
	SEZNAM OBRÁZKŮ	109
	SEZNAM TABULEK.....	110
	SEZNAM PŘÍLOH.....	111

ÚVOD

Krizové řízení je nedílnou součástí života všech občanů naší země, i když si to mnozí neuvědomují. Dostatečná připravenost měst a organizací v rámci krizového řízení může při nastalých mimořádných událostech či krizových situacích napomoci ke snazšímu průběhu zvládnutí mimořádné události a k odstraňování následků. Krizové řízení by mělo minimalizovat negativní dopady mimořádné události na zdraví a životy obyvatelstva, na dané území i životní prostředí.

Mimořádné události provázejí obyvatelstvo téměř v každodenních frekvencích, proto musí být příprava na tyto události v dostatečné míře směřována především ochraně obyvatelstva.

Aby bylo obyvatelstvo a město připraveno zvládat mimořádné události a krizové situace a operativně na nastalé situace reagovat, je nezbytné dodržovat právní předpisy, podle kterých by se měly dané struktury řídit. Diplomová práce je zaměřena na Jihočeské město Prachatice, odkud autorka pochází. Z tohoto důvodu bude v práci analyzován stav krizového řízení právě v tomto městě.

O solidní úrovni krizového řízení města svědčí skutečnost, že v minulosti úspěšně čelilo mimořádným událostem a krizovým situacím.. Teoretická část práce obsahuje úvod do problematiky krizového řízení, který zahrnuje rešerši literatury zaměřenou na tuto problematiku, jakož i základní principy bezpečnosti, krizového řízení a krizového plánování. Orgány krizového řízení sehrávají klíčovou roli v řízení krizových situací, a proto je důležité definovat jejich pravomoci.

Praktická část bude věnována samotnému městu Prachatice. Bude provedena charakteristika města a vymezena historie složek integrovaného záchranného systému ve městě. Hlavní částí práce je analýza hrozeb a rizik, které mohou na území města nastat a popis mimořádných událostí, které na území již nastaly. Součástí praktické části bude též nosná problematika zabezpečení obyvatel při vzniku mimořádné události, kam patří varování a vyrozumění, evakuace, nouzové přežití, ukrytí a improvizovaná ochrana. Ve vazbě na zjištěné výsledky stavu krizového řízení ve městě Prachatice budou navrženy případná opatření ke zlepšení stavu krizového řízení ve městě.

CÍLE PRÁCE A POUŽITÉ METODY

Diplomová práce je složena ze dvou částí, a to teoretické a praktické. Teoretická část je chápána jako seznámení čtenáře s danou problematikou, přičemž je zde uvedena literární rešerše a vymezeny základní oblasti týkající se krizového řízení. Prostřednictvím aplikace použitých metod bude splněn hlavní cíl a dílčí cíle diplomové práce.

Hlavním cílem diplomové práce je analyzovat stav krizového řízení ve městě Prachatice.

Prvním dílčím cílem je na základě prostudování literárních zdrojů zpracování literární rešerše k problematice krizového řízení. Dalším dílčím cílem je analyzovat a charakterizovat hrozby a rizika ve městě Prachatice. Posledním dílčím cílem práce je návrh případných opatření ke zlepšení stavu krizového řízení ve městě Prachatice.

Použitými metodami v práci jsou: analyticko-syntetická metoda, historická metoda a metoda komparace.

Prostřednictvím diplomové práce budou hledány odpovědi na výzkumné otázky:

1. Je krizové řízení ve městě Prachatice v souladu s právními předpisy?
2. Jestliže dojde ve městě Prachatice k mimořádné události, jsou prostředky varování obyvatelstva dostatečně efektivní?
3. Jaké hrozby a rizika ohrožují město Prachatice?
4. Jakým způsobem lze zlepšit stav krizového řízení ve městě Prachatice?

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 LITERÁRNÍ REŠERŠE

Pro správné pochopení problematiky práce je na jejím začátku provedena literární rešerše, která blíže specifikuje dané téma. Jedná se o publikace, koncepční dokumenty¹ a články vztahující se ke krizovému řízení.

Krizové řízení a integrovaný záchranný systém – Jak už sám název napovídá, kniha se věnuje problematice krizového řízení a integrovaného záchranného systému. Kniha je rozdělena do šesti hlavních kapitol, které se věnují bezpečnostnímu systému naší země, právním předpisům a dokumentům týkajících se krizového řízení, krizovému řízení, integrovanému záchrannému systému, ochraně obyvatelstva a plánovacím dokumentům. Nejrozsáhlejší kapitolou je Integrovaný záchranný systém (dále jen IZS), ve kterém lze najít veškeré informace o základních a ostatních složkách IZS či také o cvičeních složek IZS. Kapitola je završena prezentací práv a povinností právnických a podnikajících fyzických osob při mimořádných událostech a při ochraně obyvatelstva. (Sadílek, Pálková, Kalamár, 2019)

Krizové řízení na počátku 21. století – Kniha obsahuje velmi rozsáhlé informace o krizovém řízení, které jsou rozděleny do deseti kapitol. Čtenář se seznámí s bezpečnostní politikou České republiky, krizovým plánováním či také s vlivem Severoatlantické aliance a Evropské unie na krizové řízení v naší zemi. (Vilášek, Fus, 2022)

Žijeme v záplavovém území – Publikace vydaná organizací Člověk v tísni, je určena především pro obyvatele žijící v oblasti, kde je vyšší pravděpodobnost vzniku povodní. Jedná se o příručku, která podává základní informace o povodních. Kniha je rozdělena do tří kapitol – Příprava na povodeň, Obnova po povodni a Prevence povodní. V těchto částech se čtenář seznámí se základními druhy povodní, předpovědí povodní, přípravou na povodeň, jak postupovat v případě postižení povodní a také s opatřeními, která pomohou zmírnit dopady mimořádné události. (Člověk v tísni o. p. s., 2015)

Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2025 s výhledem do roku 2030 – Koncepční dokument, jehož hlavní myšlenkou je vytvoření vhodných podmínek pro bezpečný život obyvatelstva, představuje strategické cíle a 12 základních úkolů. Tyto úkoly by měly pomoci naplnit právě definované strategické cíle. Hlavní myšlenkou koncepce je „připravený občan, připravený stát“. Dokument reflektuje probíhající nebo předpokládané vývojové trendy

---

¹ Na uvedené koncepční dokumenty navazuje Analýza hrozeb ČR a Audit národní bezpečnosti a dále informuje KVAČR (Koncepce výstavby Armády České republiky).

a akceptuje možnosti vzniku neočekávaných událostí, které mají významné dopady na společnost. Základními strategickými cíli jsou: Rozvoj podmínek ochrany obyvatelstva, Podpora úkolů a opatření ochrany obyvatelstva a Zvyšování účinnosti organizace ochrany obyvatelstva.

Mezi aktéry vystupující v tomto systému řadíme orgány státní správy, územní samosprávy, právnické a podnikající fyzické osoby a občany. Centrální úlohu systému představuje Hasičský záchranný sbor České republiky. (Ministerstvo vnitra ČR, 2020)

Modelové scénáře pro vybrané zátěžové situace – Monografie vydaná kolektivem autorů mapuje scénáře některých mimořádných situací, které mohou nastat na území České republiky. Zpracované scénáře se týkají povodní, dopravní nehody spojené s únikem nebezpečné látky, epidemie, ropné nouze, migrační vlny a sociálních nepokojů. Kniha se skládá ze sedmi kapitol, přičemž se první kapitola věnuje teorii modelování a metodiky a další kapitoly jsou samotné modelové scénáře pro výše uvedené mimořádné události. (Harazin a kolektiv, 2018)

Bezpečnostní strategie České republiky 2023 – Konceptně strategický dokument České republiky v oblasti bezpečnostní politiky, ze kterého vycházejí další strategie a koncepce v oblasti bezpečnosti. Strategie vymezuje obecné principy a směřování bezpečnostní politiky, které jsou závazné pro činnost všech státních orgánů a veřejné správy a čerpá ze Strategické koncepce Severoatlantické aliance a Strategického kompasu Evropské unie. Cílem Bezpečnostní strategie je hledání nadstranických přístupů k zajišťování bezpečnosti. Nová Bezpečnostní strategie, vydána po osmi letech, je aktualizací Bezpečnostní strategie České republiky 2015 a je v pořadí čtvrtou Bezpečnostní strategií. Napříč dokumentem je kladen důraz na celovládní a celospolečenský přístup, kdy se každý občan podílí na zajišťování bezpečnosti země a velký důraz je kladen na srozumitelnost. Bezpečnostní strategie se skládá ze sedmi kapitol, kterými jsou: Úvod, Východiska bezpečnostní politiky České republiky, Bezpečnostní zájmy České republiky, Bezpečnostní prostředí, Strategie prosazování bezpečnostních zájmů České republiky, Oblasti strategické pozornosti a Závěr. (Vláda ČR, 2023)

Obranná strategie České republiky 2023 – Patří mezi další stěžejní koncepční dokumenty vztahující se ke krizovému řízení a ochraně obyvatelstva. V současné době je v platnosti Obranná strategie České republiky 2023, která navazuje na Bezpečnostní strategii České republiky a na důležité strategické a plánovací dokumenty Severoatlantické aliance a Evropské unie. Vysvětluje, co je nutné učinit, aby naše obrana byla maximálně věrohodná

a účinná a informuje o skutečnosti, abychom přispívali ke společné obraně v Severoatlantické alianci, a to v dostatečném rozsahu a kvalitě. Důraz na celovládní a celospolečenský charakter obrany je nejdůležitějším sdělením strategie. Jedná se o budování ozbrojených sil, jež budou dobře vyzbrojené, vycvičené a připravené a o posilování celkové odolnosti státu a společnosti. Mezi informace uvedené ve strategii patří k zásadním skutečnost, že od konce studené války je pravděpodobnost vojenského napadení naší země, nebo některého jiného státu Severoatlantické aliance a Evropské unie, nejvyšší. Mezi hrozby ohrožující naši zemi jsou, dle Obranné strategie, kybernetické útoky, dezinformační kampaně, ekonomický nátlak a sabotážní, subverzní či zpravodajské aktivity. Co se týče nevojenských předpokladů obranschopnosti a součástí věrohodného odstrašení, je základním předpokladem posilování odolnosti státu, společnosti a také občanů. Nezbytnou podmínkou obranschopnosti je také finanční zajištění, kdy by se mělo na obranu vydávat nejméně 2 % hrubého domácího produktu ročně. Účelem Obranné strategie je definování základních východisek, cílů a nástrojů obranné politiky a úkolů obranného systému České republiky. (Vláda ČR, 2023)

Dokumentace IZS – Článek informující o dokumentaci integrovaného záchranného systému zpracovalo Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky a je dostupný na oficiálních webových stránkách Hasičského záchranného sboru České republiky. Skládá se ze šesti částí, které se věnují typovým činnostem, havarijnímu plánu krajů a vnějšímu havarijnímu plánu, dohodě o poskytnutí pomoci, dokumentaci o společných záchranných a likvidačních pracích a statistických přehledech, dokumentaci o společných školeních, instruktážích a cvičeních složek integrovaného záchranného systému a poplachovému plánu integrovaného záchranného systému. Dané sekce jsou po rozkliknutí přehledně vysvětleny a jsou zde uvedeny příklady jednotlivých dokumentací. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2024)

Krizové plánování – Článek zpracovaný magistrátem hlavního města Prahy je dostupný na webových stránkách města Prahy. Článek věnující se dané problematice je kratšího rozsahu a obsahuje základní informace o krizovém plánování. Text obsahuje definici krizového řízení a stručnou charakteristiku plánů krizového řízení, obranného plánování a systému hospodářských opatření pro krizové stavy. (Magistrát hlavního města Prahy, 2024)

Ochrana obyvatel a krizové řízení – Praktický průvodce a rádce úředníka, který, jak již sám název napovídá, obsahuje základní informace o ochraně obyvatelstva a krizovém

řízení. V příručce lze nalézt právní předpisy vztahující se k mnoha oblastem, charakteristiku krizové situace, typových plánů a dalších oblastí týkajících se krizového řízení. Příručka se věnuje také ochraně před povodněmi, vnitřní bezpečností a ochraně utajovaných informací. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2021)

ZÁVĚR KAPITOLY

Literární rešerše prokázala skutečnost, že problematice ochrany obyvatelstva je věnována náležitá multiresortní pozornost směřující ke schopnosti bezpečnostního systému čelit stávajícím i predikovatelným bezpečnostním hrozbám, mimořádným událostem a krizovým situacím.

2 BEZPEČNOST

Pojem bezpečnost není v současné době v právu bezpečnosti transparentně vymezen. V Terminologickém slovníku pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu je bezpečnost definována jako „stav, kdy je systém schopen odolávat známým a předvídatelným vnějším a vnitřním hrozbám, které mohou negativně působit proti jednotlivým prvkům tak, aby byla zachována struktura systému, jeho stabilita, spolehlivost a chování v souladu s cílovostí.“ (Ministerstvo vnitra, 2016)

Základním dokumentem bezpečnostní politiky naší země, ze kterého vycházejí další strategie a koncepce, je Bezpečnostní strategie České republiky. Jedná se o dokument zpracovaný vládou a jeho cílem je hledání přístupů k zajištění bezpečnosti. Aktuálně je v platnosti Bezpečnostní strategie České republiky 2023². Bezpečnostní strategie klade důraz na zajišťování bezpečnosti, a to na principu celospolečenského přístupu, kdy se na samostatném zajišťování bezpečnosti podílí každý občan, a to svým přístupem a chováním. Zajišťování bezpečnosti obyvatel, obranu svrchovanosti a územní celistvosti a zachování náležitostí demokratického právního státu zajišťuje vláda České republiky (dále jen ČR), orgány státní správy a složky integrovaného záchranného systému (dále jen IZS). (Bezpečnostní strategie ČR, 2023)

Mezi hrozby dle **Bezpečnostní strategie ČR** patří především Rusko, Čína a „další země, které jsou v opozici vůči mezinárodnímu řádu založenému na pravidlech“. (Bezpečnostní strategie ČR, 2023) Další hrozbou může být také terorismus, násilný extremismus, nelegální migrace či šíření infekčních onemocnění s pandemickým potenciálem nebo hrozby v kybernetickém prostoru. (Bezpečnostní strategie ČR, 2023)

Bezpečnost České republiky zajišťují ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory a havarijní služby. Na zajišťování bezpečnosti mají povinnost zúčastnit se také státní orgány, orgány územních samosprávných celků a také právnické a fyzické osoby. Tyto prvky jsou centrálně řízeny a koordinovány, ale na jednotlivých úrovních působí samostatně. (Sadílek, Pálková, Kalamár, 2019)

---

² Aktuální bezpečnostní strategie je novelou Bezpečnostních strategií České republiky z let 2003, 2011 a 2015.

Bezpečnostní systém ČR je definován jako „*institucionální nástroj pro zajištění bezpečnosti státu, udržení a prosazení životních, strategických a dalších významných zájmů ČR, pro tvorbu a realizaci bezpečnostní politiky*“. (Sadílek, Pálková, Kalamár, 2019)

Mezi úkoly bezpečnostního systému patří:

- Zajištění bezpečnosti země.
- Ochrana a prosazování bezpečnostních zájmů republiky.
- Zajištění adekvátní a efektivní reakce na bezpečnostní hrozby, které se mění.³

Bezpečnostní systém má v gesci Ministerstvo vnitra (resp. Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR) a odpovídá za něj Vláda ČR, jakožto vrcholný orgán výkonné moci. Bezpečnostní systém je založený na principu, že do jeho fungování by se měl zapojit každý, a to příslušné orgány a také samotný občan. (Sadílek, Pálková, Kalamár, 2019)

Pro zajištění vnější bezpečnosti České republiky je stát členem **Severoatlantické aliance NATO** (dále jen NATO), do které vstoupila dne 12. března 1999 společně s Polskem a Maďarskem. Díky členství v NATO je tak naše země nejlépe zajištěna v historii národa, avšak kromě dané výhody, musí ČR plnit také závazky vyplývající z členství v NATO. Jedná se o podporu národů při mezinárodních sporech všech států v severoatlantickém prostoru tak, aby nebyl ohrožen mezinárodní mír, bezpečnost a spravedlnost a vyhnout se použití síly jakýmkoli způsobem, jež se neslučuje s cíli Organizace spojených národů (dále jen OSN). Podle článku 5 Washingtonské smlouvy platí, že ozbrojený útok proti jednomu či více států v Evropě nebo Severní Americe bude považován za útok proti všem. Proto mají všechny členské státy povinnost pomoci napadeným státům, a to s cílem obnovit a zachovat bezpečnost severoatlantického prostoru. (natoaktual.cz, 2000)

Česká republika, jako člen **Evropské unie** (dále jen EU), je zahrnuta také do společné politiky bezpečnosti a obrany EU. Společná politika bezpečnosti a obrany (The Common Security and Defence Policy – CSPD) patří mezi hlavní rámec politiky. Členské státy mohou skrze tuto politiku rozvíjet evropskou strategickou kulturu v oblasti bezpečnosti, dále mohou řešit společně vzniklé konflikty a krize a především chránit EU, včetně občanů, a posilovat

---

³ Bezpečnostní hrozby jsou popsány a aktualizovány v Bezpečnostní strategii ČR a v Analýze hrozeb pro Českou republiku.

mezinárodní mír a bezpečnost. CSPD je jednou z nejrychleji se rozvíjejících politik za posledních 10 let.

Právním základem CSPD je Lisabonská smlouva, která vstoupila v platnost roku 2009 a představitelem Unie pro zahraniční věci a politiku je současný místopředseda Evropské komise Joseph Borell, který zodpovídá za předkládání návrhů CSPD členským státům.

Evropská unie spolupracuje v rámci různých multilaterálních rámců zejména s OSN a NATO. Mimo OSN a NATO spolupracuje také např. s Africkou unií.

V červnu roku 2016 byl představen Evropské radě dokument, který stanovil strategii CSPD. Dokument by měl být každoročně přezkoumáván a čítá pět priorit:

- Bezpečnost EU.
- Odolnost státu a společnosti na východě a jihu EU.
- Rozvoj integrovaného přístupu ke konfliktům.
- Kooperativní regionální řády.
- Globální správa pro 21. století.

Ve stejném roce byl také Radě představen „Implementační plán bezpečnosti a obrany“ a také evropský plán akce v oblasti obrany s klíčovými návrhy na vytvoření Evropského fondu pro obranu (plán se zaměřuje na výzkum a rozvoj schopností v oblasti obrany).

Červen roku 2021 byl ve znamení zahájení diskuse o budoucnosti evropské bezpečnosti a obrany. Toto vedlo k vytvoření Strategického kompasu o bezpečnosti a obraně⁴. V důsledku začátku ruské války proti Ukrajině byl dokument změněn, a to z důvodu, aby byla vzata úvaha destabilizace evropského bezpečnostního řádu a následná změna postoje, ambicí a nástrojů EU v oblasti obrany. Finální verze Strategického kompasu byla schválena v březnu roku 2022. (Legrand, 2023)

2.1 Bezpečnostní prostředí

Prostředí, které ovlivňuje bezpečnost naší republiky je vzhledem k rostoucím bezpečnostním trendům málo předvídatelné. Vzhledem k hrozbám, které Českou republiku ohrožují, dochází k zásadnímu dopadu na přístup k zajištění obrany a bezpečnosti. Zvyšují se nároky na připravenost a včasnou reakci na možné mimořádné události (dále jen MU).

---

⁴ Dokument, který stanoví strategie EU v oblasti bezpečnosti a obrany na příštích 5 až 10 let.

Roste význam komplexního přístupu a dochází ke kombinaci civilních i vojenských nástrojů k prevenci hrozeb a zmírnění jejich negativních vlivů. I přes skutečnost, že Českou republiku ohrožuje mnoho typů MU, pravděpodobnost přímého vojenského ohrožení naší republiky je nízká, a to především z důvodu členství České republiky v NATO a EU a díky dobrým vztahům se sousedními státy.

Bezpečnostní prostředí je zásadně poznamenáno narůstajícími ambicemi globálních i regionálních aktérů. Některé země posilují své vojenské schopnosti, včetně zbraní hromadného ničení, a projevují zvýšený zájem o klíčové suroviny, aktivitu na finančních trzích a soutěžení o vliv ve strategických oblastech. Tyto země představují hrozbu vzhledem k jednostranným snahám budovat vliv prostřednictvím politického, hospodářského a vojenského tlaku, včetně zpravodajských aktivit.

V případě, že vlády slabých či zhroutených států nejsou schopné zajistit vlastní obranu a bezpečnost svých občanů, dochází díky nim k nárůstu bezpečnostních hrozeb. Může tak dojít ke konfliktům vnitrostátního i regionálního typu, které negativně ovlivní i bezpečnost obyvatel našeho státu.

Problémem bezpečnosti je také dopad demografických změn, kdy může chudoba a nedostatek základních potřeb a služeb v zemích s vysokým nárůstem populace dojít ke zvýšení pravděpodobnosti extremismu, kriminalitě, ozbrojeným konfliktům či masové migraci. (Vilášek, Fus, 2022)

Hrozbu definujeme jako „*fenomén, který má potenciální schopnost poškodit zájmy České republiky*“. (Bezpečnostní strategie, 2003) Jedná se o přírodní či člověkem způsobený jev. Česká republika zohledňuje i hrozby, které nemají přímý dopad na její bezpečnost, ale ohrožuje její spojence, a to z důvodu členství v mezinárodních organizacích.

Vypracovaná Analýza hrozeb pro ČR identifikovala 22 typů nebezpečí, která by mohla v zemi znamenat vyhlášení jednoho z krizových stavů. Tato nebezpečí se dělí na dvě skupiny, a to naturogenní a antropogenní. Mezi naturogenní hrozby řadíme např. dlouhodobé sucho, povodeň, extrémní vítr či epidemie. Antropogenními hrozbami rozumíme např. narušení dodávek potravin velkého rozsahu, zvláštní povodeň, únik nebezpečné chemické látky ze stacionárního zařízení, radiační havárie či migrační vlny velkého rozsahu. (Paulus et. al., 2015)

Současnými bezpečnostními hrozbami, které definovalo Ministerstvo vnitra České republiky (dále jen MV ČR) – obor bezpečnostní politiky a prevence kriminality,

jsou zejména **terorismus, organizovaný zločin, kybernetické útoky, extremismus, bezpečnost civilního letectví a korupce.**

Terorismus je hrozba, proti které ČR bojuje prioritně, a to po událostech ze dne 11. září 2001. Jedná se o použití či hrozbu násilí zaměřené proti osobám s cílem vyvolat strach. Ministerstvo vnitra hodnotí připravenost země proti terorismu jako odpovídající. Země je schopna případným útokům čelit, i přes to ale MV firmám a organizacím radí, jak se před útoky chránit. Ohroženou skupinou teroristického útoku je obyvatelstvo shromážděné ve větším počtu ve stejný čas na stejném místě. Oproti jiným evropským státům, v současné době nedošlo na území České republiky k teroristickým útokům páchanými muslimskými radikály.

Organizovaný zločin je považován za nejvážnější nevojenskou hrozbu. Je páchán organizovanou skupinou, která je většinou k páchání trestné činnosti dobře strukturně organizována. Cílem je získání co největšího zisku⁵ s co nejnižšími náklady. Nejaktivnějšími skupinami páchanými tuto trestnou činnost jsou, kromě Čechů, Vietnamci, Ukrajinci, Albánci či Rusové. (Diplomatická akademie, s. r. o., 2018)

2.2 Ochrana obyvatelstva

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému definuje ochranu obyvatelstva jako „*plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku*“. (Česko, 2000)

Nejedná se však pouze o úkoly definované zákonem o IZS, ale také o reflexi vývojových trendů, a to jak probíhajících, tak předpokládaných. Ochrana obyvatelstva akceptuje možnost vzniku mimořádných událostí, které by měly dopad na celou společnost. Je chápána jako systém prevence, připravenosti i odezvy proti mimořádným událostem a cílem je ochrana životů, zdraví a také majetku a životního prostředí. Mezi aktéry patří mimo orgány státní správy, územní samosprávy, právnické osoby (dále jen PO) a podnikající fyzické osoby (dále jen PFO) také samotní občané země. Koncepce ochrany obyvatelstva definuje tři strategické cíle ochrany obyvatelstva, kterými jsou rozvoj podmínek, podpora úkolů a opatření a zvyšování účinnosti organizace.

---

⁵ Zisk může být nejen materiální hodnoty, ale například také společenského, ekonomického či politického vlivu.

Hlavní úlohu v oblasti fungování ochrany obyvatelstva vykonává Hasičský záchranný sbor České republiky (dále jen HZS ČR), který koordinuje a sjednocuje postupy ostatních zainteresovaných složek v oblasti přípravy na možné mimořádné události, IZS a ochrany obyvatelstva. (Ministerstvo vnitra – Generální ředitelství HZS ČR, 2020)

Úkoly ochrany obyvatelstva jsou plněny jak za stavu ohrožení státu, válečného stavu, tak v mírovém stavu. Úkoly jsou rozšířené o další, specifické úkoly, jež vyplývají z Ženevských úmluv z 12. 8. 1949 a k nim přijatých dodatkových protokolů. (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2023)

2.3 Integrovaný záchranný systém

Integrovaný záchranný systém vznikl po první světové válce a jeho vývoj pokračoval v období po druhé světové válce, kdy se státy začaly zaměřovat na ochranu obyvatelstva a tvořily systémy podílející se na ochraně obyvatelstva. Toto období je považováno za počátky budování systému pro záchranu osob. Základem systému byly dobrovolnické organizace, které dobře fungovaly a které se postupem času začaly profesionalizovat. Ve druhé polovině 20. století se evropské státy snažily sdružovat záchranné organizace pod jednotný systém. Vzhledem k této snaze vznikl usnesením vlády z roku 1993 č. 246 pojem integrovaný záchranný systém, jehož základem je zákon č. 239/2000 Sb. z balíčku krizových zákonů. Při vzniku tohoto systému se zvažovaly dvě varianty, a to vytvořit jednotnou záchrannou organizaci, nebo vytvořit systém vzájemné spolupráce mezi jednotlivými složkami. Prosadila se tak nakonec druhá varianta. (Sadílek, Pálková, Kalamár, 2019)

Pojem **integrovaný záchranný systém** je definován jako „koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací“. (Česko, 2000)

Složky integrovaného záchranného systému dělíme na základní a ostatní. Mezi základní složky řadíme Hasičský záchranný sbor ČR, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, Policii ČR a poskytovatele zdravotnické záchranné služby. Mezi ostatní složky IZS řadíme vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, ostatní záchranné sbory, orgány ochrany veřejného zdraví, havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, zařízení civilní ochrany a neziskové organizace.

Nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku MU zabezpečují základní složky IZS. Zajišťují také vyhodnocení MU a okamžitý zásah na místě mimořádné události. Z tohoto důvodu jsou síly a prostředky složek rozmístěny po celém území republiky⁶.

Ostatní složky poskytují plánovanou pomoc na vyžádání, což se zahrnuje do poplachového plánu IZS, plánovanou pomoc na vyžádání poskytují, kromě ostatních složek IZS, také ministerstva, územní správní úřady, orgány krajů a obcí, právnické a fyzické osoby, které vlastní nebo užívají stavby civilní ochrany (dále jen CO) či stavby dotčené požadavky CO, poskytovatelé akutní lůžkové péče, kteří mají zřízený urgentní příjem, vojenské záchranné útvary, zdravotnická zařízení a osoby, které se k této povinnosti smluvně zavázaly.

Mezi orgány integrovaného záchranného systému patří operační a informační střediska IZS. Práva a povinnosti těchto orgánů jsou specifikována v zákoně č. 239/2000 Sb. Mezi povinnosti operačních a informačních středisek patří:

- Přijímání a vyhodnocování informace o mimořádné události.
- Zprostředkovávání organizací plnění úkolů ukládaných velitelem zásahu.
- Plnění úkolů uložené orgány oprávněnými koordinovat záchranné a likvidační práce (dále jen ZaLP).
- Zabezpečení vyrozumění složek IZS a státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků.

Operační střediska a základní složky mezi sebou vzájemně kooperují a informují se o průběhu vzniklých mimořádných událostí. V případě přijetí tísňového volání se pak rozhodují o spolupráci s dalšími složkami IZS.

Průběžně se provádějí cvičení se složkami IZS. Zákon o IZS rozlišuje dva typy cvičení složek, a to taktická a prověřovací. Taktická cvičení jsou organizována za účelem přípravy složek IZS a orgánů, které se podílejí na ZaLP při mimořádné události. Prověřovací cvičení ověřuje přípravu složek IZS k provádění ZaLP. Oprávnění nařídít cvičení IZS má ministr vnitra, generální ředitel HZS ČR, hejtman či ředitel HZS kraje.

V případě zásahu rozlišujeme tři úrovně řízení složek IZS: taktická, operační a strategická.

---

⁶ Hovoříme také o tzv. plošném pokrytí území výjezdovými základnami.

Taktická úroveň se provádí přímo v místě zásahu velitelem zásahu. Velitel zásahu koordinuje záchranné a likvidační práce složek IZS a také vyhláší odpovídající stupeň poplachu. Velitelem zásahu je zpravidla velitel jednotky požární ochrany nebo příslušný funkcionář HZS s právem přednostního velení. V případě nestanovení velitele zásahu v místě mimořádné události, je koordinace složek IZS v místě zásahu v gesci velitele složky IZS, která v místě zásahu provádí převažující činnost.

Operační úroveň je prováděna na úrovni operačních a informačních středisek základních složek IZS. Do kompetence těchto středisek spadá také zřizování a provozování linek tísňového volání.

Strategická úroveň zahrnuje přímé zapojení starosty obce, hejtmána nebo ministra vnitra do koordinace ZaLP. Jako poradní orgán je využíván krizový štáb a při koordinaci ZaLP jsou zpracovány havarijní plány kraje a vnější havarijní plány. (Sadílek, Pálková, Kalamár, 2019)

V závislosti na rozsahu a druhu MU, při které zasahují složky IZS prostřednictvím svých sil a prostředků, jsou předurčovány jednotlivé stupně poplachu. Stupeň poplachu je vyhlášen velitelem zásahu pro jedno místo zásahu. Operační a informační středisko vyhláší stupeň poplachu pro určité území, které je postiženo mimořádnou událostí, kde se nachází více jak jedno místo zásahu.

První stupeň poplachu je vyhlášen při mimořádných událostech v případě ohrožení jednotlivých osob, jednotlivých objektů nebo jeho části, jednotlivých dopravních prostředků nebo ploch do velikosti území do 500 m² a v případě, kdy záchranné a likvidační práce provádí základní složky IZS, které není potřebné při zásahu neustále koordinovat.

Druhý stupeň poplachu je vyhlášen při mimořádných událostech v případě ohrožení nejvýše 100 osob, více než jednoho objektu se složitými podmínkami pro zásah, jednotlivých prostředků hromadné dopravy, cenných chovů zvířat či plochy do velikosti území do 10 000 m² a v případě, kdy jsou záchranné a likvidační práce prováděny základními a ostatními složkami IZS z kraje, kde se mimořádná událost nachází a je nutno tyto složky neustále koordinovat velitelem zásahu.

Třetí stupeň poplachu je vyhlášen při mimořádných událostech v případě ohrožení více jak 100 osob (nejvíce 1000 osob), části obce nebo areálu podniku, soupravy železniční přípravy, několika chovů hospodářských zvířat, plochy do velikosti území do 1 km², povodí řek, produktovody. Jedná se také o mimořádné události typu hromadné havárie v silniční

dopravě a letecké dopravě. Síly a prostředky jsou využívány z jiných krajů, záchranné a likvidační práce provádějí základní a ostatní složky IZS a tyto složky je potřeba koordinovat velitelem zásahu za pomoci štábu velitele zásahu. Místo zásahu je rozděleno na sektory a úseky.

Zvláštní stupeň poplachu je vyhlášen při mimořádných událostech v případě ohrožení více jak 1000 osob, celých obcí nebo ploch velikosti území nad 1 km². Síly a prostředky jsou využívány z jiných krajů a může být využito zahraniční pomoci. Zásahující složky jsou koordinovány velitelem zásahu za pomoci štábu velitele zásahu, místo zásahu je rozděleno na sektory a úseky a koordinace může být zajišťována na strategické úrovni. (Česko, 2001)

ZÁVĚR KAPITOLY

Druhá kapitola teoretické části je zaměřena na bezpečnost České republiky. V kapitole byl definován pojem bezpečnost a pozornost byla zaměřena na základní dokument bezpečnosti ČR, kterým je Bezpečnostní strategie ČR 2023 a na členství naší země v organizacích NATO a EU, z čehož plynou určité závazky v rámci zajištění bezpečnosti.

Kapitola je členěna na tři podkapitoly, které jsou věnovány bezpečnostnímu prostředí, ochraně obyvatelstva a integrovanému záchrannému systému.

Bezpečnostní prostředí je ohrožováno bezpečnostními hrozbami, kterými jsou např. terorismus, organizovaný zločin či kybernetické útoky. Tyto hrozby byly identifikovány Ministerstvem vnitra – odborem bezpečnostní politiky a prevence kriminality. Po výčtu daných hrozeb došlo k jejich popisu.

Pojem ochrana obyvatelstva je definován v zákoně č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému. Jedná se o především o úkoly plněné civilní ochranou, kterými jsou např. evakuace, varování a ukrytí. Hlavní úlohu v oblasti ochrany obyvatelstva vykonává Hasičský záchranný sbor ČR.

Podkapitola integrovaného záchranného systému je věnována složkám IZS, cvičením složek IZS, úrovním řízení složek IZS a jednotlivým stupňům poplachu.

3 KRIZOVÉ ŘÍZENÍ

Krizovým řízením (dále jen KŘ) rozumíme dle krizového zákona „*souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik a plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti s přípravou na krizové situace a jejich řešením nebo v souvislosti s ochranou kritické infrastruktury*“. (Česko, 2000)

Za vznik krizového řízení v České republice ve stávající podobě považujeme rok 2000, kdy došlo k vydání tzv. „balíčku krizových zákonů“. Klíčovým právním předpisem je zákon č. 240/2000 Sb. a jeho prováděcí předpisy⁷. Krizové řízení je v gesci Ministerstva vnitra ČR a realizují ho orgány krizového řízení. Orgán KŘ zřizuje krizový štáb a také může vyhlášovat krizová opatření. (Sadílek, Pálková, Kalamár, 2019)

V případě ohrožení svrchovanosti, územní celistvosti, demokratických základů ČR, plnění mezinárodních závazků o společné obraně, ohrožení vnitřního pořádku a bezpečnosti, ohrožení zdraví, životů, majetkových hodnot a životního prostředí, narušení kritické infrastruktury a v případě živelních pohrom či jiných havárií, lze vyhlásit krizový stav jako bezodkladné opatření. Jsou definovány čtyři krizové stavy, kterými jsou: stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu a válečný stav. V prvních zaznamenaných případech vyhlášení krizového stavu v roce 2002 došlo v Hřensku a na Děčínsku kvůli sesuvům půdy a Jihočeském kraji v důsledku povodní. Od tohoto roku dochází k vyhlášení krizového stavu každoročně, někdy i více než jednou za rok. (Vilášek, Fus, 2022)

3.1 Orgány krizového řízení

Mezi orgány krizového řízení řadíme vládu ČR, ministerstva a jiné ústřední správní úřady, Českou národní banku, orgány kraje a další orgány s působností na území kraje (krajská ředitelství Policie ČR), HZS krajů) a orgány obce s rozšířenou působností (dále jen ORP). Pro svou činnost orgány krizového řízení využívají bezpečnostní rady a krizové štáby⁸. (Sadílek, Pálková, Kalamár, 2019)

---

⁷ V současné době je v procesu zpracování novely krizového zákona.

⁸ Bezpečnostní rady a krizové štáby neřadíme mezi orgány krizového řízení. Bezpečnostní rada je poradní orgán zřizovatele pro přípravu na krizové situace, krizový štáb je pracovní orgán zřizovatele pro řešení krizové situace.

Vláda ČR je odpovědna za zajišťování bezpečnosti státu a za řízení a funkčnost bezpečnostního systému země. Vláda se za své činnosti odpovídá Poslanecké sněmovně a mezi její práva a povinnosti patří oprávnění vyhlášení nouzového stavu v případě živelních pohrom, havárií či nehod, které ohrožují životy, zdraví, majetkové hodnoty či vnitřní pořádek a bezpečnost, povinnost vyhlášení nouzového stavu Poslanecké sněmovně, povinnost určení omezených základních práv a svobod a určení povinností. Vláda také navrhuje vyhlášení stavu ohrožení státu Parlamentu, a to v případě, kdy je bezprostředně ohrožena svrchovanost nebo územní celistvost státu či jeho demokratické základy.

Ministerstvo zahraničních věcí v oblasti krizového řízení odpovídá za zabezpečení vztahů ČR s ostatními státy, mezinárodními organizacemi a integračními uskupeními. Dále také koordinuje činnost mezi ministerstvy a jinými ústředními orgány státní správy v oblasti zahraničních vztahů. Z hlediska bezpečnostní politiky prosazuje bezpečnostní zájmy země na mezinárodním poli či přispívá k hodnocení hrozeb a rizik na celostátní úrovni. Koordinace zahraniční bezpečnostní politiky se provádí také prostřednictvím Výboru pro koordinaci zahraniční bezpečnostní politiky. Tento výbor je součástí systému Bezpečnostní rady státu.

Ministerstvo obrany (dále jen MO) zajišťuje obranu ČR, řízení Armády ČR či správu vojenských újezdů. Pro zabezpečování obrany se ministerstvo podílí na zpracování návrhu vojenské obranné politiky státu, řídí vojenskou zpravodajskou službu a vojenské obranné zpravodajství či povolává občany ČR k plnění branné povinnosti. Mezi další činnosti MO patří organizace součinnosti s armádami ostatních států a vykonání státního dozoru nad radiační ochranou ve vojenských objektech.

V oblasti bezpečnosti je **Ministerstvo vnitra** ústředním orgánem státní správy např. pro vnitřní věci pro veřejný pořádek, zbraně a střelivo, požární ochranu, krizové řízení (nesouvisející se zajišťováním obrany), civilní nouzové plánování či ochranu obyvatelstva. Prostřednictvím Ministerstva vnitra je zajišťována komunikační síť pro Policii ČR (dále jen PČR), složky IZS a územní orgány státní správy.

V oblasti bezpečnosti ve věcech silniční, železniční, letecké, vnitrozemské vodní dopravy a námořní dopravy, plní úkoly **Ministerstvo dopravy** (dále jen MD). V rámci mezinárodní spolupráce MD zodpovídá za provádění mezinárodních smluv a dohod v oblasti dopravy. Mezi úkoly Ministerstva dopravy patří např. vypracování koncepce hospodářských opatření pro krizové stavy (dále jen HOPKS) jako součásti dopravní politiky státu, spolupůsobení

na zachování základních funkcí státu při krizových situacích či zpracování krizového plánu a typových plánů v oblasti dopravy.

Ministerstvo zdravotnictví zajišťuje ochranu životů a zdraví obyvatelstva a v součinnosti s orgány KŘ uskutečňuje vlastní koncepci krizového řízení a v jeho gesci je příprava systému zdravotnické pomoci občanům při krizových situacích.

Mezi další ministerstva, která vykonávají úkoly v rámci krizového řízení patří Ministerstvo financí, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo kultury a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Správa státních hmotných rezerv je v oblasti bezpečnosti ústředním orgánem pro HOPKS, státní hmotné rezervy (dále jen SHR) a ropnou bezpečnost. Úkolem správy hmotných rezerv je koordinace orgánů při zajišťování HOPKS, provoz celostátního informačního systému na podporu HOPKS, tvorba a udržování SHR v souladu s plánem vytváření civilních zdrojů k zajištění bezpečnosti země a také celostátní koordinace příprav a mezinárodních aktivit k zajištění ropné bezpečnosti země.

V případě krizové situace **Česká národní banka** (dále jen ČNB) stanoví a uskutečňuje, v oboru své působnosti, opatření k zajištění obrany státu, a to i včetně plánování prostředků a garantuje základní bankovní služby, mezi které patří např. vedení účtů určených subjektů (nouzový výdej hotovosti či vedení subjektů napojených na státní rozpočet. V případě vyhlášení stavu ohrožení státu a válečného stavu může guvernér ČNB např. navrhnout vládě omezení nebo zákaz nakládání s prostředky v českých korunách na účet u bank, stanovit kurz české koruny vůči cizím měnám či omezit nebo zakázat vývoz české měny. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2023)

Hejtman v rámci krizového řízení zajišťuje připravenost kraje na řešení krizových situací. Mezi jeho úkoly tak patří řízení a kontrola přípravných opatření, činnosti k řešení krizových situací a také činnosti ke zmírnění jejich následků. Hejtman zřizuje a řídí bezpečnostní radu kraje, krizový štáb kraje a schvaluje krizový plán kraje. Hejtman vyhláší stav nebezpečí a při takovém stavu je oprávněn nařídít např. pracovní povinnost, pracovní výpomoc či poskytnutí věcného prostředku, bezodkladné provádění staveb či stavebních prací za účelem zmírnění nebo odvrácení ohrožení vyplývajícího z krizové situace či evakuaci obyvatelstva a zákaz vstupu, pobytu nebo pohybu osob na vymezeném místě nebo území.

Mezi oprávnění a povinnosti **Hasičského záchranného sboru kraje** patří např. organizace součinnosti mezi správními úřady a obcemi v daném kraji, vedení přehledu možných zdrojů rizik a provádění analýzy ohrožení, zpracování krizového plánu kraje, zpracování krizového plánu ORP či vytváření podmínek pro činnosti krizového štábu kraje a krizových štábů ORP.

Starosta obce s rozšířenou působností zřizuje a řídí bezpečnostní radu ORP, organizuje přípravu správního obvodu ORP na krizové situace a podílí se na jejich řešení, schvaluje krizový plán ORP a zřizuje a řídí krizový štáb ORP. V případě krizové situace zajišťuje provedení krizových opatření v podmínkách správního obvodu ORP a plnění úkolů, které stanovil hejtman kraje či další orgány KŘ.

Obecní úřad obce s rozšířenou působností při zpracování krizového plánu kraje a při zpracování krizového plánu ORP spolupracuje s HZS, plní úkoly, které byly stanoveny v krizovém plánu ORP, vede evidenci údajů o přechodných změnách pobytu osob a předává údaje HZS kraje a vede přehled možných zdrojů rizik a odstraňuje nedostatky, které by mohly vést ke vzniku krizové situace.

K úkolům **starosty obce** za krizové situace patří zabezpečení varování a informování osob, které se nachází na území obce, před hrozícím nebezpečím, nařízení a organizace evakuace osob z ohroženého území obce a organizace činnosti obce v podmínkách nouzového přežití obyvatelstva.

V rámci krizového řízení **obecní úřad** organizuje přípravu obce na krizové situace, poskytuje obecnímu úřadu ORP podklady ke zpracování krizového plánu ORP, vede evidenci údajů o přechodných změnách pobytu osob za krizové situace, podílí se na zajištění veřejného pořádku a plní další úkoly, které byly stanoveny krizovým plánem ORP. (Blažek, 2014)

Stálým pracovním orgánem vlády, který má v gesci koordinaci problematiku bezpečnosti ČR a přípravu návrhů opatření k zajišťování bezpečnosti ČR, je **Bezpečnostní rada státu** (dále jen BRS). BRS je tvořena předsedou vlády a dalšími členy vlády podle rozhodnutí vlády. V rámci bezpečnostní rady působí pracovní výbory, kterými jsou: Výbor pro koordinaci zahraniční bezpečnostní politiky, Výbor pro obranné plánování, Výbor pro civilní nouzové plánování, Výbor pro vnitřní bezpečnost, Výbor pro zpravodajskou činnost a Výbor pro kybernetickou bezpečnost.

Pracovním orgánem vlády pro řešení krizové situace je **Ústřední krizový štáb** (dále jen ÚKŠ). ÚKŠ čítá 17 členů, jeho předsedou je, podle charakteru situace, buď ministr vnitra nebo ministr obrany. Předsedu jmenuje předseda vlády.

Poradními orgány zřizovatele pro přípravu na krizové situace jsou **bezpečnostní rada kraje a bezpečnostní rada ORP**. V rámci bezpečnostní rady kraje předsedá hejtman, který následně jmenuje členy bezpečnostní rady kraje a bezpečnostní radu ORP předsedá starosta ORP, který následně jmenuje členy bezpečnostní rady ORP.

Pracovními orgány zřizovatele pro řešení krizových situací jsou **krizové štáby kraje a krizové štáby ORP**. Krizovému štábu kraje předsedá hejtman, který následně jmenuje členy krizového štábu kraje a krizovému štábu ORP předsedá starosta ORP, který následně jmenuje členy krizového štábu ORP.

Jako svůj pracovní orgán k přípravě na krizové situace a jejich řešení může starosta zřídit **krizový štáb obce**. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2023)

3.2 Kritická infrastruktura

Krizový zákon definuje kritickou infrastrukturu (dále jen KI) jako „*prvek KI nebo systém prvků KI, narušení jehož funkce by mělo vážný dopad na bezpečnost státu, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva, zdraví osob nebo ekonomiku státu*“. (Česko, 2000)

Za prvek kritické infrastruktury je považována stavba, zařízení, prostředek nebo veřejná infrastruktura, které je určené podle průřezových a odvětvových kritérií. Seznam prvků KI vede Ministerstvo vnitra – Generální ředitelství HZS ČR (dále jen GŘ HZS ČR) a v současné době eviduje přibližně 1300 prvků KI. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2023)

Co se týká určování prvku kritické infrastruktury, jsou dvě varianty, jak daný proces probíhá. V prvním případě, kdy provozovatel prvku je organizační složka státu, ministerstva, jiné ústřední správní úřady a ČNB zasílají návrhy prvků KI Ministerstvu vnitra. MV následně zpracuje seznam, jež je podkladem pro určení prvků KI. Ve druhém případě, kdy provozovatelem prvku není organizační složka státu, určí ministerstva, ústřední správní úřady a ČNB opatření obecné povahy prvky KI. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2023)

Při určování prvku KI je důležité splnění průřezových a odvětvových kritérií. Za průřezové kritérium je považováno „*hledisko oběti s mezní hodnotou více než 250 mrtvých nebo více než 2500 osob s následnou hospitalizací po dobu delší než 24 hodin, ekonomického*

dopadu s mezní hodnotou hospodářské ztráty státu vyšší než 0,5 % hrubého domácího produktu nebo dopadu na veřejnost s mezní hodnotou rozsáhlého omezení poskytování nezbytných služeb nebo jiného závažného zásahu do každodenního života postihujícího více než 125 000 osob“. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2023) Do odvětvových kritérií se řadí energetika, vodní hospodářství, potravinářství, zemědělství, doprava či veřejná správa (sociální zabezpečení, státní sociální podpora, sociální pomoc). (Ministerstvo vnitra České republiky, 2023)

Infrastruktura je nedílnou součástí zajištění dobrého fungování ozbrojených sil. Jedná se o základní potřeby, jako jsou suroviny, technologie, zařízení a objekty. Tato infrastruktura je ohroženým prvkem každé země. Z minulosti je známo, že veškeré boje se odehrávaly v blízkosti takových subjektů, které jsou ekonomicky, politicky a společensky důležité. Po první a druhé světové válce docházelo v mnoha zemích k budování skladů, kde se skladovaly komodity, jež byly považovány za důležité z hlediska obrany, funkce a schopnosti ozbrojených sil i společnosti. Po skončení studené války v roce 1991 si obyvatelstvo uvědomilo, že vojenské napadení není jedinou hrozbou kritické infrastruktury. Začalo více docházet k přírodním pohromám, ale také k technologickým haváriím a teroristickým útokům. Po odvrácení povodní v roce 1997 došlo k přijetí pragmatických opatření a bylo rozhodnuto o budování systému, který zvládne dopad živelních pohrom a jiných mimořádných událostí. Klíčovým krokem v této skutečnosti bylo přijetí balíčku krizových zákonů v roce 2000. (Vilášek, Fus, 2022)

Evropská kritická infrastruktura je tvořena prvky kritické infrastruktury na území státu, jejichž narušení by mělo závažný dopad i na členské státy EU. Mezi prvky evropské KI řadíme například přenosovou soustavu velmi vysokého napětí. (Sadílek, Pálková, Kalamár, 2019)

Snahou Evropské unie je vytvoření jednotné Evropy jako celku. Z tohoto důvodu byla zahájena spolupráce a snaha o sjednocení v oblasti kritické infrastruktury. EU si je vědoma skutečnosti, že kritická infrastruktura patří mezi důležité, ale také zranitelné prvky, jejichž narušení by mělo závažný vliv na státy EU. V rámci unie bylo prvotním důvodem řešení problematiky KI narušení dodávek elektrické energie v některých státech, kde byly výpadky způsobené přírodními katastrofami a následky teroristických útoků.

V říjnu roku 2004 bylo Evropskou komisí přijato Sdělení o ochraně kritické infrastruktury při boji proti terorismu (Critical infrastructure protection in the fight against terrorism). Sdělení bylo přijato na základě Evropské rady, která v červnu téhož roku vyzvala Evropskou

komisi k vypracování strategie o posílení ochrany důležitých infrastruktur. Dokument obsahuje návrhy zlepšení připravenosti na teroristické útoky, prevenci a schopnost reakce a jeho cílem je zapojení velkého množství subjektů a získání od těchto subjektů informace o vhodném přístupu pro Evropský program na ochranu kritické infrastruktury. Dokumentem, který řeší přímo problematiku kritické infrastruktury je Zelená kniha o Evropském programu na ochranu kritické infrastruktury, který byl vytvořen na základě vzoru Spojených států amerických v roce 2005. Z dokumentu vychází, že na účinnou ochranu KI je potřeba komunikace, koordinace a spolupráce na národní i evropské úrovni mezi všemi účastněnými stranami (orgány, profesní organizace, vlastníky a provozovateli KI, všechny úrovně státní správy, samosprávy a veřejnosti). Zelená kniha obsahuje informace o skutečnosti, že Evropský program na ochranu KI má své zásady:

- Subsidiarita (odpovědnost).
- Doplnkovost (existence stávajících norem).
- Důvěrnost sdílených informací.
- Spolupráce zúčastněných stran.
- Proporcionalita (nelze chránit vše).
- Odvětvový přístup. (Vilášek, Fus, 2022)

3.3 Hospodářská opatření pro krizové stavy

Hospodářskými opatřeními pro krizové stavy se věnuje zákon č. 241/2000 Sb. Tuto oblast má v gesci Správa státních hmotných rezerv. V dřívějších dobách bylo využití HOPKS určeno pro řešení krizových situací, avšak s vývojem systému došlo ke změně, která umožňuje využití tzv. pohotovostních zásob i pro řešení mimořádných událostí. (Sadílek, Pálková, Kalamár, 2019)

Dle zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy se jedná o „*soubor organizačních, materiálních nebo finančních opatření, přijímaných ministerstvem vnitra i ostatními orgány veřejné správy v souvislosti se zabezpečením nezbytných a mobilizačních dodávek výrobků, prací a služeb, bez nichž nelze zajistit překonání krizových stavů.*“ (Česko, 2000)

HOPKS jsou přijímána především při zajištění výkonu státní správy a podpory činností PČR a HZS ČR. Ministerstvo vnitra uplatnilo požadavky na pohotovostní zásoby pro podporu

činnosti složek IZS během krizových situací. Jedná se o jedenáct nezbytných dodávek, kterými jsou např. prostředky pro likvidaci požárů, prostředky pro odstraňování následků povodní a ropných havárií, prostředky pro detekci a dekontaminaci, prostředky pro nouzové přežití obyvatelstva nebo prostředky pro řešení průmyslových havárií. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2023)

System HOPKS je tvořen pěti základními prvky, které vytváří ucelený systém zajišťování potřebných věcných zdrojů pro řešení všech typů krizových situací a mimořádných událostí velkého rozsahu. Těmito prvky jsou:

- **System nouzového hospodářství** – Je určen k zajištění nezbytných dodávek, které jsou potřeba k zajištění základních životních potřeb obyvatelstva a k podpoře HZS a výkonu státní správy. Zajištění věcných zdrojů by mělo, pokud možno, probíhat stejně, jako v období mimo krizovou situaci.
- **System hospodářské mobilizace** – Zajišťuje potřebné věcné zdroje pro ozbrojené síly a ozbrojené bezpečnostní sbory. V případě vyhlášení stavu ohrožení státu či válečného stavu jsou věcné zdroje dodávány od podnikatelské sféry v ČR.
- **System státních hmotných rezerv** – System vytváří materiální zdroje, jež jsou nezbytné pro řešení krizových situací a které není možné zajistit u podnikatelů. Za jejich zajištění odpovídá stát a vychází z požadavků krizových plánů ústředních správních úřadů. Státní hmotné rezervy jsou členěny na hmotné rezervy, pohotovostní zásoby, zásoby pro humanitární pomoc a mobilizační rezervy.
- **Výstavba nezbytné infrastruktury** – Tímto prvkem je pokryta část požadavků na materiální zdroje, jež má charakter infrastruktury.
- **System regulačních opatření** – Využívá se jako krajní opatření pro situaci, kdy dopady krizové situace neumožňují běžný tržní způsob výroby a distribuce zboží, kterého je za potřebí pro pokrytí základních životních potřeb obyvatelstva na postiženém území. (Správa státních hmotných rezerv, 2024)

ZÁVĚR KAPITOLY

Kapitola věnovaná krizovému řízení je dělena na tři podkapitoly, které se věnují orgánům krizového řízení, kritické infrastruktury a hospodářským opatření pro krizové stavy. Krizové řízení v naší zemi začalo vznikat v roce 2000, a to vydáním balíčku krizových zákonů, přičemž většina z těchto zákonů platí i v současné době. Za hlavní zákon z tohoto balíčku zákonů můžeme považovat zákon č. 240/2000 Sb., krizový zákon, který obsahuje, mimo jiné, definici krizového řízení.

Mezi orgány krizového řízení řadíme vládu ČR, ministerstva a jiné ústřední správní úřady, Českou národní banku, orgány kraje a další orgány s působností na území kraje a orgány ORP. V podkapitole věnující se této problematice došlo k výčtu povinností těchto subjektů.

Druhá podkapitola krizového řízení se věnuje kritické infrastruktuře. Došlo tedy k objasnění samotného pojmu kritická infrastruktura. Podkapitola se věnuje mimo jiné také určování prvku kritické infrastruktury a kritériím, které je potřeba při určování prvku kritické infrastruktury splnit – jedná se o průřezová a odvětvová kritéria.

Oblastí hospodářských opatření pro krizové stavy se zabývá především zákon č. 241/2000 Sb. a jedná se o oblast spadající do gesce Správy státních hmotných rezerv. V podkapitole došlo k definování samotného pojmu HOPKS a byly vypsány prvky, které tvoří ucelený systém zajišťování potřebných věcných zdrojů. Prvky byly následně popsány.

Ve vztahu k výše uvedenému nelze pominout zásadní skutečnost, že bezpečnostní problematika je jedním z nejdiskutovanějších tématem, a to jak v odborné, tak i laické veřejnosti. Je ukotvena nejen v právu bezpečnosti, ale i v politických koncepčně-strategických dokumentech.

4 KRIZOVÉ PLÁNOVÁNÍ

Mezi základní potřeby společnosti i jednotlivců patří mimo jiné také potřeba dopředu se připravit na různé situace, jež mohou v budoucnosti nastat. Mezi takové situace může patřit např. havárie. Na havárii je pohlíženo z negativního hlediska, avšak na její vznik se můžeme připravit, a to pomocí plánovacích dokumentů, kterými jsou plány. Existuje celá řada plánů, přičemž všechny spojuje účinnost a účelnost. Plánování patří mezi činnosti, které má na starosti vedení organizace, a to jak v případě právnických či podnikajících fyzických osob, tak v případě orgánu státní správy nebo samosprávy. (Smetana, Kratochvílová, Kratochvílová, 2010)

Krizové plánování je definováno jako „*ucelený soubor postupů, metod a opatření, které věcně příslušné orgány a určené subjekty užívají při předcházení, přípravě a odezvě na činnosti v krizových situacích.*“ (Ministerstvo vnitra České republiky, 2024)

Krizové plánování pokrývá oblasti týkající se krizového řízení, obranného plánování a HOPKS. Základním plánovacím dokumentem je krizový plán, jenž obsahuje souhrn krizových opatření a postupů vedoucích k řešení krizových situací. (Magistrát hlavního města Prahy, 2023)

Mezi plány týkající se krizového plánování patří krizový plán kraje, krizový plán ORP, plán krizové připravenosti, plán krizové připravenosti subjektu KI, plány z oblasti HOPKS, plán hospodářské mobilizace, dokumentace IZS, územně příslušný poplachový plán, požární poplachový plán, požární poplachový plán kraje a typové činnosti složek IZS při společném zásahu. Níže jsou vybrané plány definovány.

Krizový plán kraje patří mezi základní plánovací dokumenty a je zpracován HZS kraje v součinnosti s Krajským úřadem a obecními úřady. Obsah krizového plánu kraje se věnuje krizovým opatřením a postupům, které vedou k řešení krizových situací. (Dvořáková, 2019)

Plán krizové připravenosti (dále jen PKP) je určen právnickým osobám, podnikajícím fyzickým osobám, orgánům veřejné správy a školským zařízením a slouží k zabezpečení vlastního fungování při nastalých krizových situacích a k zajištění plnění úkolů, které vyplývají z krizového plánu kraje či krizového plánu ORP. Subjekty, jenž mají povinnost zpracovat PKP, určuje HZS kraje, Krajský úřad či příslušný úřad ORP. (Koubová, 2023)

Plán hospodářské mobilizace „zpracovává ústřední správní úřad (objednatel mobilizační dodávky) do jehož působnosti patří řízení ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů, v systému hospodářské mobilizace.“ (Česko, 2000) Obsahem plánu hospodářské mobilizace je přehled mobilizačních dodávek, včetně jejich dodavatelů. Tento plán se využívá v případě vyhlášení stavu ohrožení státu a válečného stavu a je určen pro ozbrojené síly a ozbrojené bezpečnostní sbory.

Složky IZS zpracovávají svou vlastní **dokumentaci IZS**, která se týká ZaLP, jež byly provedeny v prvním či druhém stupni poplachu vyhlášeném pro místo zásahu. V případě vyhlášení třetího či zvláštního stupně poplachu pro místo zásahu zpracovává velitel zásahu zprávu o zásahu, kterou následně předá HZS kraje do 14 dnů od ukončení daného zásahu. Zpráva o zásahu obsahuje mimo jiné: údaje o vzniku MU, údaje o prováděných ZaLP, použité síly a prostředky (dále jen SaP) a počet zachráněných nebo evakuovaných osob. HZS dále zpracovává statistiku o MU, které jsou spojeny se společnými ZaLP složek IZS. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2024)

Územně příslušný poplachový plán je uložen na územně příslušném krajském operačním a informačním středisku kraje. Obsahem plánu je spojení na základní a ostatní složky IZS, přehled SaP ostatních složek IZS a způsob povolávání a vyrozumívání vedoucích složek IZS a dalších funkcí a orgánů. Územně příslušný poplachový plán je použit, pokud v důsledku MU nebo krizové situace nastane potřeba použití a jsou splněny zákonem č. 239/2000 Sb. stanovené podmínky pro ústřední koordinaci ZaLP a v případě, kdy hejtman kraje, starosta ORP, ředitel HZS kraje či velitel zásahu požádají příslušné operační středisko kraje o pomoc a o SaP, kterými daný kraj nedisponuje. Plán předkládá generální ředitel HZS ČR. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2024)

Soubor typových činností složek IZS při společném zásahu obsahuje postupy složek IZS při ZaLP s ohledem na druh a charakter MU. V současné době je známo 19 typových činností, mezi které patří např. špinavá bomba, demonstrování úmyslu sebevraždy, dopravní nehoda, MU v provozu železniční osobní dopravy, nález nelegální drogové laboratoře a nález nelegálního skladu nebezpečných látek a odpadů. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2024)

4.1 Havarijní plánování

Havarijní plánování má za cíl poznat existující rizika a zvýšit povědomí o rizicích, která se na daném území mohou vyskytnout a minimalizovat škodlivé účinky nastalé mimořádné události, jež by mohly ohrozit životy a zdraví osob, životní prostředí, zvířata či majetkové a kulturní hodnoty. Je nutné stanovit opatření k odvrácení či omezení účinků vzniklé mimořádné události a způsob, kterým se budou následky mimořádné události odstraňovat. I když se v havarijním plánování počítá s různými variantami mimořádných událostí, nelze modelovat všechny varianty, které mohou nastat. Může se měnit např. množství uniklé nebezpečné látky nebo meteorologické podmínky. Je důležité, aby příslušné plány dávaly prostor k improvizaci a obsahovaly nástroje pro rozhodování. V oblasti havarijního plánování rozeznáváme havarijní plán kraje, vnitřní havarijní plán a vnější havarijní plán. (Harazin a kolektiv, 2018)

Havarijní plán kraje se zpracovává pro rizika na úrovni kraje. Jedná se o souhrn mimořádných, havarijních a jiných opatření, která jsou důležitá pro řešení jednotlivých rizik. Mezi taková rizika patří např. živelní pohromy, havárie, epidemie, migrace, terorismus či ohrožení kritické infrastruktury. Na rozdíl od vnitřních a vnějších havarijních plánů, ve kterých se řeší pouze ohrožení nebezpečnými látkami radiační či chemické podstaty, se v havarijním plánu řeší problematika všech reálných rizik na území kraje. (Harazin a kolektiv, 2018)

Zpracovatelem havarijního plánu kraje je HZS kraje, který spolupracuje se složkami IZS. Při zpracování plánu se vychází z analýzy vzniku MU, podkladů, které poskytly právnické a podnikající fyzické osoby a z podkladů, které poskytly dotčené správní úřady, obecní úřady a složky IZS. Havarijní plán kraje schvaluje po projednání v bezpečnostní radě kraje hejtman kraje. Havarijní plán kraje je členěn na informační část, operativní část a plány konkrétních činností a jeho obsahem je popis území kraje, analýza rizik vzniku MU, SaP využitelné při provádění ZaLP a způsob zabezpečení ochrany obyvatelstva v daném kraji. (Dvořáková, 2019)

Vnitřní havarijní plán zpracovávají provozovatelé objektu a zařízení, u kterých je možnost vzniku závažné havárie a kteří jsou zařazeni do skupiny B a provozovatelé jaderných zařízení či pracovišť IV. kategorie. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2024)

Vnější havarijní plán „se zpracovává pro jaderné zařízení nebo pracoviště IV. kategorie a pro objekty a zařízení, u kterých je možnost vzniku závažné havárie způsobené nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.“ (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2024) Plán je zpracován dle dvou zákonů – zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií a zákona č. 263/2016 Sb., Atomový zákon. V případě Jihočeského kraje je vypracován vnější havarijní plán pro Jadernou elektrárnu (dále jen JE) Temelín, který obsahuje návrhy opatření k omezování následků radiační havárie a s nimi spojené úkoly pro jejich provedení. Tento dokument slouží složkám IZS, orgánům veřejné správy a také subjektům, kteří jej potřebují ke zpracování vlastní dokumentace a k přípravě ZaLP, jež jsou prováděné v důsledku radiační havárie na JE Temelín. (Dvořáková, 2019)

Usnesení vlády č. 369/2016 udává gesčním ministerstvům a jiným ústředním správním úřadům povinnost zpracovat **typové plány** na krizové situace, které vychází z výsledků analýzy hrozeb. Typové plány jsou dokumenty, kterými se stanoví typové postupy, zásady a opatření pro řešení daného druhu krizové situace. Krizové situace, pro které musí být typový plán zpracovat jsou dané Analýzou hrozeb pro Českou republiku a jedná se o nebezpečí s nepřijatelným rizikem, to znamená pro krizové situace, pro které se předpokládá vyhlášení krizového stavu. Typový plán se skládá ze tří částí (základní, operativní a pomocné) a pro každé opatření pro řešení krizové situace je zpracována Karta opatření⁹. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2021)

4.2 Povodňové plány

Povodňovým plánem rozumíme dokument, který obsahuje způsob včasných a spolehlivých informací o vývoji povodně, možnosti ovlivnění odtokového režimu, organizaci a přípravu zabezpečovacích prací, způsob zajištění včasné aktivizace povodňových orgánů, zabezpečení hlásné a hlídkové služby a ochrany objektů, přípravy a organizace záchranných prací a zajištění povodní narušených základních funkcí v objektech a v území a stanovené směrodatné limity stupňů povodňové aktivity (dále jen SPA).

Tyto plány shrnují opatření, která jsou potřeba k odvrácení nebo zmírnění škod při povodních pro dané území či nemovitost. Jedná se o organizační a technická opatření.

---

⁹ Karta opatření konkretizuje realizaci provedení opatření s rozpracovanými podrobnostmi pro úroveň ústřední, krajské a ORP.

Dle vodního zákona¹⁰ rozeznáváme pro dané území: povodňový plán obce, správního obvodu ORP, správního obvodu kraje a Povodňový plán České republiky. Pro povodní ohrožené nemovitosti zpracovávají povodňové plány vlastníci stavby pro svou potřebu a pro součinnost s povodňovým orgánem obce. Jedná se o nemovitosti nacházející se v záplavovém území a o nemovitosti, které mohou zhoršit průběh povodně. Stavby, které by mohly zhoršit průběh povodně určuje vodoprávní úřad.

Povodňové plány územních celků jsou každoročně prověřovány zpracovateli plánů, a to zejména před obdobím jarního tání. Ostatní povodňové plány jsou kontrolovány při podstatných změnách podmínek, za nichž byly zpracovány. Povodňové plány se skládají z věcné, organizační a grafické části. Povodňovým plánům se věnuje odvětvová norma TNV 75 29 31 Povodňové plány. Povodňové plány se dají dohledat na webových stránkách v digitální podobě. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2021)

4.3 Obranné plánování

Obranné plánování je definováno jako „*plánovací proces, jehož cílem je zajistit vojenské schopnosti nutné pro provedení operačních plánů.*“ (Ministerstvo vnitra České republiky, 2024)

Výsledkem obranného plánování (dále také plánování operací, mobilizačního plánování a plánování připravenosti obranného systému) je plán obrany státu. V těchto plánech jsou rozpracovaná opatření, jež jsou nutná pro přípravu, řízení a organizaci zajišťování obrany státu. Jedná se o opatření věcná, organizační a personální. Plány obrany státu nejsou veřejného charakteru, a to vzhledem ke své povaze a obsahu. Mezi tyto plány řadíme např. Ústřední plán obrany státu, Plán odpovídajících sil a prostředků nezbytných k zajišťování obrany státu za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, Plány hospodářské mobilizace či plán realizace operační přípravy státního území České republiky.

Plány jsou zpracovány ministerstvy, jinými ústředními správními úřady, Českou národní bankou, krajskými úřady, obecními úřady ORP a to v termínu do jednoho roku od schválení či aktualizace Ústředního plánu obrany státu. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2021)

Pro koordinaci plánování opatření k zajištění obrany České republiky byl zřízen stálý pracovní orgán Bezpečnostní rady státu, a to Výbor pro obranné plánování. (Kolomazníková, 2024)

---

¹⁰ Zákon č. 254/2001 Sb., vodní zákon.

4.4 Pandemický plán

Zákon o ochraně veřejného zdraví udává povinnost zpracovat Pandemický plán ČR a pandemický plán kraje. Jednotlivá ministerstva následně zpracovávají další pandemické plány. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2021)

Pandemické plány dokáží díky důkladné přípravě do značné míry zmírnit následky propuknuté pandemie. Každá země si v závislosti na svých podmínkách vypracovává pandemický plán sama, a to z důsledku doporučení Světové zdravotnické organizace (WHO). WHO stanovuje pět hlavních cílů pandemického plánu, kterými jsou:

- Snížení počtu příležitostí k nakažení jednotlivců.
- Posílení systému včasného varování.
- Zvládnutí či zpomalení šíření v místě, kde již infekce propukla.
- Snížení počtu případů, procenta obětí a společenského dopadu, a to všemi dostupnými prostředky.
- Vedení výzkumu za účelem objevení opatření, která povedou ke zvládnutí infekce. (pandemie.cz., 2024)

Pandemický plán České republiky byl zpracován Ministerstvem zdravotnictví v součinnosti s Ústřední epidemiologickou komisí a schválen byl Vládou ČR. Aktuální Pandemický plán ČR je 4. vydáním pandemického plánu a je z roku 2011. Tato aktualizace byla vypracována v návaznosti na chřipkovou pandemii z roku 2009/2010. Jedná se o základní dokument, který slouží k řešení pandemické situace v naší zemi a na který navazují jednotlivé pandemické plány, v nichž je uvedený rozsah, který v době pandemie odpovídá potřebám zachování základních funkcí územního správního celku. Pandemický plán je multisektorální¹¹ a cílem plánu je také zdůraznění mezinárodní koordinace, a to z důvodu, že žádná země nemůže čelit důsledkům pandemie sama.

Za pandemií je považována epidemie velkého rozsahu, která zasahuje celé kontinenty. „Jedná se tedy o výskyt onemocnění s vysokou incidencí na velkém území (kontinent) za určité časové období.“ (Vláda ČR, 2011) V Pandemickém plánu ČR (dále jen PP ČR) je definována např. možnost vzniku pandemického viru a mimo jiné je možné lze nalézt charakteristiky pandemií ve 20. a 21. století. Kapitola č. 2 se věnuje hlavním cílům PP ČR,

---

¹¹ Multisektorální = v Pandemickém plánu ČR každé ministerstvo specifikuje obsah konkrétních opatření, která jsou v jeho kompetenci.

mezi které patří např. posílení národního systému rychlého varování pro včasné zachycení možného onemocnění způsobeného pandemickým kmenem, rychlá identifikace nové varianty chřipkového viru u drůbeže, ptáků či jiných zvířat nebo také zabezpečení léčby nemocných a léčba komplikací.

Jsou zde stanoveny role všech sektorů společnosti, zajištění etičnosti pandemické připravenosti a odpovědi nebo také integrace pandemické připravenosti do krizových plánů. Část plánu se věnuje ponaučení z pandemie chřipky v letech 2009 – 2010, v důsledku které byla zpracována aktualizace v roce 2011. Mezi ponaučení, která plynula z této pandemie patří oblast komunikace (potřeba podávat jasné, precizní informace o opatřeních a jasně formulovat stanovená doporučení), multisekoriální pojetí boje s pandemií a efektivní a smysluplné plánování použití antivirotik a pandemické vakcíny. Nejrozsáhlejší kapitola, kapitola č. 8, se věnuje podrobnému popisu pandemických fází dle WHO. (Vláda ČR, 2011)

Pandemický plán ČR se skládá z následujících kapitol: Úvod, Hlavní cíle pandemického plánu, Hlavní principy pandemického plánu, Chřipka, Pandemie, Kontaktní osoby, které budou podávat informace v průběhu pandemie chřipky v ČR, Komise pro řešení výskytu závažných infekčních onemocnění v České republice, Podrobný popis pandemických fází dle WHO.

Pandemický plán kraje je zpracován krajskou hygienickou stanicí společně s krajskou epidemiologickou komisí a plán je následně schválen hejtmanem. PP kraje se skládá ze základní části a příloh, přičemž v základní části lze nalézt kapitoly jako např. Informační část, Krajský pandemický plán a fáze vývoje epidemiologické situace, Realizační část, Zajištění činností, Finanční zajištění realizace, Seznam souvisejících legislativních norem. Vzhledem ke skutečnosti, že obsah PP není legislativně daný, může se v jednotlivých krajích obsah lišit. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2021)

ZÁVĚR KAPITOLY

Krizové plánování je nedílnou součástí krizového řízení. Prostřednictvím plánů, které zpracovávají ústřední správní orgány, se lze připravit na nastalou krizovou situaci, která může na daném území nastat.

Kapitola věnující se této problematice obsahuje charakteristiku oblastí krizového plánování, havarijního plánování, povodňovým plánům, obrannému plánování a pandemickému plánu. Krizové plánování zahrnuje velké množství plánů, mezi které patří krizový plán kraje,

krizový plán ORP, plán krizové připravenosti, plán krizové připravenosti subjektu KI, plány z oblasti HOPKS, plán hospodářské mobilizace, dokumentace IZS, územně příslušný poplachový plán, požární poplachový plán, požární poplachový plán kraje a typové činnosti složek IZS při společném zásahu. V rámci havarijního plánování došlo k definování havarijního plánu kraje a vnějšího a vnitřního havarijního plánu. Obranné plánování je věnováno plánům obrany státu, které ale nejsou, kvůli své povaze a charakteru, veřejně dostupné.

ZÁVĚR TEORETICKÉ ČÁSTI

Teoretická část byla zpracována na základě prostudování literárních zdrojů se zaměřením na monografie, články, právní normy a především webové stránky Ministerstva vnitra České republiky a Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky.

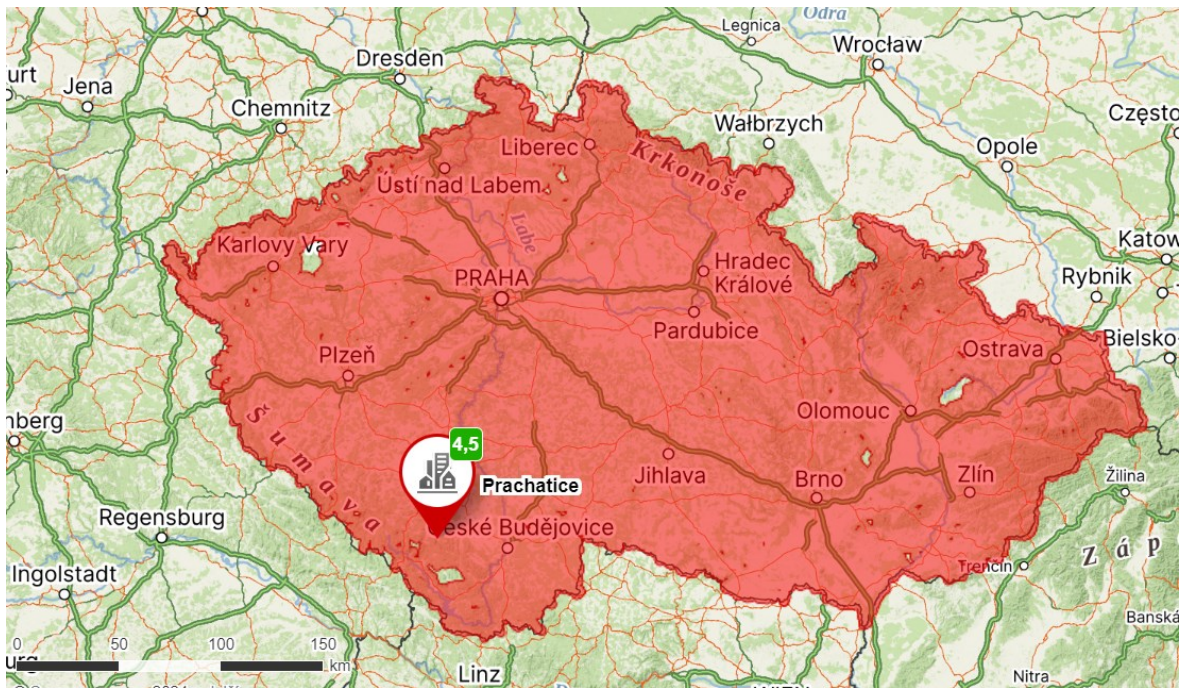
Autorka v teoretické části seznámila čtenáře s literární rešerší, která je věnována krizovému řízení a charakterizovala základní pojmy a oblasti v rámci krizového řízení. Mezi základní oblasti krizového řízení spadá bezpečnost, samotné krizové řízení a krizové plánování. Došlo k charakteristice jednotlivých druhů krizového plánování, mezi které řadíme např. krizové plánování, havarijní plánování a obranné plánování. Čtenář se seznámil také s Povodňovým a Pandemickým plánem.

Za prokázanou lze považovat skutečnost, že předmětné problematice je v České republice věnována náležitá pozornost, úroveň právních norem a koncepčně-strategických dokumentů z provenience orgánů státní správy, jakož i praktická aplikace jejich ustanovení, vykazuje vysoký stupeň profesionality.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 CHARAKTERISTIKA MĚSTA PRACHATICE

Město Prachatice je součástí Jihočeského kraje a leží v jihozápadní příhraniční části republiky. Jedná se o obec s rozšířenou působností, ve městě žije k 1. 1. 2023 celkem 10 495 obyvatel, v rámci ORP žije 33 307 obyvatel. Město je tvořeno 8 katastrálními územími, kterými jsou Prachatice, Staré Prachatice, Libínské Sedlo, Perlovice, Kahov, Oseky, Volovice a Stádla a rozkládá se na 3901 ha. Poloha města v rámci České republiky je znázorněno na obrázku č. 1.

Obrázek 1 – Umístění města Prachatice (*mapy.cz, 2024*)

Okolí Prachatic tvoří podhorská vrchovina, jejíž dominantou je vrchol Libín (1096 m. n. m.). Podhorská vrchovina plynule přechází v horské pásmo Šumavy. Klimatické podmínky jsou ovlivněny vyšší nadmořskou výškou a velikou členitostí reliéfu. V zimě se teploty pohybují od -5 do -9 °C a letní teploty se pohybují kolem 13 až 17 °C. Městem protéká Živný potok a na západě od Prachatic se nachází řeka Blanice a Husinecká přehrada.

Zajímavostí je bohatá historie města, která sahá až do raného středověku. „Zlatá stezka“, která patřila mezi nejvýznamnější hlavní tepny obchodu mezi Čechy a sousedními zeměmi, spojovala Čechy s Bavorskem a protínala šumavský prales. V období středověku získala stezka význam díky obchodu s bavorskou solí, kterou dopravovali soumaři z Pasova do Prachatic. V době, kdy začal obchod na stezce a kolonizace šumavských hvozdů,

existovala osada¹², kterou ve 2. polovině 12. století daroval Vratislav I. kapitule vyšehradské. Po první polovině 13. století vznikla v kotlině, obklopené pěti kopci, vedlejší osada, která se stala lokálním centrem a později na tomto místě vybudovalo město. Středem založení se stalo, stejně jako u jiných jihočeských měst, čtvercové náměstí, kolem něhož se rovnoměrně rozložilo ostatní město. Ulice byly spojeny vstupními branami a vytvářely okružní ulici, která opisovala uvnitř města křivku podél hradební zdi. Přístup do města byl tehdy možný pouze Píseckou (Dolní) branou na severu a Pasovskou (Horní) na jihu. Prachatice se staly jediným městem, od kterého ostatní města mohla nakupovat bavorskou sůl. Prachatice byly, díky svému opevnění, nejnebezpečnějším městem pro ochranu obchodníků. Z tohoto důvodu král Václav IV. ustanovil, že veškeré zboží přivážené z Bavorska do Čech musí projít Prachaticemi.

Na počátku 14. století byl v koutu náměstí založen kostel sv. Jakuba Většího, patrona poutníků a obchodníků. Díky pozdějším dostavbám patří mezi nejvzácnější architektonické památky jihočeské pozdní gotiky a jedná se pravděpodobně o jedinou stavbu, která se ze 14. století zachovala¹³.

Díky hospodářskému životu během 17. a 18. století město nabízí návštěvníkům a obyvatelům renesanční atmosféru, která je jen částečně zastřena novějšími empírovými přestavbami. Díky historickým budovám bylo historické jádro města v roce 1981 vyhlášeno Městskou památkovou rezervací. (Hulešová, 2013)

Město Prachatice vlastní dva městské symboly. Prvním symbolem je vlajka města, kterou může město využívat od roku 1999, kdy starosta města Ing. Jan Bauer převzal při slavnostním aktu v prostorách Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR dekret opravňující Město Prachatice používat svoji vlajku. Vlajka města je znázorněna na obrázku č. 2.

Obrázek 2 – Vlajka města Prachatice
(*prachatice.eu*, 2017)

¹² Nyní Staré Prachatice.

¹³ Kostel byl poškozen roku 1832 velkým požárem.

Druhým městským symbolem je městský znak. Současná podoba znaku je užívána od roku 1936, přičemž zkřížené vyšehradské klíče znázorňují Vyšehradskou kapitolu. Ta byla v počátcích existence města jeho vrchností. Na znaku je vyznačeno zvíře, konkrétně lev ve skoku, který je považován za heraldické zvíře. Znak města je znázorněn na obrázku č. 3.

Obrázek 3 – Znak města Prachatice
(*prachatice.eu, 2017*)

Současným starostou města je pan Ing. Jan Bauer, který svou funkci starosty města Prachatice vykonává již po druhé. Mezi významné osobnosti města patří malíř Šumavy a Pošumaví, profesor a zakladatel výtvarného oboru na Střední pedagogické škole v Prachaticích, pan Josef Sahula, světoznámý umělec a organizátor kulturního života pan Otto Herbert Hajek a úspěšná sportovkyně narozena v Prachaticích, paní Kateřina Nash (Hanušová). (Hulešová, 2017)

Jak je již výše uvedeno, ve městě Prachatice žije k 1. 1. 2023 celkem 10 495 obyvatel. Počet trvale žijících obyvatel ve městě postupně mírně klesá, a to především z důvodu odchodu mladých lidí do velkých měst, kde po studiích zůstávají. Dalšími důvody jsou např. stěhování za práci a lepší dostupnost služeb či možnost získání levnějších pozemků pro stavby domů.

Správní obvod, ve kterém město Prachatice vykonává svou působnost obce s rozšířenou působností: Babice, Bohunice, Budkov, Bušanovice, Drslavice, Dub, Dvory, Hracholusky, Husinec, Chlumany, Chroboly, Chvalovice, Kratušín, Křišťanov, Ktiš, Lažiště, Lenora, Lhenice, Lipovice, Lužice, Mahouš, Malovice, Mičovice, Nebahovy, Němčice, Netolice, Nová Pec, Olšovice, Pěčnov, Prachatice, Radhostice, Stožec,

Strunkovice nad Blanicí, Těšovice, Tvrzice, Újezdec, Vitějovice, Vlachovo Březí, Volary, Záblatí, Zábrdí, Zbytiny, Želnavá, Žernovice.

Správní obvod, ve kterém město Prachatice vykonává svou působnost obce s pověřeným obecním úřadem: Bohunice, Budkov, Bušanovice, Drslavice, Dub, Dvory, Hracholusky, Husinec, Chlumany, Chroboly, Kratušín, Ktiš, Lažiště, Lhenice, Lipovice, Mičovice, Nebahovy, Pěčnov, Prachatice, Radhostice, Strunkovice nad Blanicí, Těšovice, Tvrzice, Újezdec, Vitějovice, Vlachovo Březí, Záblatí, Zábrdí, Žernovice.

Z městského rozpočtu města je na ochranu obyvatelstva stanovena částka 65 000 Kč a na krizová opatření byla vyčleněna částka 160 000 Kč. Celkový rozpočet města čítá 344 052 000 Kč.

Městem procházejí silnice dvě silnice II. třídy č. 141 (Týn nad Vltavou – Vodňany – Strunkovice nad Blanicí – Prachatice – Volary) a č. 143 (Prachatice – Brloh – České Budějovice). Slabinou dopravní situace ve městě je nekompletní obchvat komunikace II/141, kdy je tranzitní doprava vedena městem kolem základní školy. Dopravní zátěž v Prachaticích dosahuje vysoké intenzity, přičemž denní průměr průjezdu vozidel čítá téměř 8 500 vozidel. Veřejná doprava je ve městě zabezpečena železniční a autobusovou dopravou. (Městská úřad Prachatice, 2023)

5.1 Strategický plán rozvoje města

Strategický plán rozvoje města pro období 2023 – 2033 byl zpracován jako nástroj pro řízení rozvoje města. Jedná se o plán, který formuluje představy o budoucím rozvoji města a obsahuje návrhy způsobů, jak dosáhnout jednotlivých plánů. Strategický plán obsahuje tři části, které na sebe logicky navazují. Jedná se o část analytickou, část návrhovou a část implementační. Základem plánu je vize, jež určuje dlouhodobé směřování do roku 2033. Město při zpracování spolupracovalo s občany, tudíž je plán založen na poznatcích vedení města a také na očekávání občanů. Rozvoj města v souladu s daným strategickým plánem vede k efektivnímu hospodaření a využívání finančních prostředků města a také zvyšuje připravenost města na budoucí stav. Strategický plán se nezpracovává povinně, avšak vedení města Prachatice považuje zpracování tohoto plánu za důležitý, a to z důvodu, že bez plánu nelze plánovat dlouhodobě udržitelný rozvoj, o který městu jde. Cílem strategického plánu je zpracovat dokument, který představí občanům města, jak bude město Prachatice vypadat za 10 až 15 let.

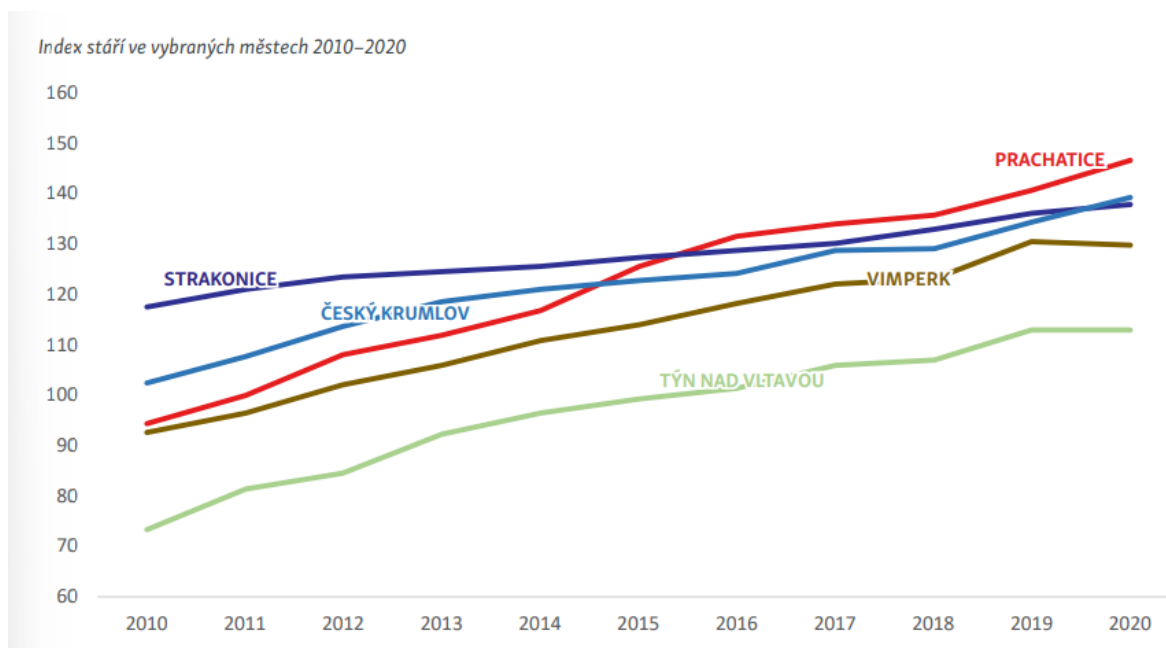
Mezi zkoumané oblasti strategického plánu patří společenské, sociální a technologické megatrendy, regionální politika ČR, faktory ovlivňující kvalitu života obyvatel, demografický vývoj a migrace v území, související koncepce, strategie a plány města, technická infrastruktura, klima mezi obyvateli města, dopady pandemie koronaviru a další.

Zpracování plánu vycházelo z díkce dokumentů věnovaných jak samotnému městu, tak také kraji a České republice. Mezi tyto dokumenty patřily např. Strategický plán rozvoje města 2015 – 2022, Územní plán Prachatic, Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro ORP Prachatic 2018 – 2023, Povodňový plán Prachatic, Plán prevence kriminality města 2020 – 2022, Program rozvoje Jihočeského kraje 2021 – 2027, Strategie regionálního rozvoje České republiky 2021+, Národní plán obnovy či Zelená dohoda pro Evropu. Strategický plán je také v souladu se 17 cíli udržitelného rozvoje, které byly definovány OSN.

Plán definuje významné změny ve městě, kterými jsou:

- Pozvolné zlepšování stavu ovzduší, pokles počtu firem se zaznamenanými úniky škodlivých látek na území města Prachatic.
- Zvýšení průměrné délky života u mužů (75 let) a u žen (81 let).
- Zlepšení kondice pracovního trhu, kdy koncem roku 2021 bylo v evidenci úřadu práce pouze 127 uchazečů.
- Snížení vyplácených příspěvků na živobytí od roku 2017 o 50 % a snížení vyplácených doplatků na bydlení o více než 50 % od roku 2017.
- Zvýšení cen za bydlení, přičemž od roku 2017 došlo k téměř 70 % nárůstu transakční ceny za metr čtvereční.
- Snížení počtu nehod.
- Snížení počtu povolených herních zařízení na území města Prachatic.
- Zvýšení počtu lůžek v hromadných ubytovacích zařízeních, přičemž jich je v dlouhodobém měřítku nad 500.

Strategický plán obsahuje komparaci s ostatními městy Jihočeského kraje, které byly vybrány na základě obdobného počtu obyvatel. Nejedná se o srovnání z hlediska konkurenční významnosti města, ale spíše o zdůraznění možných předností města. Komparace s ostatními městy je znázorněna na obrázku č. 4.

Obrázek 4 – Index stáří ve vybraných městech (*Městský úřad Prachatice, 2023*)

Z komparace vyplývá, že se město Prachatice v porovnání s ostatními městy vyznačuje především stabilním úbytkem obyvatel, vysokým indexem stáří, nízkým podílem nově postavených bytů, malým počtem osob pobírající dávky v hmotné nouzi, dobrou dostupností zdravotní péče, dostatečnými kapacitami základních a mateřských škol a vysokými kapitálovými výdaji na jednoho obyvatele.

Při zpracování strategického plánu města došlo ke spolupráci s občany města Prachatice. Průzkum byl realizován na konci roku 2021 a celkem se zapojilo téměř 500 obyvatel. Z tohoto průzkumu vyplynulo **5 největších kladů**, kterými jsou: klidná a rodinná atmosféra, hezká příroda a zeleň v okolí, optimální velikost města, centrum s bohatou historií a pocit bezpečí v ulicích a **5 největších výzev do budoucna**, kterými jsou: řešení možností parkování, oživení lokální ekonomiky a místních služeb, zatraktivnění veřejného prostoru, příprava ploch pro residenční výstavbu a pestřejší nabídka kulturních akcí.

Strategický plán definuje prioritní oblasti, pro které jsou přiřazena opatření. Zjištění, zda došlo k naplnění strategie, se bude pravidelně kontrolovat dokončením plánovaných projektů a dojde ke sledování dopadů na oblasti rozvoje. Prioritními oblastmi jsou doprava, životní prostředí, územní rozvoj a bydlení, kultura a sport, místní ekonomika a cestovní ruch a školství, vzdělávání a sociální péče. Dané oblasti nesou priority, kterých se bude město v daném období řídit. Priority jsou znázorněny v tabulce č. 1.

Tabulka 1 – Prioritní oblasti Strategického plánu (Městský úřad Prachatice, 2023)

Oblast	Priorita
Doprava	Upřednostnění zájmů hromadné a alternativní dopravy před individuální automobilovou dopravou.
Životní prostředí	Zahrnutí environmentálních principů do každého městského projektu či akce.
Územní rozvoj a bydlení	Ochrana nezastavěného území a krajiny, nová bytová výstavba a zkvalitňování veřejných prostranství.
Kultura a sport	Pestrá nabídka sportovních a kulturních akcí, infrastruktura pro individuální využití.
Místní ekonomika a cestovní ruch	Sebereprezentace jako města vhodného na výlet či dovolenou i na provozování podnikání.
Školství, vzdělávání a sociální péče	Tvořit školství pro 21. století.

Strategický plán rozvoje města Prachatice byl přijat Zastupitelstvem města Prachatice. Každoročně proběhne projednání vyhodnocení naplňování opatření a projednání a schválení Akčního plánu¹⁴ na příští rok. Implementace plánu je zajišťována, koordinována a řízena Odborem stavebně správní a regionálního rozvoje, přičemž do procesu implementace budou zapojeny i další odbory města společně s městskými organizacemi i partnerských subjektů. (Městský úřad Prachatice, 2023)

V rámci Strategického plánu rozvoje města není konkrétně definována oblast ochrany obyvatelstva a krizového řízení. Tato oblast se ale zprostředkovaně dotýká jednotlivých priorit určené plánem.

¹⁴ Akční plán představuje konkretizovaný krátkodobý dokument úzce navazující na Strategický plán rozvoje města Prachatice. Obsahuje komplexní přehled všech projektů a aktivit v daném roce, které vedou k naplnění priorit a opatření stanovených ve strategickém plánu.

ZÁVĚR KAPITOLY

Kapitola věnující se charakteristice samotného města Prachatic prezentuje základní informace o tomto malebném Jihočeském městě. Prachatice leží v příhraniční části naší země a počet obyvatelstva v samotném městě postupně ubývá.

Město je výjimečné svou historií. Jedná se především o historickou výjimečnost „Zlaté stezky“, po níž se dovážela sůl. Město, díky své historii, nabízí návštěvníkům pohled na renesanční domy stojící především v centru města.

V kapitole jsou znázorněny symboly města, kterými jsou městská vlajka a městský znak. Městský znak je používán od roku 1936 a vlajka města od roku 1999, kdy starosta města převzal v prostorách Poslanecké sněmovny dekret opravňující městskou vlajku používat.

Úbytek obyvatelstva je způsoben především odchodem mladých lidí do větších měst z důvodu studií, kde poté zůstávají.

Pro rok 2024 byla stanovena, z rozpočtu města, částka 65 tisíc Kč na ochranu obyvatelstva. Zástupci města zpracovali za pomoci obyvatelstva Plán rozvoje města, jehož úkolem je formulovat představy o budoucím vývoji města. Plán určuje směřování vizí až do roku 2033 a prioritními oblastmi jsou doprava, životní prostředí, územní rozvoj a bydlení, kultura a sport, místní ekonomika a cestovní ruch a školství, vzdělávání a sociální péče. I přes skutečnost, že v zahrnutých oblastech není uvedena ochrana obyvatelstva, lze konstatovat, že se ochrana obyvatelstva zprostředkovaně daných priorit dotýká.

6 HISTORIE KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ MĚSTA PRACHATICE

Přípravenost města Prachatice na mimořádné události a krizové stavy zajišťuje pracoviště krizového řízení. Mezi činnosti pracoviště patří realizace hospodářských opatření pro krizové stavy a s tím související organizace a koordinace těchto činností v rámci ORP, plnění úkolů v oblasti obrany a bezpečnosti státu v případě vyhlášení stavu ohrožení státu nebo válečného stavu. Pracoviště plní úkoly, které se týkají bezpečnosti práce a požární ochrany města. V jeho gesci je také zajišťování činnosti Jednotek sboru dobrovolných hasičů města a okolních osad. (Město Prachatice, 2023)

6.1 Historie Hasičského záchranného sboru města Prachatice

V industriální éře naší civilizace se spolu s koncentrací městského obyvatelstva zvýšilo nebezpečí požárů a dalších možných mimořádných situací až katastrofického rozměru. I když ochrana před požáry vznikla již v dřívějších dobách, první hasičské sbory, dobrovolné i profesionální, vznikly až koncem 19. století. V Československu se od druhé poloviny 20. století postavila požární ochrana (dále jen PO) na úzké spolupráci dobrovolné i profesionální požární ochrany. V tomto období došlo v každém krajském a okresním městě ke zřízení profesionálních požárních útvarů.

Historie profesionálních hasičů ve městě Prachatice se začala psát roku 1967, kdy byla zřízena tzv. hlásná služba, která sloužila jako orgán státní správy působícím na úseku požární ochrany při Okresní inspekci požární ochrany. Úkolem hlásné služby bylo zejména přijímání tísňových volání, aktivace členů jednotky sboru dobrovolných hasičů, provádění údržby mobilní techniky a dalších prostředků požární ochrany. Hlásná služba fungovala 24 hodin denně, sedm dní v týdnu a původně čítala pouze tři členy. O rok později se hlásná služba rozrostla o další dva členy¹⁵. Tito členové vykonávali činnost ve zrekonstruované budově požární zbrojnice místních dobrovolných hasičů (ulice Ševčíkova). Do stejné budovy měla být přestěhována také Okresní inspekce požární ochrany. S tímto ale nesouhlasili dobrovolní hasiči, a z důvodu tohoto odporu se vybudování plnohodnotného profesionálního útvaru zdrželo o tři roky. V roce 1970 byl vytvořen Okresní veřejný požární útvar, který sídlil v požární zbrojnici v již zmíněné ulici Ševčíkova.

---

¹⁵ Členové hlásné služby byli pánové Vladislav Ženíšek, Rudolf Karvánek, Josef Paulík (původní tři), Karel Krejsa a Günter Meindl (přidali se v roce 1968).

V roce 1970 došlo ke zřízení profesionálního požárního útvaru ve městě Prachatice a v roce 1995 se tehdejší Veřejný požární útvar transformoval do Hasičského záchranného sboru okresu Prachatice. Rokem 2001 se HZS okresu Prachatice včlenil pod nově zřízený HSZ Jihočeského kraje jako Územní odbor Prachatice. I přes skutečnost, že hasiči od té doby prošli velkým rozvojem (změna technických prostředků, mobilní požární techniky, ochranných prostředků, budování nových stanic, zlepšení zázemí pro sloužící hasiče), podstata a základní poslání požární ochrany zůstává stejná – ochrana života a zdraví občanů a majetku před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech.

Na počátku 70. let došlo k personálnímu obsazení a úpravám prostor požární stanice v souladu s potřebami profesionálního požárního sboru. Došlo k vystavení a upravení čtyř garáží pro parkování mobilní požární techniky, a to svépomocí. V původních garážích došlo k vybudování údržbářské dílny a sklad hadic byl předělán na kuchyňský kout. Postupně došlo také k dalším úpravám, které musely odpovídat požadavkům na Veřejný požární útvar (dále jen VPÚ). Mezi tyto úpravy patřilo vybudování cvičné lezecké stěny na dvoře útvaru, vybudování nového dispečerského stolu, vybudování nové místnosti pro vedení odborné přípravy, rekonstrukce elektroinstalace a vybudování signalizačního a rozhlasového zařízení. Vybuďovala se také dílna protiplynové služby. K tehdejší výbavě patřila technika: CAS 32 T 138, CAS 25 Škoda RTHP, CAS 18 ZIL 130, DVS 8 Mercedes NA Bucegi a dvoukolový žebřík DZ 18, AZ 30 na podvozku IFA. Mezi další prostředky patřily: agregát BLA3, hadicový přívěš, záchranný člun s motorem Moskva, plachta pro skluz, 5 ks dýchacích přístrojů CH 146, 3 ks radiostanic VXXN 101/A, 8 ks radiostanic VXXW 010 a 3 ks přenosných radiostanic VXXW 100.

Milníkem pro další rozvoj požární ochrany v rámci celého okresu Prachatice se stal 1. červenec 1973, kdy byla otevřena požární stanice ve Vimperku. Tato stanice fungovala jako detašované pracoviště požárního útvaru Prachatice. V roce 1976 v důsledku mimořádného sucha byla jednotka prachatických profesionálních hasičů nasazena na provádění zavlažovacích prací na pomoc zemědělským družstvům, což patřilo mimo běžnou zásahovou činnost, kterou bylo především hašení požárů.

Po ukončení budování a zajištění personální a materiální stabilizace útvaru došlo v 80. letech ke zvyšování odborné kvalifikaci zaměstnanců a obměně mobilní požární techniky a technických prostředků požární ochrany.

Vzhledem ke společenským a politickým změnám, ke kterým došlo v listopadu 1989, došlo také k ovlivnění dění uvnitř požárního sboru. Jednalo se o přehodnocení původního

důrazu na odbornost a „správnou politickou orientaci“ na odbornost, apolitičnost a osobní způsobilostí příslušníků pro výkon služby v požárním sboru. Další změna nastala také ve struktuře zásahové činnosti. Doposud tvořily významnou část zásahů požáry, které byly následovány technickými zásahy, zásahy při živelních pohromách a v menší míře zásahy u dopravních nehod. V průběhu devadesátých let se tento poměr změnil – nejčastěji profesionální hasiči prováděli technické zásahy a druhé místo zásahů zaujaly dopravní nehody. Vzhledem k této skutečnosti došlo k obnovení techniky. Mezi nově pořízenou techniku požárních sborů v Prachaticích a ve Vimperku patřily např. zásahové automobily vybavené hydraulickým vyprošťovacím zařízením NAREX či rychlé zásahové automobily s vysokotlakým hasícím zařízením a vyprošťovacím zařízením LUKAS.

Dne 1. ledna 1991 Okresní úřad Prachatice založil příspěvkovou organizaci Správa a útvar Sboru požární ochrany Prachatice. Tato příspěvková organizace se později transformovala na Hasičský záchranný sbor okresu. Došlo ke stanovení rámce spolupráce s dobrovolnou požární ochranou v okrese – v oblasti zásahové činnosti a oblasti společenské a spolkové činnosti. Polovina 90. let byla ve znamení zpracování nové koncepce plošného pokrytí území jednotkami PO s vazbou na účelné vynakládání finančních prostředků na PO, ze které vycházely poplachové plány pro jednotlivá katastrální území obcí a velké průmyslové celky. Došlo také ke kategorizaci jednotek požární ochrany (dále jen JPO) – jak profesionálních, tak dobrovolných hasičů.

Dne 1. ledna 1995 došlo ke zřízení Hasičského záchranného sboru okresu Prachatice. Sbor byl příspěvkovou organizací, což umožňovalo sdružovat finanční prostředky z rozpočtu zřizovatele s prostředky získanými vlastní činností za úhradu a s příspěvkem od FO a PO.

Při ohromném nárůstu nových technologií v devadesátých letech došlo také v požární ochraně k výbavě nové výpočetní techniky, která byla z počátku spíše doplňkovým prostředkem administrativy¹⁶. Postupem času se však prosazovala čím dál více. Sofistikovanější systém, který využíval síťové připojení počítačů a který pracoval na databázovém principu práce s daty, byl systém FoxBase (vedl seznam příslušníků, seznam techniky či seznam činností). Koncem devadesátých let došlo k zavedení nového systému WinBase, který umožňoval komplexnější využití systému pro ovládání technologií,

---

¹⁶ Většina agendy spojené s výkonem služby, vedení účetnictví a jiných administrativních úkolů byla stále vedena v ručně písemné podobě.

řízení výjezdů jednotek PO, evidence techniky a technických prostředků nebo také evidenci příslušníků HZS a členů jednotek PO okresu Prachatice.

Další významná změna se týkala systému příjmu tísňových volání, vysílání a řízení JPO u zásahů. Před vybudováním plnohodnotného operačního střediska byla tísňová volání přijímána přímo na jednotlivých stanicích. V okrese Prachatice bylo zřízeno plnohodnotné operační středisko až v roce 2000, kdy byla zřízena nová hasičská stanice v bývalých kasárnách v ulici Slunečná¹⁷. Operační a informační středisko (dále jen OPIS) územního odboru Prachatice bylo v roce 2008 zrušeno a jeho úkoly a kompetence plně přešly na Krajské operační a informační středisko (dále jen KOPIS) v Českých Budějovicích. V roce 2001 došlo k rozšíření oddělení prevence o oblast ochrany obyvatelstva a krizového řízení

V současné době patří územní odbor Hasičského záchranného sboru okresu Prachatice pod Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje. (Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje, územní odbor Prachatice, 2020)

6.2 Historie Policie České republiky ve městě Prachatice

Ke zřízení Státního policejního úřadu v Prachaticích došlo dne 15. 2. 1937 vyhláškou Ministerstva vnitra č. 10 ze dne 21. 1. 1937. Vyhláška stanovovala, mimo jiné, kompetence a územní a další působnost a podřízenost. Do této doby, tzn. do roku 1937, působilo ve městě četnictvo. Tento policejní úřad působil pouze v letech 1937 – 1938, poté zde byla Říšská Župa Sudety a teprve po konci války, konkrétně v květnu 1945, se do města Prachatice bezpečnostní orgány vrátily. V tomto období zde patrně působil Sbor národní bezpečnosti. Bezpečnostní orgány od tohoto roku zůstávají ve městě dodnes.

V době četnictva působilo ve městě Okresní četnické velitelství v Prachaticích. Velitelem byl nadporučík František Fryš a k okresnímu četnickému velitelství náležely stanice: Prachatice, Záblatí, Vlachovo Březí, Zbytiny, Husinec, Volary, České Žleby, Netolice, Libějice (nyní Libějovice), Lhenice, Vítějice (nyní Vítějovice), Vimperk, Čkyň (nyní Čkyně), Zdíkov, Kunžvart, Lenora, Kvilda, Hoštice na Šumavě, Nový Svět. (Muzeum Policie ČR, 2023)

Roku 1991 vznikla ve městě Prachatice tzv. pořádková služba, na kterou navazovalo založení Městské policie Prachatice v roce 1992. Sídlo Městské policie bylo v té době

---

¹⁷ Dosavadní hasičská stanice se nacházela v ulici Požárníků.

na Městském úřadě v Husově ulici a roku 1998 došlo k přesunutí do vlastních prostor na Velkém náměstí, kde sídlí dodnes. Jako první vrchní strážník Městské policie působil pan Ing. Jan Šertler, kterého v březnu roku 1993 vystřídal pan Ing. Ivo Novotný, který na této pozici působí dodnes.

Při založení Městské policie působilo na stanici celkem 7 strážníků, přičemž v současné době působí na stanici 16 strážníků a součástí týmu je i manažerka prevence kriminality. Městská policie Prachatice disponuje dvěma vozidly, informačními radary v ulicích a příjezdových komunikacích, radarem pro měření rychlosti PRO LASSER II, automatickým defibrilátorem AED a foto pastí. Činností Městské policie Prachatice je zajišťování nepřetržité služby ve městě, provoz parkovacích automatů, zajišťování výkonu trestu obecně prospěšných prací, provoz informačních radarů na příjezdových komunikacích, provoz kamerového systému, správa agendy ztrát a nálezů, podílení se na edukativní výuce pro děti a mládež a vyhodnocování dat ze stálých radarů ve městě. (Suchá, 2023)

Kromě Městské policie ve městě Prachatice sídlí také Policie ČR. V rámci krajského ředitelství Jihočeského kraje je zřízen územní odbor Prachatice, jehož služební obvody odpovídají území příslušného okresu. V rámci územního odboru Prachatice jsou zřízena obvodní oddělení policie.

Územní odbor (dále jen ÚO) Prachatice se skládá z oddělení tisku a prevence, oddělení obecné kriminality, oddělení hospodářské kriminality, odboru služeb pro zbraně a bezpečnostní materiál a dopravního inspektorátu. Všechna oddělení se nachází ve stejné budově v ulici Pivovarská 4, 383 01 Prachatice. Obvodní oddělení zřízena v rámci ÚO Prachatice se nacházejí v obcích Horní Vltavice, Netolice, Vimperk a Volary. Ředitelem územního odboru Prachatice je pan plk. Ing. Bc. Pavel Bártík. (Policie ČR, 2024)

Prachatičtí kriminalisté se v minulosti podíleli a stále podílejí na řešení případů, které se staly v okrese Prachatice. Mezi takové události patří např. vražda seniorky z roku 1999 a ztotožnění neznámého kosterního nálezu roku 2003¹⁸, které jsou níže blíže charakterizovány.

Případ věnující se vraždě seniorky z roku 1999 se týká důchodkyně ze Zdíkovska, jež se přes inzerát seznámila s mužem, kterého následně pozvala k sobě domů, ten seniorku

---

¹⁸ V práci jsou uvedeny případy staršího data z důvodu, že mnoho informací o případech jsou veřejnosti nepřístupné.

zavraždil ránou do hlavy z důvodu, že ho žena v noci z domu vyhodila a jeho to naštvalo. Vyšetření tohoto případu trvalo tři měsíce. (Vandličková, 2011)

Případ ztotožnění neznámého kosterního nálezu v roce 2003 byl vyšetřován po nálezů lidských kostí v lesním porostu v Národním parku Šumava. Za spolupráce kriminalistů, soudních znalců, odboru kriminalistické techniky a expertiz Správy Jihočeského kraje PČR v Českých Budějovicích a Kriminalistickým ústavem Praha bylo zjištěno, že kosterní nálezy náležely mladíkovi z Jindřichova Hradce, který studoval ve městě Prachatice a v prosinci roku 1996 odjel z Prachatic do Jindřichova Hradce, kam se již nevrátil. Po mladíkovi bylo v roce 1997 vyhlášeno celostátní pátrání a až v roce 2003 byl v okrese Prachatice nalezen zmíněný kosterní nález. Po konzultaci s pracovníky ČHMÚ v Českých Budějovicích bylo zjištěno, že v době, kdy se mladík nacházel v lesích, došlo na místě k dramatické změně počasí, zejména k ochlazení pod bod mrazu a ke sněžení doprovázenému silným větrem. Společně s vyčerpáním a podchlazením mohla být změna počasí příčinou smrti mladíka. Jedinou, dosud nezodpovězenou otázkou, zůstává, proč se v mladík v inkriminovanou dobu na místě nacházel. (Korous, Pangl, Mrázek, 2005)

V současné době je město Prachatice monitorováno městským kamerovým a dohlížecím systémem, který čítá celkem 15 kamer. Systém je využíván Městskou Policií a v roce 2019 přispěl k objasnění celkem 66 událostí. Kamerový a dohlížecí systém byl využíván také Policií ČR, která záznamy z kamer využila v 52 případech.

Město Prachatice zpracovává Plán prevence kriminality, přičemž v současné době je k dispozici Plán prevence kriminality města Prachatice na období 2020 až 2022. Plán je zpracován za pomoci Policie ČR s cílem snižování kriminality ve městě, zvyšování pocitu bezpečí a udržení sociálních služeb. (Město Prachatice, 2020)

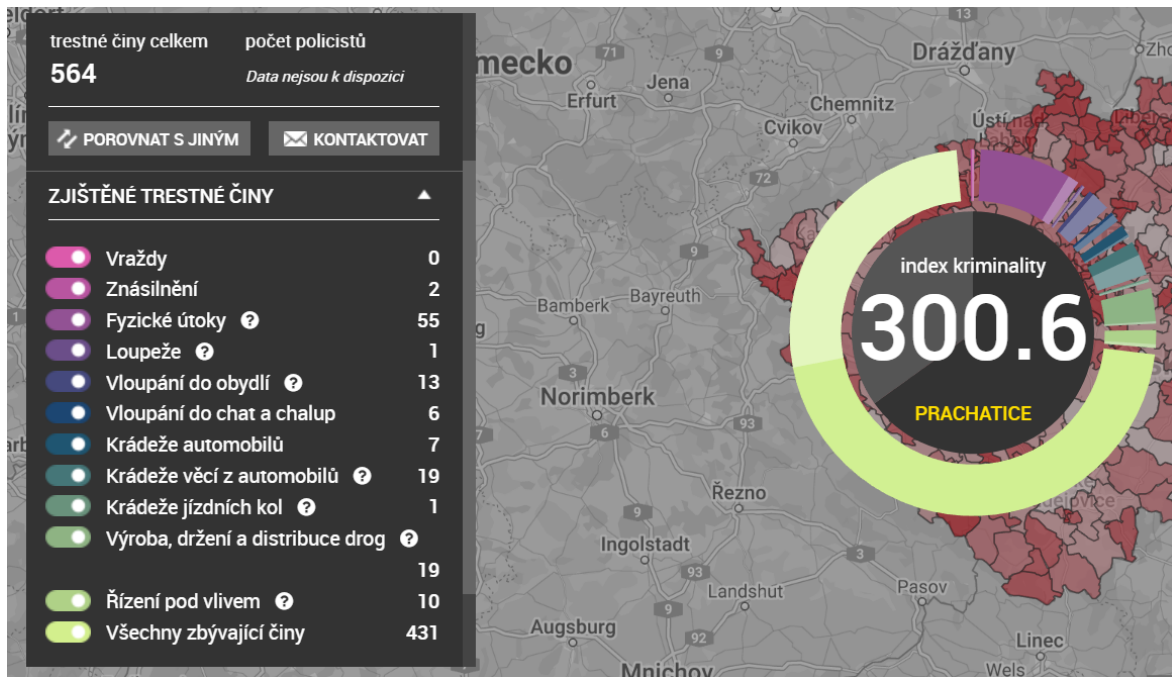
Z plánu prevence kriminality města Prachatice vyplývá skutečnost, že na území města dochází k mírnému poklesu trestné činnosti. Hodnocení se týká roku 2019 oproti roku 2018, a to s výsledkem poklesu trestné činnosti v řádu jednotek.

Vzhledem ke zjištěným výsledkům z Plánu prevence kriminality města Prachatice došlo k určení indexu kriminality¹⁹ za pomoci projektu mapakriminality.cz. Zvolené období pro zjištění indexu kriminality byl zvolen rok 2019. Index kriminality v obvodním oddělení

---

¹⁹ Index kriminality = podíl počtu trestných činů na 10 tisíc obyvatel dle dat Českého statistického úřadu na zvolené období.

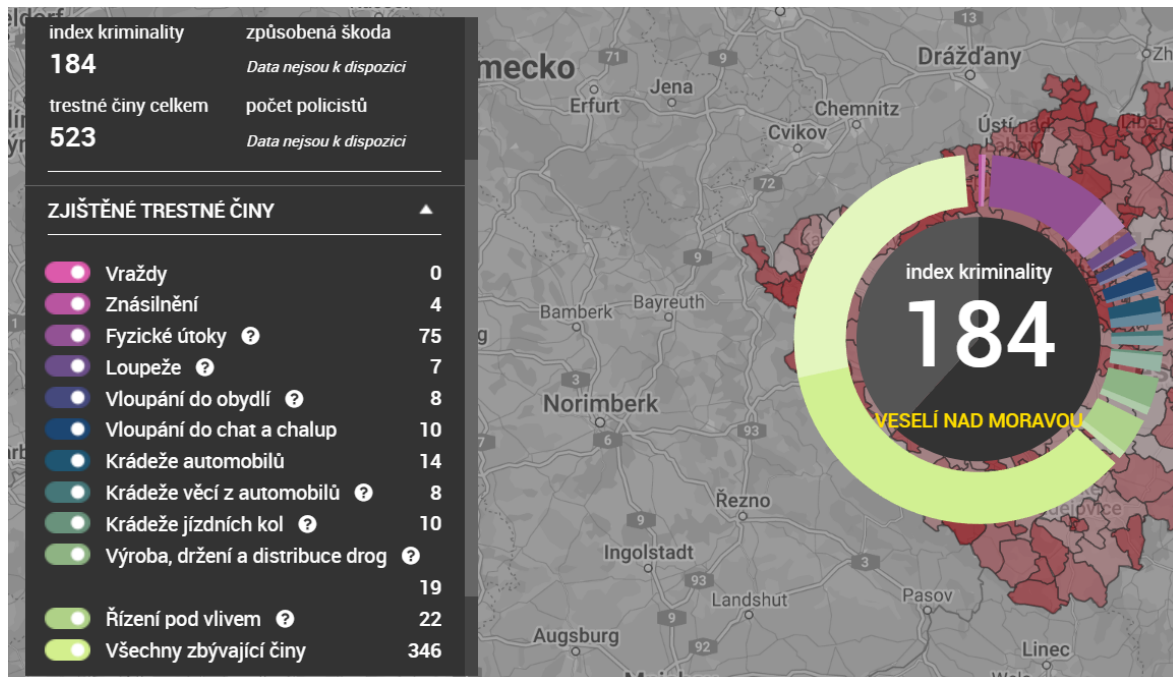
Prachatice činil v roce 2019 hodnotu 300,6, přičemž během roku došlo na daném území k 564 trestným činům. Zjištěný index kriminality je znázorněn na obrázku č. 5.

Obrázek 5 – Index kriminality v obvodním oddělení Prachatice
(*mapakriminality.cz, 2024*)

Do hodnocení indexu kriminality byly zahrnuty všechny trestné činy. Za rok 2019 na daném území nedošlo ani k jedné vraždě. Nejvíce spáchaných trestných činů, ihned po zbývajících, nekonkretizovaných činech, se týkalo fyzických útoků, kterých bylo 55. Ve větší míře došlo k vloupáním do obydlí a ke krádežím věcí z automobilů. Ke spáchání dalších trestných činů došlo v řádech jednotek. Celkem 65 % případů bylo objasněno. Objasněnost trestných činů je na obrázku znázorněna černou a tmavě šedou barvou u hodnoty indexu kriminality.

Vzhledem ke zjištění vysoké hodnoty indexu kriminality došlo ke komparaci s jiným městem. Jedná se o město Veselí nad Moravou, které čítá téměř stejný počet obyvatel v porovnání s městem Prachatice. Veselí nad Moravou se nachází v Jihomoravském kraji a nachází se přibližně 16 km od Uherského Hradiště. Zjištěný index kriminality je znázorněn na obrázku č. 6.

Obrázek 6 – Index kriminality v obvodním oddělení Veselí nad Moravou
(mapakriminality.cz, 2024)

Index kriminality ve Veselí nad Moravou čítá hodnotu 184. Hodnocení proběhlo za tentýž rok, jako v případě Prachatic, tedy za rok 2019. Došlo opět k zahrnutí všech trestných činů, přičemž v obvodním oddělení nedošlo ke spáchání ani jedné vraždy. Nejvíce trestných činů bylo stejně, jako v případě Prachatic, po nekonkretizovaných zbývajících činech, spácháno fyzických útoků, a to dokonce více, než v Prachaticích. Celkový index kriminality Veselí nad Moravou dosahuje za rok 2019 hodnoty 184, kdy na daném území došlo celkem k 524 trestným činům. Z celkového počtu spáchaných trestných činů bylo 62 % objasněno.

Ze zjištěných výsledků vyplývá skutečnost, že z hlediska kriminality je správní obvod Prachatic na vysoké hranici indexu kriminality, a to v porovnání s městem, které čítá téměř stejný počet obyvatel a nachází se v jiném kraji České republiky.

6.3 Historie Zdravotnické záchranné služby ve městě Prachatice

Vznik Zdravotnické záchranné služby ve městě Prachatice se datuje do března roku 1993, přičemž od roku 1988 byla záchranná služba provozována při Anesteziologickém a resuscitačním oddělení. V roce 1993 ZZS provozovala svou činnost pouze ze dvou výjezdových míst, a to z Prachatic a Vimperka. Činností oblastního střediska Prachatic je zajišťování přednemocniční neodkladné péče na území, které se rozkládá na 1 375 km².

Jedná se o zajištění přednemocniční péče pro přibližně 51 000 obyvatel, přičemž do spádového území patří část Šumavského národního parku. V těchto oblastech se jedná o turisticky frekventovaná místa, která jsou pro záchranáře obtížně dostupná, proto ZZS spolupracuje s first respondery z Horské služby Šumava. Primářem oblastního střediska ZZS Prachatic je pan MUDr. Rudolf Heřman. Číslo volání na ZZS je 155, evropským číslem tísňové linky je 112.

V současné době je činnost ZZS provozována z pěti výjezdových míst. Výjezdové základny se nacházejí v Prachaticích, Vimperku, Volarech, Vacově a ve Lhenicích. Záchranáři oblastního střediska Prachatic vyjíždějí každoročně k přibližně 7 tisícům zásahům. Dispozice výjezdových základen je znázorněna v tabulce č. 2.

Tabulka 2 – Dispozice výjezdových základen (*Zdravotnická záchranná služba Jihočeského kraje, 2020*)

Výjezdová základna	Denní směna	Noční směna
Prachatice	2x RZP, 1x RV	2x RZP, 1x RV
Vimperk	2x RZP	2x RZP
Volary	1x RZP	1x RZP
Vacov	1x RZP	1x RZP
Lhenice	1x RZP	1x RZP

Z tabulky vyplývá, že dispozice výjezdových základen jsou na podobné úrovni, přičemž výjezdová skupina Prachatic disponuje navíc službou rendez-vous. Příjem a vyhodnocování volání na tísňovou linku a operační řízení výjezdových skupin má na starosti příslušné krajské zdravotnické operační středisko, v případě Prachatic se jedná o zdravotnické operační středisko Jihočeského kraje. Výjezdové skupiny jsou rozmístěny tak, aby zajistily dostupnost celého území do 20 minut jízdy. Nejbližší stanoviště letecké záchranné služby od Prachatic je dislokováno v Českých Budějovicích.

Zdravotnická záchranná služba Prachaticích je od roku 2005 sloučena společně s ostatními ZZS v kraji se Zdravotnickou záchrannou službu Jihočeského kraje do celokrajské organizace ZZS. (Zdravotnická záchranná služba Jihočeského kraje, 2020)

ZÁVĚR KAPITOLY

Historie krizového řízení města Prachatic je velmi bohatá, a to především v rámci Hasičského záchranného sboru. Ta sahá do roku 1967, kdy byla zřízena hlásná služba, která sloužila jako orgán státní správy působícím na úseku požární ochrany a její činností bylo především přijímání tísňového volání. Fungovala 24 hodin denně a v tehdejší době čítala pouze 3 členy. Rok 1970 byl pro město výjimečný vznikem profesionálního požárního útvaru. Od té doby prošla požární ochrana ve městě značným vývojem. V současné době spadá územní odbor Prachatic pod Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje.

Kapitola se věnuje také historii Policii České republiky ve městě Prachatic. V dřívějších dobách ve městě působilo krátkou dobu četnictvo, které zaniklo vznikem Říšských Žup Sudety. Po konci druhé světové války se do města orgány bezpečnostní služby opět vrátily a v roce 1992 došlo ve městě k založení Městské Policie. V současné době je ve městě jak Městská policie, tak Policie České republiky.

Město zpracovává Plán prevence kriminality, ze kterého vyplývá skutečnost, že páchání trestné činnosti ve městě mírně klesá. Z tohoto důvodu došlo ke zjištění indexu kriminality ve městě Prachatic, který byl následně srovnán s indexem kriminality města Veselí nad Moravou. Zjištěné výsledky provedené komparace ukázaly, že index kriminality Prachatic je na vyšší úrovni, než ve městě Veselí nad Moravou. Veselí nad Moravou bylo pro komparaci vybráno z důvodu, že čítá podobný počet obyvatelstva jako Prachatic.

Poslední charakterizovanou složkou integrovaného záchranného systému ve městě Prachatic je Zdravotnická záchranná služba, jejíž vznik se datuje do roku 1993. V současné době je její činnost provozována z pěti výjezdových míst, a to z Prachatic, Vimperka, Volar, Vacova a Lhenic.

7 HROZBY A RIZIKA MĚSTA PRACHATICE

Za hrozbu považujeme jakýkoli fenomén, který má schopnost poškodit zájmy daného subjektu.

Riziko je definováno jako pravděpodobnost vzniku újmy, to znamená ohrožení zdraví a životů, životního prostředí či majetkových a kulturních hodnot. Ke stanovení míry rizika je potřeba analýza hrozeb z hlediska pravděpodobnosti vzniku škod v daných podmínkách – území, historie a síly a prostředky. V případě, že mluvíme o riziku, musí existovat aspoň dvě varianty řešení, z nichž je minimálně jedna nežádoucí. (Harazin a kolektiv, 2018)

Využití typových plánů krizových situací a analýza vzniku MU sloužila k vytipování rizik, které mohou na území města Prachatice způsobit vznik krizové situace. Jedná se o rizika, která svým rozsahem a dopadem vyžadují vyhlášení zvláštního stupně poplachu. V rámci nejen města, ale celého ORP Prachatice se jedná o přirozenou a zvláštní povodeň, narušení dodávek pitné vody velkého rozsahu, extrémní vítr a epidemii. Jedná se o dominantní rizika, která svým rozsahem a dopadem vyžadují vyhlášení zvláštního stupně poplachu.

7.1 Přirozená povodeň a zvláštní povodeň

Za povodeň považujeme stav, kdy dojde k přetečení vody na místo suché země. Záplava okolí vodního toku je způsobena stoupající vodou daného vodního toku (řeky, potoku, atd.). Na rozdíl od bleskových povodní, které jsou způsobeny silnými či nadměrnými srážkami v krátkém časovém období, jsou záplavy dlouhodobějšího charakteru. Záplavy mohou trvat v řádech dnů či týdnů. (Morristown, 2024)

Ve většině případů se vylévání vody z břehů považuje za přirozený přírodní jev a nepředstavuje nebezpečí. Nebezpečím se stává v momentě, kdy se voda rozlije do obydlených částí a způsobí majetkovou či zdravotní škodu. Rozeznáváme přívalovou povodeň, velkou regionální povodeň, zimní/jarní povodeň, ledovou povodeň a zvláštní povodeň.

Při poruše vodního díla, které zadržuje vodu, dochází ke **zvláštní povodni**. Pro případ poruchy musí mít každé větší vodní dílo zpracované plány, které vymezují území pod vodním dílem, jež může být potenciálně zvláštní povodní ohroženo. Zvláštní povodeň je velmi výjimečným druhem povodní, při které však dochází ke katastrofálním důsledkům. Vodní hráze se však mohou protrhnout při každé větší povodni.

Základem pro zvládnutí povodně je včasná a přesná předpověď. Vodní zákon v českém prostředí uvádí dva instituty předpovídající povodně, kterými jsou Předpovědní povodňová služba a Hlásná povodňová služba.

Předpověď možného vzniku povodní je v gesci Českého hydrometeorologického ústavu (dále jen ČHMÚ) ve spolupráci se státními podniky Povodí.²⁰ ČHMÚ zpracovává hydrologickou předpověď a vydává výstrahu na nebezpečné jevy, kterými jsou například právě povodně, a to na základě předpovědi počasí, měření spadlých srážek a monitorování průtoků. Předpověď výskytu srážek je možná na maximálně 8 až 10 dní dopředu, množství srážek jen na 2 dny dopředu. Vznik povodně je možné předpovědět 1 až 2 dny dopředu.

Hlásná povodňová služba informuje povodňové orgány a obyvatelstvo v případě nebezpečí povodně. K aktivaci hlásné povodňové služby dochází v případě zvýšených stavů nebo průtoků v hlásných profilech řek. Služba je zajišťována povodňovými orgány obcí a ORP. (Člověk v tísni, 2015)

Stupně povodňové aktivity rozeznáváme tři, a to bdělosti, pohotovosti a ohrožení.

Přirozená a zvláštní povodeň jsou situace, které mohou velmi rychle přerůst v těžko zvládnutelnou situaci. Těžce zvládnutelná situace následně vyžaduje vyhlášení krizového stavu. Následky těchto MU ohrožují ve značném rozsahu životy lidí, majetek i životní prostředí. Vzhledem ke skutečnosti, že se na území ORP Prachatice nachází vodní díla Husinec a Třebanice, hrozí vznik zvláštní povodně. Plány ochrany území pod těmito vodními díly jsou součástí krizového plánu ORP Prachatice.

Vodní dílo Husinec je zbudováno na řece Blanici ve vzdálenosti 3 km od obce Husinec. K vybudování vodního díla (dále jen VD) Husinec došlo v roce 1939 z důvodů ochrany před povodněmi, jelikož při povodních na jaře a na podzim zaplavovala řeka Blanice celou dolní část Husince, a retenci vody v obdobích sucha, avšak postupem času získala nádrž i jinou funkci, a to zařazení mezi vodárenské nádrže s úpravnou vody pro město Prachatice. Na tělese přehrady vede silnice spojující Husinec a Prachatice. Umístění VD Husinec je znázorněno na obrázku č. 7.

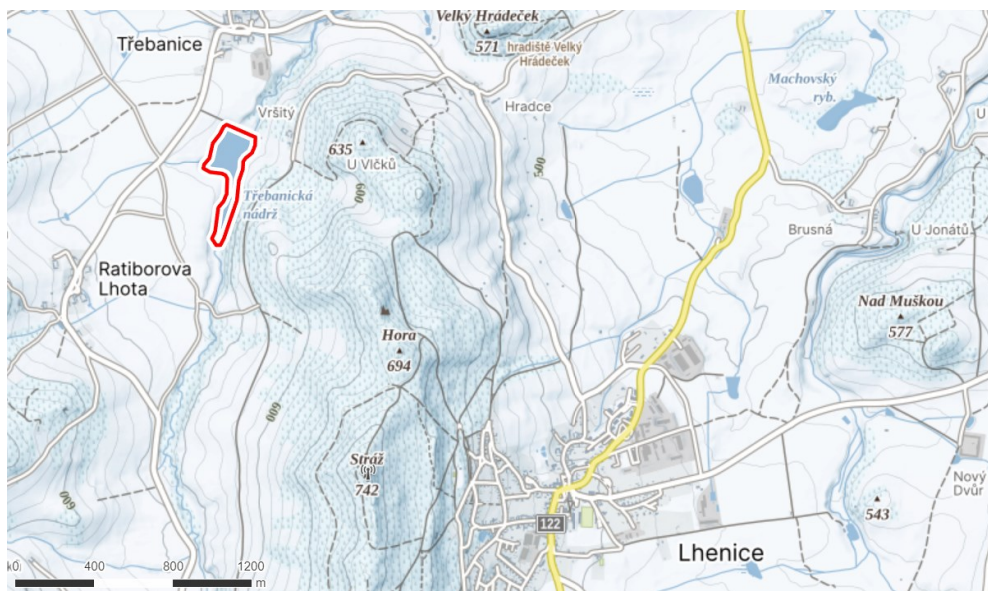
---

²⁰ V ČR je pět podniků povodí: Vltavy, Labe, Ohře, Moravy a Odry.

Obrázek 8 – Umístění vodního díla Husinec (*mapy.cz, 2024*)

Vodní nádrž Třebanice je zemní sypanou hrází, která se nachází v blízkosti obce Lhenice. Jedná se o neprůjezdné vodní dílo, které je přístupné pouze obsluze vodní nádrže. Lokalita Třebanické nádrže je znázorněna na obrázku č. 8.

Obrázek 7 – Umístění vodního díla Třebanice (*mapy.cz, 2024*)

Na území ORP Prachatice se nachází vodní toky, při jejichž vylití z koryt může dojít k přirozené povodni. V rámci města Prachatice se jedná o Živný a Fefrovský potok, v rámci ORP se jedná o Bezdrevský potok, rybník Mnich, řeku Blanici, řeku Volyňku, Zlatý potok,

Cikánský potok a další menší toky. V minulosti již došlo k vylití z koryt řek, přičemž došlo ke vzniku přirozené povodně.

Z hlediska přesahu možných krizových situací do sousedních ORP se jeví jako nejpravděpodobnější přesah vzniku povodní do ORP Vodňany, a to při vzniku povodně velkého rozsahu a při vzniku zvláštní povodně na vodním toku řeky Blanice v případě porušení hráze či nucenému odpouštění na plný profil na VD Husinec. Přesah krizových situací ze sousedních ORP do ORP Prachatice lze očekávat zatopení území Nové Peci a Želnavě v případě vzduť vodní hladiny VD Lipno ze sousedního ORP Český Krumlov.

7.1.1 Povodňový plán obce

Obec s rozšířenou působností Prachatice má zpracovaný povodňový plán pro dané území, přičemž zpracovatelem plánu je firma Envipartner, s. r. o. Povodňový plán je veřejnosti přístupný na webových stránkách města Prachatice a obsahuje monitoring, úvodní část, věcnou část, organizační část, grafickou část a přílohy. Stávající povodňový plán byl aktualizován v roce 2015 a jedná se o základní dokument pro řízení ochrany před povodněmi ve správním území obce. Povodňový plán obsahuje opatření potřebná k odvrácení nebo zmírnění povodňových škod, které by mohly vzniknout v případě rozvodnění vodních toků ve správním území obce.

Část zabývající se **monitoringem** obsahuje srážkoměry a hladinoměry v rámci ORP Prachatice Srážkoměry se nachází v oblasti Arnoštova, Blanického Mlýnu, Černého Kříže, Husince, Lenora – Houžná, Mojkov, Spálenec, Tisovka – Ktiš, Uhřice, VD Husinec a VD Třebanice, přičemž po rozkliknutí VD Třebanice server nemá ke dni psaní této práce žádná data měření k dispozici. Hladinoměry se týkají vybraných vodních toků vyskytující se na území ORP. Jsou zde k dispozici hladinoměry řeky Blanice, Libotyňského potoku, Studené Vltavy, Zlatého potoku, Teplé Vltavy, Dubského potoku, Cikánského potoku, Bezdrevského potoku, Třebánky, Fefrovského potoku, Živného potoku a Volarského potoku.

Úvodní část plánu obsahuje úvod, správce vodních toků, příslušné povodňové orgány a příslušné související povodňové komise. V úvodu plánu jsou vypsány podklady pro zpracování digitálního povodňového plánu, mezi které patří např. zákon č. 254/2001 Sb., o vodách, odvětvová technická norma vodního hospodářství TNV 75 2931 POVODŇOVÉ PLÁNY, Digitální povodňový plán Jihočeského kraje, Digitální povodňový plán ČR a Hydrologická data poskytnutá Českým hydrometeorologickým ústavem. Úvod obsahuje

také definice pojmů povodeň a povodňová opatření dle vodního zákona. V části věnující se správcům vodních toků lze najít jednotlivé vodní toky nacházející se v ORP Prachatice, přičemž je každý vodní tok identifikován pomocí názvu, čísla hydrologického pořadí, ID toku a jakým katastrálním územím obce protéká. Pro názornou ukázkou je na obrázku č. 9 znázorněna identifikace řeky Blanice.

Vodní tok	Blanice
Číslo hydrologického pořadí:	1-08-03-003/002/005/006/007/009/011/013/015/017/021/058/027/025/029/028/035/040/041/051/060/062
ID toku:	10100026
Protéká katastrálním územím obcí:	Dvory, Husinec, Kratušín , Křišťanov, Prachatice, Strunkovice nad Blanicí, Těšovice , Volary, Záblatí, Zábrdí, Zbytiny

Obrázek 9 – Identifikace řeky Blanice (*edpp.cz, 2015*)

Příslušné povodňové orgány zabezpečují řízení ochrany před povodněmi, to znamená přípravu na povodňové situace, řízení, organizaci a kontrolu příslušných činností v průběhu povodně a v období po povodni. Povodňovými orgány mimo povodeň jsou v rámci ORP Prachatice Městský úřad Prachatice – Odbor životního prostředí – Vodoprávní úřad a Krajský úřad Jihočeského kraje (Odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví, Oddělení vodního hospodářství a integrované prevence). Po dobu povodně jsou povodňovými orgány Povodňová komise ORP Prachatice, Povodňová komise Jihočeského kraje a Ústřední povodňová komise. **Povodňovou komisi ORP** tvoří starosta města, vedoucí odboru životního prostředí, referent odboru životního prostředí – vodní hospodářství, pracovník odboru životního prostředí Městského úřadu Prachatice, vedoucí oddělení odboru životního prostředí Městského úřadu Prachatice, pracovník odboru vnitřních věcí – krizového řízení, ředitel územního odboru HZS Prachatice, referent krizového řízení, vedoucí územního odboru služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR, vedoucí provozního úseku, pracovník Lesů ČR a úsekový technik.

Věcná část obsahuje charakteristiku zájmového území, hydrologické údaje, charakteristiku ohrožených objektů, druh a rozsah ohrožení, opatření k ochraně před povodněmi a stupně povodňové aktivity.

Zájmovým územím povodňového plánu je správní obvod ORP Prachatice, které se nachází v jihozápadní části Jihočeského kraje. Území je obklopeno správním obvodem ORP České Budějovice, Český Krumlov, Strakonice, Vimperk a Vodňany. Co se týče zahraničního sousedství, jedná se o Německo a Rakousko. Dle geomorfologického hlediska patří území

do celku Šumava a Šumavské podhůří. Hydrologické údaje se skládají z charakteristiky vodních toků nacházejících se na území ORP Prachatice, ke kterým náleží charakteristické průtoky vodních toků na území správního obvodu (dále jen SO) ORP Prachatice, a hlásných profilů²¹. Hlásné profily jsou třech kategorií, a to základní (kategorie A), doplňkové (kategorie B) a pomocné (kategorie C), přičemž základní a doplňkové hlásné profily tvoří celostátní systém hlásné služby. Součástí jsou také seznamy směrodatných hlásných profilů, stupně povodňové aktivity a další informace ve formě tabulek. Hlásné profily kategorie A na území SO ORP Prachatice jsou znázorněny na obrázku č. 10.

Hlásný profil	Platnost SPA	I. SPA [cm]	II. SPA [cm]	III. SPA [cm]	Aktuální stav	Evidenční list	Mapa
Černý Kříž (Studená Vltava)	Stožec - ústí do Vltavy	175	200	250	odkaz	odkaz	»
Husinec (Blanice)	hráz VD Husinec - Bavorov	95	115	130	odkaz	odkaz	»
Chlum (Teplá Vltava)	Chlum - Želnavá	220	250	270	odkaz	odkaz	»
Lenora (Teplá Vltava)	Horní Vltavice - Chlum	130	170	200	odkaz	odkaz	»
Podědvory (Blanice)	Záblatí - hráz VD Husinec	110	140	160	odkaz	odkaz	»

Obrázek 10 – Hlásné profily kategorie A na území SO ORP Prachatice (*edpp.cz, 2015*)

Hydrologické údaje dále obsahují odtokové poměry a analýzu časových možností. Odtokové poměry se věnují charakteristice záplavových území na území SO ORP Prachatice, kterými jsou Blanice, Bezdrevský potok, Křemžský potok, Řasnice, Studená Vltava, Teplá Vltava, Vltava, Volarský potok, Zlatý potok a Živný potok. Analýza časových možností obsahuje tabulku, ve které jsou stanoveny tři úseky vodních toků, konkrétně Teplé Vltavy, Blanice a Zlatého potoku a jejich stanovená rychlost postupu povodňových průtoků na vodních tocích. Postupové doby jsou znázorněny na obrázku č. 11, přičemž se jedná pouze o orientační znázornění. Vývoj další povodňové situace záleží mimo jiné na skutečném stavu nasycení půdy a nepříznivé předpovědi, což je nejdůležitějším předpokladem pro včasné vyhlášení stupňů povodňové aktivity. Pro včasné vyhlášení SPA je důležitá předpovědní služba ČHMÚ ve spolupráci se správcem Povodí Vltavy.

²¹ Hlásné profily jsou místa na vodním toku, které slouží ke sledování průběhu povodně.

Úsek	Vodní tok	Délka (km)	Postupová doba (hod)	Rychlost postupu (km/h)
Lenora - Chlum u Volar	Teplá Vltava	19	8 - 16	1,188 - 2,375
Husinec - Bavorov	Blanice	20	3 - 4,5	4,444 - 6,667
Hracholusky - Bavorov	Zlatý potok Blanice	13	2 - 3,5	3,714 - 6,500

Obrázek 11 – Rychlost postupu povodňových průtoků na vodních tocích ve SO ORP Prachatice (edpp.cz, 2015)

Opatření k ochraně před povodněmi jsou přípravná opatření a opatření při nebezpečí vzniku povodně, mezi které patří např. stanovení záplavových území, vymezení směrodatných limitů povodňové aktivity, zpracování povodňových plánů, organizační a technická příprava, činnost předpovědní povodňové služby a hlásné povodňové služby či varování při nebezpečí povodně. Mezi opatření za povodně patří řízené ovlivňování odtokových poměrů, povodňové zabezpečovací práce, povodňové záchranné práce a zabezpečení náhradních funkcí a služeb v území zasaženém povodní. Součástí opatření je zpracovaná dokumentace, vyhodnocení povodňové situace a návrhy na úpravu povodňových opatření.

Organizační část povodňového plánu se věnuje povodňové komisi, organizaci povodňové služby, způsobům vyhlášení SPA, organizací dopravy, způsobu zabezpečení záchranných a zabezpečovacích prostředků, způsobu vyžádání pomoci při povodni, schématem toku informací, varovných opatření a způsobu zajištění aktualizace.

Stanoviště povodňové komise ORP Prachatice se nachází v budově HZS ve městě Prachatice, které je vybaveno samotným povodňovým plánem, povodňovou knihou, pracovními sešity členů komise, identifikačními kartami členů komise, operačním systémem Povodňové komise, počítačem a tiskárnou, USB flash diskem s důležitými dokumenty, scannerem, diktafonem, televizním přijímačem, rádio přijímačem, nouzovým osvětlením pracoviště, ručním akumulátorově osvětlovacími prostředky, záložními zdroji elektrické energie, mobilními telefony, telefony, megafony, kreslicími a psacími prostředky, mapou ORP Prachatice, videokamerou a fotoaparátem, dalekohledem, měřícím pásmem 50 m, zabezpečením pro přípravu teplých nápojů a ohřev stravy, záložním oděvem a obuví, barevnými spreji a vodotěsnými bednami a obaly, které slouží k uložení důležitých dokumentů. Po informování členů komise o povodňové situaci musí být do 1 hodiny vybráni členové povodňové komise na pracovišti povodňové komise. Předseda povodňové komise zabezpečuje alespoň jednou ročně proškolení všech účastníků ochrany před povodněmi.

Povodňová ochrana je na území ORP Prachatice řízena povodňovou komisí ORP Prachatice. Při nastalém extrémním ohrožení je povodňová ochrana řízena povodňovou komisí Jihočeského kraje. Povodňová komise ORP Prachatice je povinna předávat informace o vývoji povodně povodňové komisi Jihočeského kraje, povodňové komisi ORP Český Krumlov, České Budějovice a Vodňany, KOPIS Jihočeského kraje a obyvatelstvu na území ORP, které je ohroženo povodní, a to pomocí sirén a místního informačního systému. V případě selhání tohoto varování je zpráva obyvatelstvu doručena osobním předáním.

Kontrola a prověření údajů povodňového plánu by měla probíhat jednou ročně, přičemž předseda, místopředseda a členové povodňové komise mají povinnost hlásit změnu svých kontaktních údajů předsedovi povodňové komise.

Grafická část povodňového plánu ORP Prachatice obsahuje mapu povodňového plánu ORP a Povodňový plán České republiky.

Část **přílohy** obsahuje důležité kontakty, plán spojení na důležité organizace, dokumenty, evidenční listy hlásných profilů, fotodokumentaci a POVIS. Některé důležité kontakty jsou neveřejného charakteru, jsou tedy přístupné pouze autorizovaným uživatelům. Jedná se o neveřejné informace týkající se hlásné a hlídkové služby. Mezi ohrožující objekty ve SO ORP Prachatice patří ČOV Dub, ČOV Hracholusky, ČOV Husinec, ČOV Chroboly a ČOV Záhoří²², ČOV Chvalovice, ČOV Lenora, ČOV Mičovice, ČOV Netolice, Trafostanice Olšovice, ČOV Prachatice, ČOV Strunkovice nad Blanicí, rybník Vlachovo Březí, u kterého je nutno udržovat předepsanou výšku hladiny a ČOV Záblatí a Zbytiny.

Správci povodí či ČHMÚ vypracovali evidenční listy hlásných profilů pro všechny hlásné profily kategorie A a B. Evidenční listy obsahují informace o vodním toku a vodní stavy odpovídajícím průtokům pro jednotlivé SPA. Evidenční listy hlásných profilů kategorie C jsou vygenerovány systémem, a to z důvodu vybavení elektronickým snímačem hladiny a dálkovým přenosem informací. Vzor evidenčního listu hlásného profilu Živného potoka je přiložen k práci jako Příloha P I. (edpp.cz, 2015)

---

²² U ČOV Chroboly a Záhoří hrozí, v případě velkých přívalových dešťů, vyplavení, a to vzhledem k jejich umístění. Jsou svými odtoky napojeny na Zlatý potok.

7.2 Narušení dodávek pitné vody velkého rozsahu

Při vzniku krizové situace tohoto typu se jedná o neočekávaný jev, který je bez vzniku jiné MU málo pravděpodobný. V případě přerušení dodávek pitné vody v důsledku běžné poruchy vodovodní sítě, zabezpečí dodávky pitné vody příslušný provozovatel vodovodů a kanalizací (dále jen VaK) formou náhradního zásobování. V případě vzniku krizové situace, která bude s přerušením dodávek pitné vody spojena, tedy nebude možné zabezpečit náhradní zásobování pitné vody, budou dodávky pitné vody řešeny pomocí systému nouzového zásobování pitnou vodou. Narušení dodávek pitné vody může způsobit znečištění zdroje vody, porušení funkčnosti systému úpravy vody, rozsáhlé narušení vodovodní sítě či dlouhodobé sucho.

Nouzové zásobování pitné vody představuje „zabezpečení pitné vody pro obyvatelstvo v množství nezbytném pro jeho přežití a po nezbytně nutnou dobu potřebnou pro obnovení funkce běžného zásobování pitnou vodou v rámci postiženého území“. (Ministerstvo zemědělství, 2018)

Jedná se o lokální krizovou situaci, mezi jejichž důsledky patří ohrožení života a zdraví požitím kontaminované pitné vody či vody z jiných neověřených zdrojů a nedostatečné hygieny, vznik epidemií či hromadných onemocnění, poškození cisteren nebo jiných výdejních zařízení k výdeji pitné vody, rabování u prodejců balené pitné vody a další. (Krizport, 2023)

Narušení dodávek pitné vody bude zpravidla spojen se vznikem primární MU a jejího sekundárního dopadu. Jedná se např. o vznik povodní, jako primární MU, a sekundárním dopadem bude extrémní zvýšení hladin vody ve vodních zdrojích, zhoršení kvality vody a možné narušení vodovodní sítě. V důsledku těchto sekundárních dopadů může poté vzniknout krizová situace typu narušení dodávek pitné vody.

Jako důsledky krizové situace, které mohou nastat současně nebo kumulovaně, se jeví vznik epidemie či hromadných onemocnění, vyplývajících z používání kontaminované pitné vody, vznik paniky a narušení veřejného pořádku z důvodu nedostatečné informovanosti, nefunkčnost kanalizační sítě a ČOV nebo také nárůst kriminality, spojené s odcizováním poskytované humanitární pomoci.

Vzhledem ke skutečnosti, že voda je základem života pro obyvatelstvo, ale také zvířata a rostliny, narušení dodávek pitné vody by mohlo mít za následky dopady na životy a zdraví

osob, na životní prostředí, ale také ekonomické dopady, společenské dopady, mezinárodní dopady a dopady na kritickou infrastrukturu.

Mezi dopady na životy a zdraví osob řadíme již zmíněné hromadné onemocnění požitím kontaminované vody či poškození zdraví až úmrtí v případě nedostatku pitné vody. Dopady na životní prostředí mohou být kontaminačního charakteru, kdy může dojít ke kontaminaci celého životního prostředí, znečištění povrchových a podzemních zdrojů pitné vody, poškození rostlin či znehodnocení zemědělské půdy v důsledku nedostatku vody. Ekonomickými dopady jsou následně možné poškození cisteren a jiných výdejních zařízení, rabování u prodejců balené pitné vody či omezení plánovaných investic. Za mezinárodní dopad je považováno omezení zahraniční turistiky, a to v případě dlouhodobé situace bez vody.

Pracoviště krizového řízení má, vzhledem ke vzniku této krizové situace, za úkol vypracovat požadavky na zajištění nezbytných dodávek pitné vody, v případě potřeby zažádat o pohotovostní zásoby a také spolupracovat s odborným útvarem kraje na zajištění přednostního zásobování vybraných subjektů a zajištění požadavků provozovatelů VaK. Nezbytným množstvím pitné vody je pro první dva dny 5 litrů na osobu a den a pro třetí a další dny 10 až 15 litrů na osobu a den. (Ministerstvo zemědělství, 2018)

V případě ORP Prachatice při vzniku této krizové situace nehrozí přesah do sousedních ORP, jedná se pouze o lokální krizovou situaci.

7.3 Extrémní vítr

Další analyzovanou hrozbou pro ORP Prachatice je extrémní vítr. Za vítr považujeme proudění vzduchu, které je vyvoláno zemskou rotací a rozdíly tlaků vzduchu. Proudění je rychlejší, čím jsou tyto rozdíly větší. V případě nebezpečí vzniku silného větru vydá ČHMÚ výstražnou informaci, která obsahuje popis nebezpečného jevu, místo a dobu, po kterou tato informace platí. Informace je obyvatelstvu následně předána prostřednictvím sdělovacích prostředků. Vítr je klasifikován číselně, což je vyjádřeno metry za sekundu či kilometry za hodinu, nebo pomocí Beaufortovy stupnice. (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2024)

Beaufortova stupnice větru byla vytvořena britským admirálem Sirem Francisem Beaufortem již v roce 1805, a to z důvodu pomoci námořníkům odhadnout vítr pomocí

vizuálního pozorování. Stupnice je rozložena do škály 0 až 12. Beaufortova stupnice je znázorněna v tabulce č. 3. (National Weather Service, 2024)

Tabulka 3 – Beaufortova stupnice větru (*National Weather Service, 2024*)

Stupeň	Slovní označení	Znaky
0	Bezvětří	Kouř stoupá vertikálně.
1	Vánek	Směr větru je znázorněn proudem kouře.
2	Slabý vítr	Vítr je cítit na tváři.
3	Mírný vítr	Listy a malé větvičky jsou v neustálém pohybu.
4	Dosti čerstvý vítr	Víří se prach a uvolněný papír.
5	Čerstvý vítr	Malé stromky se ohýbají.
6	Silný vítr	Silnější větve se pohybují, neschopné použití deštníku.
7	Prudký vítr	Pohybuje celými stromy, obtížná chůze proti větru.
8	Bouřlivý vítr	Lámání větví, nemožná vzpřímená chůze proti větru.
9	Vichřice	Menší škody na stavbách.
10	Silná vichřice	Vyvrácení stromů, ničení domů.
11	Mohutná vichřice	Rozsáhlé zrušení plochy.
12	Orkán	Ničivé účinky odnáší domy, pohyb těžkých hmot.

Vysoká rychlost větru způsobuje zejména destruktivní účinky. Dochází k velkým škodám na majetku, v lesích nebo také v elektroenergetice. Dochází při něm k řadě úrazů či dokonce usmrcení osob, které způsobí padající či letící předměty. Nebezpečné rychlosti větru se vyskytují zejména v zimních měsících či při bouřkách. Jako příklad lze uvést orkán Kyrill, který zasáhl Českou republiku v lednu roku 2007. Na území ORP Prachatice došlo k větrným smrštím Emma a Herwart.

Větrné smrště se dotýkají také tornád. Tornádo je charakterizováno jako silně rotující vír ve tvaru nálevky, který se spouští ze spodní základny konvektivních bouří, přičemž se alespoň jednou dotkne zemského povrchu a způsobuje hmotné škody. Síla tornáda je měřena Fujitovou stupnicí, která je dělena do 6 stupňů²³. V České republice se tornáda téměř nevyskytují, avšak v roce 2021 se naší republikou prohnalo tornádo o síle F4, které postihlo Břeclavsko a Hodonínsko. (Krizport, 2023)

Nejvýraznějším následkem krizové situace typu extrémní vítr je přerušení dodávek elektrické energie, přerušení silniční a železniční dopravy, velké škody na majetku a v klimaticky nepříznivém období také požáry.

7.4 Epidemie

Epidemie je charakterizována jako neočekávaný nárůst počtu případů onemocnění v určité zeměpisné oblasti během jednoho časového úseku. Hlavními příklady epidemií jsou např. neštovice, spalničky či chřipka. S pojmem epidemie se váže také pojem pandemie. Pandemie je oproti epidemii výskyt infekčního onemocnění bez omezení prostoru, to znamená, že postihuje širokou oblast a několik zemí i populací. Z epidemie může vzniknout pandemie.

K propuknutí infekčního onemocnění přispívá množství faktorů. Přenos nemoci může nastat v důsledku přenosu z lidí, zvířat i životního prostředí. (Columbia University, 2021)

V České republice je možnost propuknutí epidemie u infekcí či zcela nového typu infekčního onemocnění (popřípadě onemocnění, které bylo považováno za vymýcené). Infekce, u kterých hrozí vypuknutí epidemie, se mohou v naší zemi vyskytovat pravidelně či výjimečně a nebo jsou na území našeho státu zavlečeny z jiných států. Onemocnění mohou do ČR vniknout bez ohledu na místo vzniku onemocnění či jejich původ. V případě vypuknutí pandemie se událost na tomto území řeší Pandemickým plánem Jihočeského

---

²³ Fujitova stupnice F0 až F5, přičemž F5 je nejsilnější.

kraje. Epidemie z ORP Prachatice se může rozšířit i do sousedních ORP, kterými jsou České Budějovice, Český Krumlov, Vimperk, Strakonice a Vodňany a také do sousední země Německa, konkrétně do Spolkové země Bavorska. Stejně tak je možnost vniknutí epidemie z těchto ORP do ORP Prachatice.

ZÁVĚR KAPITOLY

Hrozby a rizika ohrožují společnost na celém území České republiky. V rámci Analýzy hrozeb bylo definováno 22 typů nebezpečí, pro které je žádoucí vyhlášení krizového stavu. V rámci nejen města Prachatice, ale celé ORP se jedná o přirozenou a zvláštní povodeň, narušení dodávek pitné vody velkého rozsahu, extrémní vítr a epidemii. Jsou to dominantní rizika, která svým rozsahem a dopadem vyžadují vyhlášení zvláštního stupně poplachu.

Vzhledem k výskytu velkého počtu vodních toků je největší hrozbou vznik povodně, a to jak přirozené, tak zvláštní. V blízkosti města se totiž vyskytují dvě přehrady, zejména tak vodní dílo Husinec, které ohrožuje velké množství přilehlých vesnic. Z důvodu počtu vodních toků je zpracován pro ORP Prachatice Povodňový plán, který je ve výše uvedené kapitole blíže charakterizován.

Pitná voda je nezbytným prostředkem k přežití obyvatelstva. Z tohoto důvodu bylo další hrozbou pro město Prachatice stanoveno narušení dodávek pitné vody. Tato mimořádná událost se považuje za neočekávaný jev, jehož výskyt je bez vzniku jiné mimořádné události málo pravděpodobný. Narušení dodávek pitné vody může být příčinou pro znečištění zdrojů vody, porušení funkčnosti systému úpravy vody, rozsáhlé narušení vodovodní sítě či také dlouhodobého sucha.

Další hrozbou analyzovanou pro město Prachatice byl extrémní vítr, ke kterému na území ORP Prachatice již také v minulosti došlo. Vznik této mimořádné události může zapříčinit přerušení dodávek elektrické energie, přerušení silniční a železniční dopravy, velké škody na majetku a případně také požáry.

Poslední analyzovanou hrozbou pro město Prachatice byla epidemie. Tato mimořádná událost může vzniknout v určité zeměpisné oblasti během jednoho časového úseku. Jedná se např. o epidemie neštovic, spalniček či chřipky. S touto mimořádnou událostí se pojí také pandemie, která ale není prostorově omezena, tudíž postihuje několik zemí i populací.

8 MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI V OBCI S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ PRACHATICE

Mezi mimořádné události velkého rozsahu, které postihly okres Prachatice patří povodně v letech 2002, 2009, 2013, větrné smrště EMA a Herward, výbuch a následný požár bytového domu v obci Lenora a Covid-19.

8.1 Povodně v roce 2002

V tomto roce byly zaznamenány dvě větší povodňové události, a to ze dne 7. 8. na 8. 8. 2002 a z 11. 8. na 12. 8. 2002.

Při první povodňové události ze dne 7.8. na 8.8. byl zaznamenán první větší spad srážek, který činil 135 litrů na m². V důsledku tohoto spadu došlo k přepadu přehradní hráze – z tohoto důvodu přepadávalo v době kulminace 75 metrů krychlových za vteřinu a byly bezprostředně ohroženy obce pod přehradou – Husinec, Strunkovice nad Blanicí a Těšovice. V těchto obcích musel být vyhlášen 3. stupeň ohrožení. Velké množství spadu bylo také v oblasti města Prachatice a v oblasti Netolicka. Ve městě Prachatice došlo k rozvodnění Živného a Fefrovského potoka a na Netolicku došlo k rozvodnění Bezdrevského potoka a přelivu rybníka Mnich a následných rybníků tvořících kaskádu. V důsledku těchto událostí byla svolána okresní povodňová komise a do postižených oblastí byly vyslány jednotky Hasičského záchranného sboru Prachatice a dobrovolné hasičské jednotky z Husince, Strunkovic nad Blanicí, Netolic a Lhenic. Tato povodňová událost trvala 2 dny, na jednotlivých zatopených územích došlo ke zklidnění a nebyly zaznamenány značné škody.

Druhá povodňová událost byla zaznamenána z 11.8. na 12.8. a její důsledky byly likvidovány až do konce měsíce srpna. Jednalo se o záchrany osob a likvidační práce. V okrese Prachatice došlo ke spadu 200 litrů na metr čtvereční a došlo ke značnému zvýšení průtoků na jednotlivých říčkách a potůčcích v okrese. Nejvíce došlo k navýšení řeky Blanice, Volyňky, Živného potoka, Fefrovského potoka a Bezdrevského potoka. Vzhledem k vývoji této události byla svolána okresní povodňová komise a jednotky HZS byly uvedeny do plné pohotovosti. Byl svolán krizový štáb okresu Prachatice, jenž řešil nastalou situaci nepřetržitě až do ukončení všech ZaLP.

Záchranných a likvidačních prací se zúčastnilo celkem 19 jednotek PO okresu a 266 hasičů²⁴. Při záchranných pracích byly využity dva vrtulníky Armády ČR (dále jen AČR) – především v oblasti Strunkovic nad Blanicí, kde došlo k záchraně obyvatelstva podvěsovým vyprošťováním v počtu 29 lidí. Vrtulník byl také povolán na Soumarský most, kde ale došlo k vyproštění osob dobrovolnými hasiči z Volar. Z tohoto důvodu byl vrtulník zrušen. Na vyprošťování utopeného bagru ve Strunkovicích nad Blanicí byla nasazena vodní záchranná služba z Prachatic. Humanitární pomoc byla zajišťována Českým červeným křížem Prachatice.

Tato rozsáhlá akce byla zvládnutá díky úzké spolupráci všech složek IZS Prachatice a Vimperk. Akce se zúčastnilo přibližně 45 policistů, kteří především regulovali dopravu na komunikacích v postižených oblastech. Nasazeno bylo 20 příslušníků AČR ze Strakonice (bez techniky) a 65 příslušníků AČR z Kroměříže, kteří byli vybaveni kolovým nakladačem, vyprošťovacím jeřábem a nákladními automobily. (Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje, územní odbor Prachatice, 2020)

Při povodních v Prachaticích v roce 2002 bylo využito evakuační středisko, ve kterém bylo přechodně ubytováno přibližně 120 osob. Jednalo se jak o obyvatele města, kteří byli evakuováni, tak osob uvězněných v Prachaticích, a to z důvodu, že bylo město dopravně nedostupné a odříznuté od okolního světa. Jednalo se o pracovníky místních firem, osoby, které přijeli do města na nákupy či kvůli návštěvě lékaře. Další ubytovanou skupinou v evakuačním středisku byli turisté, a to jak čeští, tak zahraniční. Do pomoci se zapojila také prachatická nemocnice, která pro všechny zajistila přípravu polévky a čaje. Další pomoc přišla také ze stran místních restaurací, které nabízely pro postižené obyvatelstvo zdarma teplé nápoje a polévky.

Úklidové práce začaly dne 14. srpna, které provázely práce na čištění potoků s cílem vrátit vodu do původních koryt a vyčistit je tak, aby při dalších dešťových srážkách nedošlo k blokování vody překážkami, které by měly za následek rozlití do míst, kde by došlo k ohrožení občanů i jejich majetku. Do odstraňování škod se zapojilo velké množství lidí. Jednalo se o Město Prachatice, Technické služby, Tepelné hospodářství, Městské lesy, HZS, dobrovolné hasiče, městské policisty, PČR, AČR, Povodí Vltavy, Správu a údržbu silnic, Zemědělskou vodohospodářskou správu a místní firmy (HUKO, ODYS, Strabag, SIMA, TELRO, KATEL, BI Stav, KVINT Vlachovo Březí) a již zmíněný Český červený kříž.

---

²⁴ Z toho bylo 69 hasičů z jednotek HZS ÚO Prachatice a 197 hasičů z jednotek SDH obcí.

S odstraňováním škod pomohlo také množství dobrovolníků, kteří nabídli manuální práci či pomoc při dopravě osob a materiálu a vojáci. Přišla nabídka také od měst Kroměříž, Chodov či Česká Lípa. Záplava zanechala na majetku města škodu ve výši přibližně 80 milionů korun. (Jeřábková, Malina, 2002)

8.2 Povodně v roce 2009

V červnu roku 2009 došlo v okrese Prachatice k další povodni. Během odpoledne a večera dne 23. 6. 2009 došlo k vysoké srážkové činnosti a s tím spojenému výraznému vzestupu přítoku do nádrže Vodního díla Husinec. Následné tři dny docházelo ke srážkové činnosti, která zvyšovala průtoky přes přeliv nádrže²⁵. Nejhorší situace nastala v noci z 27. 6. na 28. 6., kdy došlo k intenzivní srážkové činnosti, která zasáhla prakticky celé Prachaticko a Vimpersko. Během tří hodin došlo k vzestupu průtoku ze 30 na 168 metrů krychlových

za sekundu. Toto vedlo k převedení průtoku přes nádrž. Byly postihnuty prakticky celé oblasti v okolí řeky Blanice, řeky Volyňky, Zlatého potoka a Cikánského potoka. Postiženou oblastí byla také oblast na Vacovsku, kde se nachází pouze menší vodní toky.

Při těchto povodních byly v okrese Prachatice nasazeny prakticky všechny jednotky kategorie JPO II. a III. a některé JPO kategorie V. a samozřejmě jednotky profesionálních hasičů ze stanic Prachatice a Vimperk. Počáteční fáze byla ve znamení evakuace obyvatelstva z Husince a Strunkovic nad Blanicí, kterému hrozilo bezprostřední ohrožení z Vodního díla Husinec. V další fázi se JPO soustředily na likvidaci následků a minimalizaci škod po povodních. Posilovou jednotkou na místě byl odřad Záchraného útvaru HZS ČR se sídlem v Hlučíně. Odřad působil zejména v obci Bohunice při zpevnění poškozené hráze blízkého rybníka. Další posilou byl odřad pluku civilní ochrany AČR z Bechyně, který působil v okolí obcí Bohumilice, Sudslavice a Zálezly. (Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje, územní odbor Prachatice, 2020)

Řeka Blanice a další menší toky dosahovaly a místy také vysoko překračovaly třetí stupeň povodňové aktivity. Nejhorší situace byla na již zmíněné řece Blanicí, která se držela těsně pod hranicí označující extrémní nebezpečí. Došlo k evakuaci obyvatel z ohrožených domů v obcích Strunkovice nad Blanicí, Husinec, Česká Lhota u Dívčic, Jaronice u Dubného,

---

²⁵ Tyto průtoky se přes den postupně snižovaly a večer, při srážkové činnosti, opět narůstaly.

Těšovice, Čkyně a Volyně. Ve Vitějovicích došlo k evakuaci dětského tábora. (Kopp, Prátová, Jílková a kolektiv, 2009)

8.3 Povodně v roce 2013

Další povodňová mimořádná událost v okrese Prachatice nastala v červnu roku 2013. Povodňová situace nastala opět ve dvou po sobě jdoucích vlnách s tím, že první povodňová vlna byla výrazně vyšší. K první povodňové vlně došlo ve dnech 1. 6. a 2. 6. 2013, kdy došlo k aktivnímu sledování hydrologické situace na území ORP Prachatice. Nejrychlejší vzestup vodní hladiny byl zaznamenán na řece Blanici. Srážkové úhrny byly vyšší než 120 mm a došlo k výraznému překročení 3. stupně povodňové aktivity. Další vlna srážek zasáhla území ve dnech 9. 6. a 10. 6. 2013. Tato vlna byla však menší a nedošlo k překročení 1. stupně povodňové aktivity.

Povodňová komise doporučila obcím Husinec, Žichovec a Strunkovice nad Blanicí přípravu na evakuaci obyvatelstva. Dne 2. 6. 2013 došlo v brzkých ranních hodinách k evakuaci celkem 120 obyvatel. Většina evakuovaných byla ubytována u svých příbuzných, ve Strunkovicích nad Blanicí byly tři rodiny ubytovány v prostorách obce a děti z dětského domova Žichovec byly přemístěny do prostor ZŠ Žichovec. (Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje, územní odbor Prachatice, 2020)

8.4 Větrné smrště EMA a Herwart

Kromě povodňových mimořádných událostí se v okrese Prachatice vyskytovaly také větrné smrště. První větší událost tohoto typu zasáhla území okresu koncem října roku 2002, kdy došlo k pustošení území silným nárazovým větrem, který přecházel do síly vichřice.

V březnu roku 2008 zasáhl území ničivý orkán **EMA**. Likvidaci následků orkánu prováděly dobrovolní hasiči z celého okresu a také jednotky profesionálních hasičů ze stanic Prachatice a Vimperk, včetně denních příslušníků Územního odboru.

Koncem října roku 2017 došlo na území okresu k vichřici **Herwart**. Vichřice postihla celou Českou republiku a je považována za nejničivější větrnou smršť od orkánu Kyrill, který postihl republiku v roce 2007. Na území okresu Prachatice opět došlo k nasazení jednotek dobrovolných hasičů z celého okresu i profesionálních hasičů ze stanic Prachatice a Vimperk. Při jednom ze zásahů na komunikaci z Vimperka směrem na Kvildu došlo k poškození zasahující CAS 15 Mercedes Atego, kdy na toto vozidlo spadlo celkem 5 stromů. Nikomu ze zasahujících hasičů se nic nestalo, avšak poškození CAS bylo fatální

a muselo dojít k vyřazení z provozu. Dočasným řešením náhrady poškozené cisterny bylo poskytnutí cisterny z Územního odboru Český Krumlov. Poskytnutá cisterna sloužila na stanici ve Vimperku, a to až do roku 2019, kdy byla do Vimperka pořízena nová CAS 20 Tatra Terra. (Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje, územní odbor Prachatice, 2020)

8.5 Výbuch a následný požár bytového domu v obci Lenora

Dne 3. října 2019 v brzkých ranních hodinách došlo v obci Lenora k výbuchu a následnému požáru jednoho ze tří vzájemně stavebně propojených třípatrových bytových domů. V danou dobu se v domě nacházelo celkem 10 obyvatel, kterým se z větší části podařilo hořící prostory opustit (uchýlili se na balkóny svých bytů, kde nehrozilo bezprostřední nebezpečí ohrožení života, nebo vyskočili na volné prostranství před domem). Obyvatelé sousedních dvou bytových domů museli být evakuováni.

Na tuto mimořádnou událost byly nasazeny profesionální hasičské jednotky ze stanic Prachatice, Vimperk, České Budějovice a Český Krumlov, dobrovolné jednotky z Lenory, Volar a Horní Vltavice. Došlo k povolání techniky ze Záchraného útvaru Zbiroh a Jihlava. Zdravotnická záchranná služba využila techniku z výjezdových stanovišť Prachatice a Vimperk, byly povolány vrtulníky letecké záchranné služby AČR ze základen Bechyně a Plzeň – Líně. Za Policii ČR byli povoláni policisté z obvodních oddělení Volary, Horní Vltavice a Prachatice a kriminalisté a pyrotechnici z Prachatic a Českých Budějovic. Zásah jednotek PO trval dva dny a zásahu veleli postupně čtyři velitelé (velitel JSDHO Lenora, velitel JSDHO Volary, dva velitelé HZS Prachatice, kteří se vystřídali). Skupina řídicích důstojníků HZS JČK byla později za tento zásah nominována v anketě Hasič roku za rok 2019, kde v kategorii Zásah roku získala ocenění za 1. místo.

Příčinou mimořádné události byl úmyslně iniciovaný výbuch několika propan-butanových lahví, které byly umístěny po celém domě. Pachatel byl nalezen mrtev ve svém bytě. Došlo k evakuaci celkem 19 osob, 9 osob bylo zraněno a škoda se vyšplhala na 12 milionů Kč. Poškozený bytový dům byl později zbourán.

Na řešení následků této události se podílely základní složky IZS a také celá řada obecních a krajských institucí, firem a neziskových organizací. Velký podíl na skutečnosti, že bylo o všechny postižené postaráno, má starosta obce Lenora, tehdejší hejtmanka Jihočeského kraje Ivana Stráská²⁶, neziskové organizace (Český červený kříž, ADRA, Portus Prachatice

---

²⁶ V současné době (rok 2024) je hejtmánem Jihočeského kraje Martin Kuba.

a charita Prachatice), a také psycholog a posttraumatický tým HZS Jihočeského kraje. (Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje, územní odbor Prachatice, 2020)

Pracoviště krizového řízení v Prachaticích se při vzniku MU na území v jeho působnosti vždy podílí na řešení události. V tomto případě pracoviště krizového řízení nepůsobilo, jelikož se jednalo o trestný čin. Událost proto řešila Policie ČR, která případ požáru a výbuchu domu uzavřela. Viník nemohl být stíhán z důvodu jeho smrti.

8.6 Covid-19

Koronavirové onemocnění COVID-19 je druh infekčního onemocnění, které způsobuje vir SARS-CoV-2. Infikované obyvatelstvo většinou prodělá mírné až středně těžké respirační onemocnění a uzdraví se bez potřeby zvláštní léčby. Starší obyvatelstvo, které trpí základními zdravotními problémy, jako např. kardiovaskulární onemocnění, cukrovka nebo chronické respirační onemocnění, je více náchylné na vývin vážnější formy tohoto onemocnění. I když je onemocněním ohrožena více starší populace, onemocnět COVIDEM či zemřít v důsledku tohoto onemocnění může každý v jakémkoli věku. Je proto důležité stanovit opatření, která zabrání či zpomalí přenos nemoci. Mezi základní opatření patří dodržování bezpečné vzdálenosti aspoň 1 metr od ostatních, nošení správně nasazených roušek a respirátorů či časté mytí rukou a používání dezinfekce. (World Health Organization, 2024)

Jedno z prvních opatření, které přijala vláda pro zamezení šíření tohoto onemocnění, byla kontrola tělesné teploty osob vstupujících na území ČR. Toto opatření se dotklo prachatických hasičů, kteří 9. března 2020 ve spolupráci s PČR a cizineckou policií na hraničním přechodu Strážný měřili tělesnou teplotu osob vstupujících na území ČR a vybudovali a technicky zajišťovali kontrolní stanoviště. Mezi další činnosti, které prováděli hasiči okresu Prachatice patřila např.:

- Distribuce ochranných prostředků obvodním a dětským lékařům, školám a školkám.
- Provádění dezinfekce vnitřních prostor domů pro seniory, obecních a městských úřadů.
- Pomoc hygienické správě při trasování osob, které byly v bezprostředním kontaktu s nakaženou osobou.

- Technické zajištění stanovišť pro hygienickou správu při odebírání vzorků u většího množství osob. (Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje, územní odbor Prachatice, 2020)

Řešení epidemiologické situace se dotklo také pracovníků krizového řízení. Dnem vyhlášení nouzového stavu dne 12. 3. 2020 došlo k zasedání krizového štábu ORP Prachatice a zpuštění mnoha opatření. V rámci ORP Prachatice se jednalo o zavedení Home office, šití roušek či shánění dezinfekcí. Čtyři pracovníci Městského úřadu Prachatice pomáhali hygieně s trasováním a zahájila se spolupráce s potravinovou bankou, díky níž se dostalo pomoci seniorům, domovům s pečovatelskou službou či místního hospicu. Pracovníci krizového řízení distribuovali pro nejohroženější občany hygienické balíčky z komodit, které se městu podařilo sehnat. Balíčky obsahovaly rukavice, dezinfekce, ubrousky, roušku a malou čokoládu či bonbon.

Dne 22. 2. 2021 bylo v Prachaticích zřízeno očkovací centrum, což bylo velmi náročné, a to z hlediska vhodných prostor, postavení samotného očkovacího centra, zprovoznění, ale především z personálního zabezpečení. Očkovací centrum v Prachaticích se nacházelo v hotelu Park, U Stadionu 388, které mělo v plném provozu kapacitu 600 až 800 zájemců o očkování za den. Personální zabezpečení se tak zajišťovalo úzkou spoluprací s prachatickou nemocnicí, ZZS a hasiči. Do personálního zabezpečení se zapojila také tajemnice krizového štábu ORP Prachatice, paní Petra Popová, která chodila na ranní směny na Městský úřad a na odpolední směny do očkovacího centra. Co se týká distribuce roušek do školských zařízení, balíčky s rouškami obdrželi místní hasiči, ti převezli roušky na Městský úřad a pracovnice krizového řízení je rozpočítala, zabalila a řidič je následně odvezl do škol v celém správním území. Pro testy, které byly k testování potřeba, se z Prachatic muselo jezdit do Českých Budějovic.

Z vyhodnocení epidemiologické situace lze říci, že od začátku prvního nouzového stavu, ke kterému došlo dne 12. 3. 2020, byl zásadní problém v předávání informací. Distribuci ochranných prostředků a testů by bez pracovníka na ORP nebylo možné vůbec realizovat. Pozitivem z daných výsledků byla spolupráce všech sociálních zařízení s krizovým štábem. ORP Prachatice při řešení epidemiologické situace nevyužilo systém KRIZKOM.

ZÁVĚR KAPITOLY

V rámci analyzovaných hrozeb pro město Prachatice byly v této kapitole uvedeny mimořádné události většího rozsahu, kterými bylo zasaženo celé území ORP.

Mimořádnými událostmi většího rozsahu na tomto území byly povodně v letech 2002, 2009, 2013, větrné smrště EMA a Herward, výbuch a následný požár bytového domu v obci Lenora a Covid-19.

Povodně se na území vyskytují nejčastěji, a to z důvodu meteorologických faktorů, které ovlivňují vodní toky vyskytující se na území ORP. Při vzniku povodní byly povolány síly a prostředky Armády ČR a do záchranných a likvidačních prací se, kromě složek IZS, zapojilo také velké množství dobrovolníků. Při vzniku všech uvedených povodní došlo k evakuaci obyvatelstva, a to zejména z oblastí v blízkosti Husinecké přehrady.

Větrné smrště, jež postihly území ORP, vznikly v letech 2008 a 2017. Jednalo se o mimořádné události, při kterých byly využity zejména jednotky požární ochrany, které zajišťovaly záchranné a likvidační práce po ničivých větrných smrštích.

V roce 2019 došlo na území ORP Prachatice k výjimečné události, která byla klasifikována jako trestný čin, při kterém došlo k úmrtí osoby. Na místě zasahovalo velké množství požárních jednotek a zejména příslušníků Policie ČR, a to po dobu dvou dnů. Příčinou této mimořádné události byl úmyslně iniciovaný výbuch propan-butanových lahví.

Stejně jako celou republiku, i území ORP Prachatice postihla pandemie Covid-19. Pro členy krizového řízení města Prachatice to znamenalo přijetí zvláštních opatření, která musela být dodržována. Ve městě Prachatice vzniklo očkovací centrum, které bylo personálně zabezpečeno zaměstnanci prachatické nemocnice, příslušníky ZZS, hasiči a tajemnicí krizového štábu ORP Prachatice. Při řešení této mimořádné události došlo především k problému předávání informací. Pozitivem však byla výborná spolupráce všech sociálních zařízení s krizovým štábem.

Vzhledem ke skutečnosti, že při vzniku mimořádných událostí nedošlo ke ztrátám na životech²⁷ lze konstatovat, že všechny složky IZS byly řádně připraveny tyto události řešit bez větších komplikací.

---

²⁷ Mimo úmrtí při výbuchu bytového domu v Lenoře, kde si zemřel pachatel trestného činu vlastní vinou.

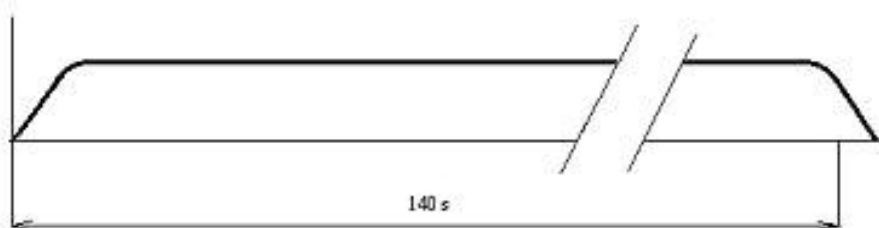
9 ZABEZPEČENÍ OBYVATEL PŘI MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTECH

Zabezpečení obyvatel při vzniku mimořádné události je zajišťováno pomocí varování a vyrozumění, pod které spadá jednotný systém varování a vyrozumění, evakuace, nouzové přežití a ukrytí a individuální ochrana.

9.1 Varování a vyrozumění

V roce 1991 došlo v České republice k vybudování Jednotného systému varování a vyrozumění (dále jen JSVV), přičemž základem tohoto systému je síť koncových prvků varování. Mezi koncové prvky varování patří především poplachové sirény a místní informační systémy (dále jen MIS), které slouží k varování obyvatelstva před hrozcí či nastalou MU. Koncové prvky jsou ovládány dálkově, a to prostřednictvím bezdrátové přenosové soustavy z vyrozumívacích center nacházejících se především na krajských operačních střediscích HZS.

Město Prachatice disponuje od května roku 2015 „Varovným systémem ochrany před povodněmi“, který obsahuje bezdrátový MIS a hladinoměry. V rámci systému je po městě Prachatice a v osadách rozmístěno celkem 127 hlásičů a řídicí jednotka celého systému se nachází v budově městského úřadu. Systém je zároveň propojen s HZS České Budějovice, a to z důvodu dálkového ovládní sítě z vyrozumívacího centra nacházejícího se na operačním středisku HZS kraje. Včasné a správné varování obyvatelstva zajišťuje síť poplachových sirén, do které patří rotační a elektronické sirény a místní rozhlas. Provozní schopnost JSVV probíhá každou první středu v měsíci ve 12:00 hodin, kdy se ve městě rozezná akustická zkouška znějící „zkouška sirén, zkouška sirén, zkouška sirén, právě proběhla zkouška sirén, zkouška sirén“. Zkušební nepřerušovaný tón zní po dobu 140 sekund. Délka akustické zkoušky je znázorněna na obrázku č. 12.

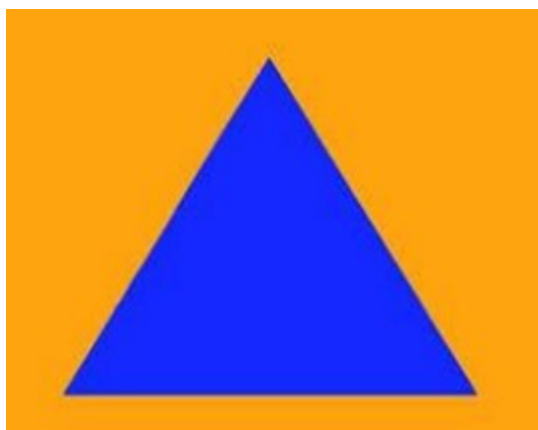
Obrázek 12 – Akustická zkouška (MV-generální ředitelství HZS ČR, 2022)

V případě vzniku MU na území města se využívá, kromě JSVV, elektronická úřední deska a ostatní elektronické informační panely, které jsou ve městě rozmístěny. V případě MU, která by měla za následek výpadek proudu, by se ve městě Prachatice použila městská policie, která je vybavena služebními vozidly s hlásiči. Služebna městské policie má také záložní zdroj elektrické energie, kterým je diesel agregát.

9.2 Evakuace

Evakuace patří mezi nejúčinnější a nejrozšířenější opatření používající se při ochraně obyvatelstva před možnými následky hrozících či nastalých MU. Je prováděna zejména při předpokladu dlouhodobého či zásadního zhoršení životních podmínek vlivem mimořádné události. Evakuací se rozumí okamžité a naléhavě přemístění obyvatel z oblasti, kde hrozí nebezpečí vzniku nebezpečí v důsledku MU, nebo je MU v počáteční fázi, na místo, kde nebezpečí nehrozí. Jelikož při vzniku MU nemusí být na evakuaci mnoho času, je důležité, aby si každá rodina připravila plán, který pomůže k rychlé a efektivní evakuaci. (Habitat for Humanity, 2024)

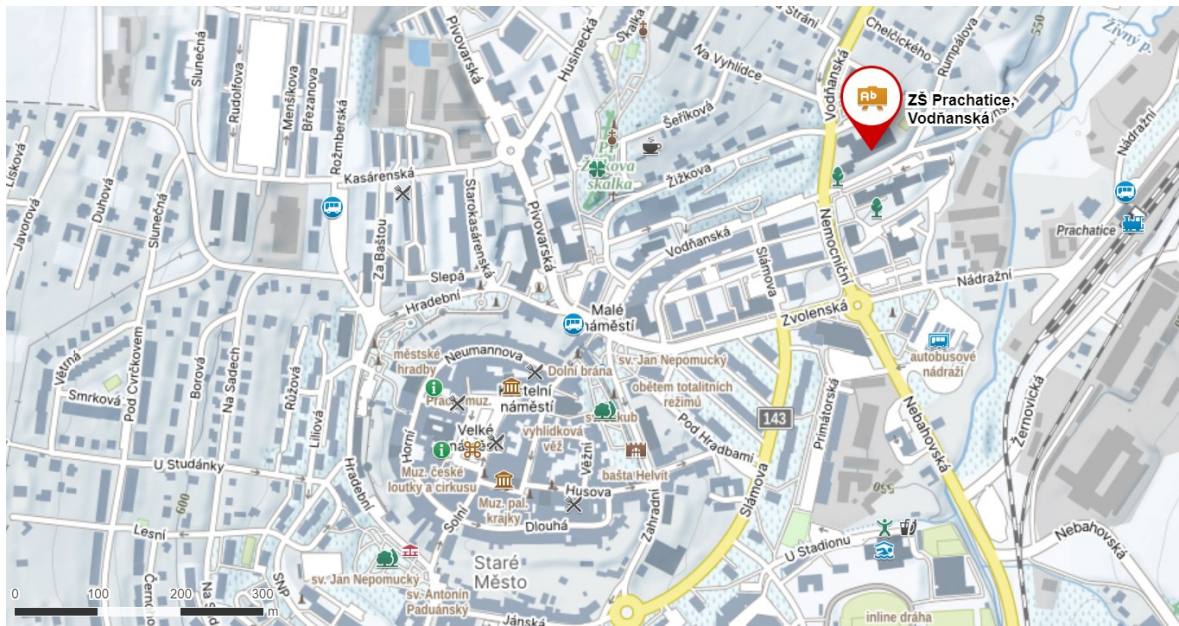
V případě evakuace se stanoví evakuační zóna, místo řízeného vstupu a výstupu do a z evakuační zóny, evakuační trasa, místo shromažďování, evakuační středisko, přijímací středisko a místo nouzového ubytování, přičemž místo shromáždění, evakuační středisko a přijímací středisko jsou zřetelně označené nápisem či mezinárodně platným rozeznávacím znakem civilní ochrany. Mezinárodně platný znak je znázorněn na obrázku č. 13. (GR HZS ČR, 2024)

Obrázek 13 – Mezinárodně platný znak civilní ochrany (GR HZS ČR, 2024)

Ve městě Prachatice se nachází jedno přijímací středisko, které je zároveň evakuačním střediskem. Jedná se o Základní školu Prachatice, Vodňanská 287, 383 01 Prachatice a její lokalita v rámci města je znázorněna na obrázku č. 14. Mezi další místa evakuace a náhradního ubytování ve městě Prachatice patří Dům dětí a mládeže (tělocvična), ZŠ Národní (tělocvična, jídelna), ZŠ Zlatá Stezka (tělocvična), Hotel Koruna a hotel Parkán.

Obrázek 14 – Přijímací/evakuační středisko (mapy.cz, 2024)

Dokumentace vztahující se k evakuaci ve městě Prachatice navazuje na Vnější havarijní plán JE Temelín, který byl schválený hejtnanem Jihočeského kraje dne 28. 5. 2013, přičemž poslední velká aktualizace proběhla v prosinci roku 2016. Vnější havarijní plán JE Temelín obsahuje způsob provedení opatření k omezení následků na obyvatelstvo obce při vzniku radiační havárie na JE Temelín. Daný dokument slouží starostovi obce a pracovníkům zařazeným do přijímacího střediska k zajištění provedení nařízených opatření a je zpracován v souladu se zákonem č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, vyhláškou MV č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS a vyhláškou MV č. 380/2002 Sb., k přípravě a provedení úkolů ochrany obyvatelstva.

Struktura vzájemných vazeb jednotlivých věcně příslušných správních úřadů, složek IZS, orgánů a subjektů v oblasti havarijní připravenosti je dána jejich kompetencemi a postavením v systému státní správy a samosprávy, realizací ZaLP a plánovaných ochranných opatření v případě vzniku MU.

Přijímací středisko odesílá všechny dokumenty na krizový štáb ORP. Ostatní komunikace mezi krizovým štábem ORP, HZS JčK, starostou příjmové obce a PO v obci probíhá převážně telefonicky dle potřeby.

Hlavním místem nouzového ubytování je ve městě Prachatice internát Vyšší odborné školy sociální a Střední pedagogické školy, který se nachází v ulici Zlatá stezka 139, 383 01 Prachatice. Lokalizace internátu je znázorněna na obrázku č. 15.

Obrázek 15 – Nouzové ubytování (mapy.cz, 2024)

Každá evakuovaná osoba disponuje kartou evakuované osoby, která se využívá v případě jakékoliv evakuace. Evidenční karta obsahuje základní informace o evakuované osobě (jméno, příjmení, datum narození, číslo mobilního telefonu, trvalé bydliště), upřesňující údaje a čestné prohlášení evakuované osoby. Vzor karty evakuované osoby je připojen k práci jako Příloha P II.

9.3 Nouzové přežití

Nouzové přežití zahrnuje oblasti nouzového ubytování, nouzového zásobování potravinami a pitnou vodou, nouzové dodávky energií, poskytování nouzových základních služeb obyvatelstvu a organizování humanitární pomoci. Mezi nouzové základní služby patří např. lékárny, pohonné hmoty, pohřební služby, veterinární ošetření či pokrývačství

a truhlářství. Tyto služby jsou přednostně poskytovány pro osoby umístěné ve zdravotnických zařízeních a v ústavech sociální péče.

Nouzové ubytování je definováno jako „*dočasné ubytování obyvatelstva postiženého mimořádnou událostí nebo krizovou situací v objektech, které pro ubytování osob nejsou určené a běžně používané, ale jsou pro tento účel dočasně upravené a vybavené tak, aby splňovaly základní požadavky pro spánek, odpočinek a hygienické potřeby osob*“. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2024) V případě města Prachatic je využíván, jak je již výše uvedeno, internát Vyšší odborné školy sociální a Střední pedagogické školy. Jedná se o objekt, ve kterém lze upravovat stravu a který je plně vybaven sociálním zařízením.

Nouzové zásobování potravinami je zajištěno především stacionárními stravovacími zařízeními, kterými jsou hotely, restaurace či školní jídelny. Právnická nebo podnikající fyzická osoba vlastníci či provozující stravovací zařízení může s daným ústředním správním úřadem uzavřít dohodu o poskytnutí osobní a věcné pomoci na zajištění stravy pro obyvatelstvo postižené mimořádnou událostí nebo pro složky IZS. V případě dohodnuté pomoci se následně obyvatelstvo může stravovat přímo v těchto zařízeních, nebo se strava dováží do místa nouzového ubytování. Další možností nouzového zásobování potravinami je využití polní kuchyně, přičemž se při mimořádné události předpokládá redukce množství stravy, úprava složení a výběru stravy.

Nouzové zásobování pitnou vodou je prováděno po nezbytně nutnou dobu, která je potřebná pro obnovení funkce běžného režimu v případě, kdy zajištění dodávky vody běžným způsobem není možné. Za běžný způsob jsou považovány vodovody a studny. Zásobování vodou je zajištěno vlastními prostředky provozovatelů vodovodů, cisternami. Dalšími způsoby mohou být balené vody, soupravy na dezinfekci vody či mobilní úpravní vody. Nouzové zásobování vodou je organizováno a koordinováno hejtmanem kraje nebo HZS kraje. HZS kraje má s hlavními dodavateli pitné vody podepsány dohody o poskytnutí osobní nebo věcné pomoci. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2021)

Nouzové dodávky energií jsou přednostně zabezpečeny pro zásobování zdravotnických a sociálních zařízení a pro objekty s nouzově ubytovanými osobami. Ve městě Prachatic má k dispozici svůj náhradní zdroj elektrické energie Nemocnice Prachatic, která je v případě výpadku energií plně soběstačná, Městská policie, Městský úřad, který vlastní záložní zdroj pro servery, což by umožnilo řízené odstavení úřadu, aby nedošlo

ke ztrátě dat a v poslední řadě stanice HZS Prachatice, kde se nachází hlavní pracoviště krizového štábu.

Humanitární pomoc je bezplatně poskytována na základě výzev či z vlastní iniciativy formou nabídek. Dělí se na materiální, finanční, psychologickou a duchovní pomoc. Zásoby pro humanitární pomoc vytváří Správa státních hmotných rezerv a pomoc je určena postiženým osobám, které v důsledku krizové situace zůstaly bez potřebných věcných prostředků. Zásoby se skládají z humanitárních balíčků, příkrývek a spacích pytlů. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2021)

Sklad humanitární pomoci se ve městě Prachatice nachází na stanici HZS Prachatice, kde jsou uskladněny prostředky sloužící k první nouzové pomoci. Jedná se např. o čisticí a desinfekční prostředky, hadry, košťata, lopaty atd. Pokud by nastala MU, při které by nastala potřeba čerpat zásoby humanitární pomoci ve větším množství, než kterým disponuje sklad humanitární pomoci ve městě, zapojil by se Český červený kříž, který těmito prostředky vládne. V případě vyhlášení krizového stavu by město Prachatice zažádalo o konkrétní síly a prostředky SSHR prostřednictvím systému KRIZKOM.

Odpovědnost za provedení opatření nouzového přežití je rozdělena mezi **HZS kraje**, který organizuje a koordinuje humanitární pomoc, evakuaci, nouzové ubytování, nouzové zásobování pitnou vodou, potravinami a dalšími nezbytnými prostředky, **obecní úřad**, který se podílí na zajištění nouzového přežití obyvatel obce, **starostu obce**, který organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatel obce a **hejtmana kraje**, který v době krizového stavu koordinuje nouzové ubytování, nouzové zásobování pitnou vodou, potravinami a dalšími nezbytnými prostředky k přežití obyvatelstva. Státní orgány, orgány územních samosprávných celků a humanitární organizace vedou přehled nabídek a požadavků na humanitární pomoc (Česko, 2000)

9.4 Ukrytí a improvizovaná ochrana

Ukrytí obyvatelstva představuje využití stálých úkrytů či jiných vhodných prostor, které jsou přizpůsobeny stavebními a jinými úpravami k ochraně obyvatelstva. Ukrytí je zajišťováno improvizovanými úkryty, stálými úkryty a podzemními dopravními stavbami.

Improvizovaným úkrytem rozumíme předem vybraný vyhovující prostor, který lze určitými způsoby dodatečně upravit. Za nejvhodnější prostory k vybudování improvizovaného úkrytu jsou považovány suterénní či sklepní prostory budov ve středním

traktu, které jsou co nejvíce zapuštěny v okolním terénu. Vhodnými prostory a podmínkami pro improvizovaný úkryt jsou:

- Podzemní prostory, které jsou zcela nebo částečně zapuštěné pod úroveň terénu.
- Prostory s minimálním počtem oken a dveří.
- Prostory se silnými obvodovými zdmi, dostatečnou stropní nosností a tloušťkou klenby nejméně 15 cm.
- Dostatečná kapacita prostorů.
- Vstupní dveře, které se musí otevírat směrem ven z úkrytu.
- Možnost minimálně 2 únikových cest z prostor.
- Sklep přístupný nejkratší přímou cestou ze schodišťového prostoru.

Stálým úkrytem rozumíme trvale ochranný prostor v podzemní části stavby či samostatně stojící objekt, který je budován prioritně k ukrytí obyvatelstva. Stavby mohou být dvouúčelového charakteru, kdy v období mimo krizový stav slouží např. jako sklady či garáže. Stálé úkryty se dělí dle odolnosti proti tlakové vlně na stálé tlakově odolné úkryty, stálé tlakově neodolné úkryty a ochranné systémy podzemních dopravních staveb (ochranný systém metra a ochranný systém Strahovského tunelu). Pro tento typ úkrytu platí:

- Nutnost vybavení filtroventilačním zařízením.
- Vedení v evidenci stálých úkrytů, které provádí HZS kraje a obecní úřad.
- Určení k ochraně obyvatelstva proti účinkům zbraní hromadného ničení.
- Vlastník stálého úkrytu je povinen udržovat stavbu v dobrém stavebním stavu.
- Vlastník stálého úkrytu je povinen dbát na skutečnost, že nesmí dojít ke změně charakteru stavby k jejím účelům.
- Vyřazení stálého úkrytu z evidence v případě, že se při kontrole zjistí, že úkryt nemá vyhovující stavebně technický stav. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2021)

V rámci města Prachatice nikdy nebyl a v současné době ani není zřízen žádný systém ukrytí obyvatelstva. Obyvatelstvo města by se tak v současné době v případě vzniku mimořádné události s únikem nebezpečné látky chránilo pouze pomocí individuální ochrany, to znamená ochranou dýchacích cest a povrchu těla. K ochraně dýchacích cest lze využít

mírně vodou navlhčené tkaniny a k ochraně těla např. čepice, šátky, kapuce, brýle uzavřeného typu, igelitového sáčku, rukavic, kozaček, pláštěnek atd.

ZÁVĚR KAPITOLY

Zabezpečení obyvatelstva při mimořádných událostech tvoří velmi důležitou roli při přípravě na mimořádnou událost i při samotném vzniku mimořádné události. Zabezpečení obyvatel je zajišťováno pomocí varování a vyrozumění, evakuace, nouzového přežití a ukrytí a individuální ochrany.

Varování a vyrozumění je ve městě Prachatice zabezpečeno sítí koncových prvků varování, do které řadíme především poplachové sirény a místní informační systém. Koncové prvky jsou dálkově ovládány z operačních a informačních středisek kraje. Město Prachatice disponuje Varovným systémem ochrany před povodněmi, který obsahuje bezdrátový MIS a hladinoměry, přičemž se na území města a v přilehlých osadách nachází 127 hlásičů, jejichž řídicí jednotka se nachází v budově Městského úřadu. Každou první středu v měsíci se městem rozezní přesně ve 12:00 hodin zkouška sirén. Kromě Jednotného systému varování a vyrozumění je obyvatelstvo ve městě varováno informačními panely a elektronickou úřední deskou.

Evakuace je ve městě zabezpečena přijímacím a evakuačním střediskem, přičemž se jedná v obou případech o stejné místo. Mezi další využitá místa v rámci evakuace se jedná o prostory místních základních škol či hotely.

Nouzové zásobování je ve městě zabezpečeno prostřednictvím stacionárních zařízení, které jsou pro danou oblast nejvhodnější. V rámci zabezpečení elektrické energie je město vybaveno náhradními zdroji elektrické energie, které se nacházejí v nemocnici, stanici Městské policie, v budově Městského úřadu a především na stanici HZS Prachatice, kde je zřízeno hlavní pracoviště krizového štábu. Humanitární pomoc je ve městě zabezpečena skladem humanitární pomoci, který se rovněž nachází na stanici HZS Prachatice.

Co se týče ukrytí obyvatelstva, ve městě není v současné době zřízen systém ukrytí obyvatelstva, tudíž by se obyvatelstvo v případě potřeby nemělo kam uchýlit.

10 POROVNÁNÍ STAVU KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ MĚSTA SE STAVEM POŽADOVANÝM LEGISLATIVOU

Právní rámec krizového řízení vychází především z ústavních zákonů, kterými jsou ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod a ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky.

Vzhledem k velkému rozsahu právních norem týkajících se krizového řízení a ochrany obyvatelstva je práce zaměřena na hlavní právní normy. Právní normy týkající se vnitřní bezpečnosti jsou ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení (krizový zákon) a zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému. Právní normy vztahující se k vnější bezpečnosti jsou zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky a zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon).

Zákony vztahující se k této problematice jsou samozřejmě také zákony týkající se složek IZS, kterými jsou zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru ČR a zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě.

Zákony, které se této problematice dotýkají a jsou využívány při řešení MU a krizových situací, jsou např. zákon č. 254/2001 Sb., vodní zákon, zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a zákon č. 166/1999 Sb., veterinární zákon. Právní rámec krizového řízení obsahuje také zákony, které se věnují působnosti veřejné správy. Jedná se o zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR, zákon č. 128/2000 Sb., o obcích a zákon č. 129/2000 Sb., o krajích. (Malinovský, Zrucký, 2024)

Vzhledem k zaměření diplomové práce jsou níže charakterizovány právní normy dotýkající se především vnitřní bezpečnosti České republiky a právní normy věnující se působnosti veřejné správy.

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky je složen z preambule a osmi hlav, které se věnují základním ustanovením, zákonodárnou mocí, výkonnou mocí, soudní mocí, Nejvyšším kontrolním úřadem, Českou národní bankou, územní samosprávou a nakonec přechodnými a závěrečnými ustanoveními. Jedná se o základní zákon České republiky,

který může být změněn pouze ústavními zákony. Ústava ČR definuje vyhlášení válečného stavu a stanoví činnosti týkající se ozbrojených sil ČR. (Česko, 1993)

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti se skládá ze 13 článků a jedná se o důležitý právní dokument, který rozšiřuje ustanovení Ústavy ČR a Listiny základních práv a svobod. Zákon o bezpečnosti je důležitou výchozí normou k dalším zákonům a předpisům. Zákon je věnován základním ustanovením, nouzovému stavu, stavu ohrožení státu, zkrácenému jednání o návrzích zákonů, bezpečnostní radě státu, prodloužení volebního období a společným a závěrečným ustanovením. Jedná se o poměrně krátkou, ale velmi důležitou právní normu, jelikož Ústava neobsahuje potřebný právní základ pro zajišťování bezpečnosti státu. (Česko, 1998)

Zákon č. 240/2000 Sb., krizový zákon je složen ze třech částí, přičemž se věnuje vymezením pojmů, stavu nebezpečí, orgánům krizového řízení, ostatním orgánům s územní působností, obecným ustanovením, právy a povinnosti osob, kontrolám, přestupkům a náhradám a společným a závěrečným ustanovením. Pro účely této diplomové práce jsou důležité především články věnující se orgánům obce s rozšířenou působností. Starosta ORP zajišťuje připravenost správního obvodu na řešení vzniklých krizových situací, přičemž se na této činnosti podílejí také orgány ORP.

Mezi činnosti starosty ORP dle krizového zákona patří:

- Řízení a kontrola přípravných opatření, činností k řešení krizových situací a činností ke zmírnění následků.
- Zřízení a řízení bezpečnostní rady ORP.
- Organizace přípravy správního obvodu ORP na krizové situace, podílení se na řešení krizových situací.
- Schvalování krizového plánu ORP.
- Zřizování a řízení krizového štábu ORP.
- Zajišťování provedení stanovených krizových opatření během krizové situace.
- Plnění úkolů stanovené hejtmanem a orgány krizového řízení při přípravě na krizové situace a při jejich řešení.
- Odpovědnost za využívání informačních a komunikačních prostředků a pomůcek krizového řízení určených MV. (Česko, 2000)

Činnostmi obecního úřadu ORP dle krizového zákona jsou:

- Poskytování součinnosti HZS kraje při zpracování krizového plánu kraje a krizového plánu ORP.
- Plnění úkolů stanovených krizovým plánem ORP.
- Vedení evidence údajů o přechodných změnách pobytu osob a předávání těchto údajů HZS kraje.
- Vedení evidence údajů o přechodných změnách pobytu osob za stavu nebezpečí a předávání těchto údajů HZS kraje.
- Vedení přehledu možných zdrojů rizik a odstraňování nedostatků, které by mohly vést ke vzniku krizové situace.
- Zřizování pracoviště krizového řízení. (Česko, 2000)

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému je složen ze čtyř částí, přičemž první část se věnuje základním ustanovením, kde jsou definovány základní pojmy pojící se k problematice IZS, druhá hlava první části je věnována samotnému integrovanému záchrannému systému, především použití IZS, samotným složkám IZS a stálým orgánům pro koordinaci složek IZS. Zákon ve druhé hlavě stanoví, že složky IZS jsou povinny řídit se při zásahu příkazy velitele zásahu, případně pokyny starosty ORP, hejtmána kraje či Ministerstva vnitra. Zákon dále stanoví, že příslušná složka IZS, která je zařazená v příslušném poplachovém plánu IZS kraje je povinna, v případě poskytnutí pomoci v jiném kraji, informovat místně příslušné OPIS. Stálými orgány pro koordinaci složek IZS rozumíme operační a informační střediska IZS. Hlava třetí první části je věnována postavení a úkolům státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků při přípravě na MU a při provádění ZaLP, přičemž obecní úřad ORP v tomto ohledu plní úkoly při provádění ZaLP stanovené Ministerstvem vnitra, shromažďuje a používá pro zpracování vnějších havarijních plánů a havarijního plánu kraje potřebné údaje, zpracovává vnější havarijní plán nebo také seznamuje ostatní obce, PO a FO ve svém správním obvodu s charakterem možného ohrožení. Činnostmi starosty ORP je koordinace ZaLP při řešení MU vzniklé v daném správním obvodu v případě, že byl požádán velitelem zásahu, a schvalování vnějších havarijních plánů. Starosta ORP společně s hejtmánem kraje jsou povinni při své koordinaci ZaLP podávat zprávy o průběhu ZaLP prostřednictvím operačních a informačních středisek Ministerstvu vnitra. Hlava čtvrtá první části je věnována organizaci

ZaLP v místě zásahu. Druhá část příslušného zákona je složena taktéž ze čtyř hlav a věnuje se právům a povinnostem PO a FO při MU. (Česko, 2000)

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) je složen ze tří částí. V první části jsou obsažena obecná ustanovení, kde je charakterizována obec. Jedná se o územní samosprávné společenství občanů, jež tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Jedná se o veřejnoprávní korporaci s vlastním majetkem a pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. V případě, kdy obec čítá alespoň 3 000 obyvatel, se jedná o město – v případě, že tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny. Jsou zde definovány statutární města, přičemž v Jihočeském kraji se jedná o České Budějovice. Zákon stanoví, že zastupitelstvo obce nad 10 000 do 50 000 obyvatel čítá 15 až 35 členů. Při stanovení počtu členů zastupitelstva se přihlíží, mimo počtu obyvatel, také k velikosti územního obvodu. (Česko, 2000)

Právní normy ukládají povinnost zpracovat různé typy plánů. Krizový plán, který má město Prachatice zpracovaný, je však veřejnosti nepřístupný. Vnější havarijní plán je zpracován pro území ležící v zóně havarijního plánování, přičemž v ČR jsou zóny havarijního plánování stanoveny pro JE Temelín a JE Dukovany a pro organizace, které podléhají zákonu č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií. Město Prachatice nespadá do zóny havarijního plánování, tudíž se města povinnost zpracovat tento plán netýká.

Povinnost zpracování povodňového plánu je dána vodním zákonem. Povodňový plán ORP Prachatice byl blíže specifikován v kapitole č. 7.1.1. této práce. Vzhledem ke skutečnosti, že Povodňový plán ORP Prachatice je na webových stránkách města dostupný z roku 2015 a nacházejí se v něm nepřesnosti, povinnost každoroční aktualizace nekoresponduje s vodním zákonem.

Město Prachatice má, v rámci krizového řízení, zpracován Jednací řád bezpečnostní rady a Jednací řád krizového štábu, přičemž se jedná o vnitřní předpisy, které upravují přípravu a průběh jednání a zasedání bezpečnostní rady ORP a krizového štábu ORP.

Jednání bezpečnostní rady ORP je připravováno pracovištěm krizového řízení a zpravidla se koná v budově Městského úřadu Prachatice v zasedací místnosti. Bezpečnostní rada ORP jedná alespoň dvakrát ročně a písemné materiály sloužící k jednání bezpečnostní rady ORP musí být věcné, stručné a v souladu s právními předpisy. Jednací řád dále obsahuje plán činnosti bezpečnostní rady ORP, průběh jednání bezpečnostní rady ORP, vyhotovení zápisu a zvukového záznamu z jednání bezpečnostní rady ORP a usnesení bezpečnostní rady.

Krizový štáb ORP je svolán dle potřeby starostou města. Místem zasedání krizového štábu ORP je jednací místnost u Územního odboru HZS Prachatice. Jedná se o neveřejná zasedání, která se řídí daným Jednacím řádem, který dále obsahuje průběh zasedání krizového štábu ORP, vyhotovení zápisu ze zasedání krizového štábu ORP, informace o dokumentaci krizového štábu ORP, zabezpečení zasedání krizového štábu ORP a závěrečná ustanovení.

Vzhledem ke stavu požadovaným legislativou a skutečného stavu krizového řízení ve městě Prachatice bylo zjištěno, že město je v souladu s právními normami i v případě, kdy povodňový plán není aktualizovaný a většina zpracovaných plánů není veřejnosti přístupna. Skutečný stav města Prachatice byl zjištěn pouze za pomoci konzultací s pracovníci krizového řízení města.

ZÁVĚR KAPITOLY

Bezpečnostní právo je velmi rozsáhlé, proto je kapitola věnována základním právním předpisům dotýkající se této problematiky. Jedná se především o ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení (krizový zákon) a zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému.

Kapitola věnující se právním normám obsahuje výčet hlavních bodů, kterými se daný zákon věnuje. Jedná se především o činnosti týkající se povinností orgánů krizového řízení. Právní normy rovněž stanovují povinnost zpracovat plány vztahující se k problematice krizového řízení. Vzhledem ke skutečnosti, že většina plánů města Prachatice není veřejnosti přístupná, nemohlo dojít k úplnému porovnání stavu požadovaným legislativou se skutečným stavem krizového řízení města Prachatice.

I přes skutečnost, že autorce diplomové práce nebyl umožněn přístup k dokumentaci krizového řízení obce, je v závěru kapitoly uveden výsledek, že stav krizového řízení koresponduje se stavem požadovaným legislativou. Analýza povodňového plánu však přinesla fakt, že plán není od roku 2015 aktualizovaný i přes zjevné změny, které by v plánu měly být uvedeny.

11 NÁVRHY NA PŘÍPADNÉ ZLEPŠENÍ STAVU KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ MĚSTA PRACHATICE

Krizové řízení je ve městě Prachatice nedílnou součástí chodu města. V případě správního obvodu Prachatic se jedná o obec s rozšířenou působností, a to s sebou nese mnohé povinnosti pracovníků krizového řízení. Na základě použitých metod bylo zjištěno, že stav krizového řízení v Prachaticích je na dobré úrovni, přesto však doporučuji návrhy ke zlepšení stavu krizového řízení:

- Aktualizace Povodňového plánu ORP Prachatice.
- Změna hlavního místa nouzového ubytování.
- Zpracování plánů improvizovaných úkrytů.
- Zvýšení počtu kamer v kamerovém systému města Prachatice.
- Zpracování Plánu odezvy orgánů obce na mimořádné události.

Aktualizace povodňového plánu ORP Prachatice

Na webových stránkách města Prachatice je veřejně přístupný Povodňový plán správního obvodu ORP Prachatice. Plán je velmi dobře zpracovaný zpracovatelem firmy Envipartner s. r. o. a potvrzen Krajským úřadem Jihočeského kraje, odborem životního prostředí, zemědělství a lesnictví. Povodňové plány je nutné každoročně prověřovat a v případě potřeby aktualizovat. Vzhledem ke skutečnosti, že Povodňový plán ORP Prachatice je na webových stránkách dostupný z roku 2015, ne všechny údaje v něm uvedené se zakládají na pravdě. Jedná se např. o údaje o Povodňové komisi ORP Prachatice, kde je předsedou komise uveden bývalý starosta obce, který již v této funkci nepůsobí. Vzhledem ke skutečnosti, že Povodňový plán správního obvodu ORP Prachatice byl naposledy aktualizován dne 28. 8. 2015, to znamená téměř před 9 lety, doporučuji sjednat v co nejbližší době aktualizaci daného plánu.

Změna hlavního místa nouzového ubytování

V současné době je hlavním místem nouzového ubytování stanoven internát Vyšší odborné školy sociální a Střední pedagogické školy, přičemž z komunikace s pracovníci krizového řízení ve městě Prachatice vyplynula skutečnost, že v případě využití internátu k nouzovému ubytování obyvatelstva by se museli studenti z internátu vystěhovat ze svých pokojů. To následně způsobí další komplikace při hledání nouzového ubytování pro studenty

dané školy. V rámci doporučení ke zlepšení je tak navrženo najít vhodnější prostor pro hlavní místo nouzového ubytování, což už město začalo zajišťovat, jak vyplynulo z komunikace s pracovníci krizového řízení.

Zpracování plánů improvizovaných úkrytů

System stálého či improvizovaného ukrytí ve městě nebyl a v současné době ani není zřízen. V případě MU se tak obyvatelstvo nemá kam uchýlit. Ve starších obytných domech ve městě byly vybudovány sklepní prostory, které by v případě potřeby mohly sloužit jako improvizovaný úkryt, to však k zabezpečení celého města nestačí. Doporučuje se tedy vypracování plánů improvizovaných úkrytů, přičemž by došlo k vytipování vhodných prostor, které by byly v případě potřeby zaktivovány jako improvizované úkryty.

Zvýšení počtu kamer v kamerovém systému města Prachatice

Plán prevence kriminality města Prachatice informuje o skutečnosti, že ve městě Prachatice je rozmístěno celkem 15 kamer. SWOT analýza, která byla vypracována v rámci již zmíněného plánu prevence kriminality, prokázala, že slabou stránkou stavu města je právě kamerový systém. Jedná se o občasnou nefunkčnost kamerového systému. Doporučením pro zlepšení stavu krizového řízení je tedy v poslední řadě rozmístění většího počtu kamerového systému po celém městě a s tím související investice do techniky, kdy se i v případě občasné nefunkčnosti kamerového systému nestane, že by kamerový systém nezaznamenal pohyb osob a děj v daných místech, které by mohly vést např. k páchání trestné činnosti.

Zpracování Plánu odezvy orgánů obce na mimořádné události

Plán odezvy orgánů obce na mimořádné události je využíván pro přípravu a řešení MU, které na území dané obce mohou nastat. Jedná se o základní dokument, který obsahuje úkoly a opatření na ochranu životů, zdraví, majetku či životního prostředí při nastalé MU. Zpracovatelem tohoto plánu jsou orgány obce ve spolupráci s HZS kraje. Vzhledem ke zjištěným rizikům ohrožující město Prachatice a absenci tohoto plánu je doporučeno zpracovat Plán odezvy orgánů obce na mimořádné události, a to z důvodu vylepšení připravenosti všech zainteresovaných stran do řešení mimořádných událostí.

ZÁVĚR

Diplomová práce se zabývá krizovým řízením města Prachatic, i když vzhledem ke skutečnosti, že se zároveň jedná i o obec s rozšířenou působností, bylo těžké v práci rozlišovat tyto územně správní celky. Hlavním cílem práce bylo analyzovat stav krizového řízení ve městě Prachatic. K dílčím cílům náleželo zpracovat literární rešerši k dané problematice, analyzovat a charakterizovat hrozby a rizika ve městě Prachatic a v poslední řadě navrhnout případná opatření ke zlepšení stavu krizového řízení ve městě Prachatic.

Teoretická část byla věnována literární rešerši se zaměřením na monografie krizového řízení. Následně došlo k prezentování základních informací, které s tímto tématem souvisejí, a to bezpečnost, krizové řízení, se kterým se pojí orgány krizového řízení a krizové plánování.

Praktická část byla věnována městu Prachatic. Město bylo charakterizováno, uvedena je zde také historie krizového řízení v Prachaticích, kterého se dotýkají složky integrovaného záchranného systému. V praktické části došlo k naplnění většiny cílů této práce. Byly analyzovány a charakterizovány hrozby a rizika města Prachatic a popsány mimořádné události, které ve správním obvodu již nastaly. V neposlední řadě bylo prezentováno zabezpečení obyvatel při mimořádných událostech.

Informace při zpracování praktické části byly získávány především z konzultací s pracovníky krizového řízení města Prachatic, příslušných plánů města, webových stránek a konzultací s příslušníky Policie ČR Prachatic a Hasičského záchranného sboru Prachatic.

Konzultace s pracovníky krizového řízení prokázaly, že stav krizového řízení ve městě Prachatic je na dobré úrovni. I přes skutečnost, že stav krizového řízení je na dobré úrovni, byly zjištěny dílčí nedostatky, mezi které patří neaktualizovaný povodňový plán správního obvodu obce s rozšířenou působností Prachatic, nízký počet kamer kamerového systému ve městě a chybějící systém stálého a improvizovaného ukrytí. Zjištěným pozitivem je však skutečnost, že složky integrovaného záchranného systému a celý systém krizového řízení ve městě Prachatic je připraven pružně reagovat na možné mimořádné události.

Lze konstatovat, že z pohledu autorky byly cíle práce naplněny.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Bezpečnostní strategie České republiky 2003, 2003. Vláda ČR.

BLAŽEK, Jiří, 2014. *Orgány krizového řízení s územní působností*. Online. <https://www.vzdelavani-dh.cz>. Dostupné z: <https://www.vzdelavani-dh.cz/publicCourse?id=72&head=175&subhead=529>. [cit. 2023-12-13].

COLUMBIA UNIVERSITY, 2021. *Epidemic, Endemic, Pandemic: What are the Differences?* Online. <https://www.publichealth.columbia.edu/>. Dostupné z: <https://www.publichealth.columbia.edu/news/epidemic-endemic-pandemic-what-are-differences>. [cit. 2024-03-19].

ČESKO, 1993. Ústava České republiky. In: *Zákony pro lidi*.

ČESKO, 1998. Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky. In: *Zákony pro lidi*.

ČESKO, 2000. Krizový zákon. In: *Zákony pro lidi*.

ČESKO, 2000. O integrovaném záchranném systému. In: *Zákony pro lidi*.

ČESKO, 2000. O obcích (obecní zřízení). In: *Zákony pro lidi*.

ČESKO, 2000. Zákon o hospodářských opatření pro krizové stavy. In: www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-241.

ČESKO, 2000. Zákon o integrovaném záchranném systému. In: <https://www.zakonyprolidi.cz/>.

ČLOVĚK V TÍSNI O.P.S., 2015. *Žijeme v záplavovém území*. Praha: Člověk v tísni. ISBN 978-80-87456-76-7.

DIPLOMATICKÁ AKADEMIE, 2018. *Současné bezpečnostní hrozby pro Českou republiku*. Online. <https://diplomacka-akademie.cz/>. Dostupné z: <https://diplomacka-akademie.cz/soucasne-bezpecnostni-hrozby-pro-ceskou-republiku/>. [cit. 2023-12-10].

DVOŘÁKOVÁ, Kamila, 2019. *Havarijní a krizové plánování*. HZS Jihočeského kraje, územní odbor České Budějovice.

EDPP.CZ, 2015. *Povodňový plán SO ORP Prachatice*. Online. <https://www.edpp.cz/>. Dostupné z: <https://www.edpp.cz/povodnovy-plan/orpprachatice/>. [cit. 2024-03-15].

GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČR, 2024. *Dokumentace IZS*. Online. <https://www.hzscr.cz/>. Dostupné

z: <https://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx?q=Y2hudW09NA%3d%3d>. [cit. 2024-03-08].

GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČR, 2024. *Havarijní plánování*. Online. <https://www.hzscr.cz/>. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/krizove-rizeni-a-cnp-havarijni-planovani-havarijni-planovani.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>. [cit. 2024-02-12].

GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR, 2023. *Kritická infrastruktura*. Online. <https://www.hzscr.cz/>. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/web-krizove-rizeni-a-cnp-kriticka-infrastruktura-kriticka-infrastruktura.aspx>. [cit. 2023-12-15].

GŘ HZS ČR, 2024. *Evakuace*. Online. <https://www.hzscr.cz/>. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/rady-obyvatelstvu-ochrana-obyvatelstva-evakuace.aspx>. [cit. 2024-03-09].

HABITAT FOR HUMANITY, 2024. *Family Evacuation Plan*. Online. <https://www.habitat.org/>. Dostupné z: <https://www.habitat.org/our-work/disaster-response/disaster-preparedness-homeowners/family-evacuation-plan>. [cit. 2024-03-09].

HARAZIN, Lukáš; HRIVNÁK, Ján; JAKUBCOVÁ, Lenka; KRULÍK, Oldřich; LUŽA, Oldřich et al., 2018. *Modelové scénáře pro vybrané zátěžové situace*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze. ISBN 978-80-7251-489-2.

HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY, 2024. *Pozor na silný vítr či větrné smrště*. Online. <https://www.hzscr.cz/>. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/pozor-na-silny-vitr-ci-vetrne-smrste.aspx>. [cit. 2024-03-19].

HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR JIHOČESKÉHO KRAJE, ÚZEMNÍ ODBOR PRACHATICE, 2020. *50 let profesionálních hasičů v okrese Prachatice*. Prachatice.

HULEŠOVÁ, Jana, 2013. *O našem městě*. Online. <https://www.prachatice.eu/>. Dostupné z: <https://www.prachatice.eu/o%2Dnasem%2Dmeste/ms-43404/p1=43404>. [cit. 2024-03-12].

HULEŠOVÁ, Jana, 2017. *Čestní občané*. Online. <https://www.prachatice.eu/>. Dostupné z: <https://www.prachatice.eu/cestni%2Dobcane/d-21043/p1=43414>. [cit. 2024-03-12].

JEŘÁBKOVÁ, Ivana a MALINA, Václav, 2002. *Radniční list*. Město Prachatice.

KOLOMAZNÍKOVÁ, Dana, 2024. *Výbor pro obranné plánování*. Online. <https://mocr.army.cz/>. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/sops/obranne-planovani-15178/>. [cit. 2024-03-03].

KOPP, Milan; PRÁTOVÁ, Renáta; JÍLKOVÁ, Zdeňka; KAPIC, Ondřej; MALINA, Václav et al., 2009. *Povodně si vyžádaly už třináct obětí*. Online. <https://www.irozhlas.cz/>. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/povodne-si-vyzadaly-uz-trinact-obeti_200906281135_lrafaelova. [cit. 2024-03-17].

KOROUS, Václav; PANGL, Jaroslav a MRÁZEK, Martin, 2005. *Kriminalistický sborník*. Kriminalistický ústav Praha Policie ČR.

KOUBOVÁ, Martina, 2023. *Plán krizové připravenosti*. Online. <https://www.krizport.cz/>. Dostupné z: <https://www.krizport.cz/dokumenty/plan-krizove-pripravenosti>. [cit. 2024-03-08].

KRIZPORT, 2023. *Extrémní klimatické jevy*. Online. <https://www.krizport.cz/>. Dostupné z: <https://www.krizport.cz/rady/chytre-blondynky-radi/extremni-klimaticke-jevy#vitr>. [cit. 2024-03-19].

KRIZPORT, 2023. *Krizové situace*. Online. <https://www.krizport.cz/>. Dostupné z: <https://www.krizport.cz/ohrozeni/hrozby-v-jmk/krizove-situace#k9>. [cit. 2024-03-19].

LEGRAND, Jérôme. *Common Security and Defence Policy*. Online. In: www.europarl.europa.eu/, 2023. Dostupné z: https://www.europarl.europa.eu/erpl-apppublic/factsheets/pdf/en/FTU_5.1.2.pdf.

MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY, 2024. *Krizové plánování*. Online. <https://bezpecnost.praha.eu/>. Dostupné z: https://bezpecnost.praha.eu/clanky/krizove_planovani. [cit. 2024-03-08].

MALINOVSKÝ, Karel a ZRUCKÝ, Matěj, 2024. *Krizové řízení v České republice*. Online. <https://www.priruckazastupitele.cz/>. Dostupné z: <https://www.priruckazastupitele.cz/10-krizove-rizeni-v-ceske-republice/>. [cit. 2024-04-03].

MAPAKRIMINALITY.CZ, 2024. *Mapa kriminality*. Online. <https://www.mapakriminality.cz/>. Dostupné z: <https://www.mapakriminality.cz/#>. [cit. 2024-03-26].

MAPY.CZ, 2024. *Mapy*. Online. <https://mapy.cz/>. Dostupné z: <https://mapy.cz/zimni?l=0&source=firm&id=2686502&ds=1&x=14.0036858&y=49.0143450&z=16&ovl=7>. [cit. 2024-03-09].

MĚSTO PRACHATICE, 2020. *Plán prevence kriminality města Prachatice na období 2020 až 2022*.

MĚSTO PRACHATICE, 2023. *Krizové řízení*. Online. <https://www.prachatice.eu>. Dostupné z: <https://www.prachatice.eu/vice-informaci/ms-43327/p1=43782>. [cit. 2024-01-13].

MĚSTSKÝ ÚŘAD PRACHATICE, 2023. *Strategický plán rozvoje města Prachatice*.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, 2023. *Ochrana obyvatelstva*. Online. <https://www.msmt.cz/>. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/ministerstvo/ochrana-obyvatelstva>. [cit. 2023-12-10].

MINISTERSTVO VNITRA – GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČESKÉ REPUBLIKY, 2020. *KONCEPCE OCHRANY OBYVATELSTVA do roku 2025 s výhledem do roku 2030*.

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2021. *Ochrana obyvatel a krizové řízení*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky. ISBN 978-80-7616-100-9.

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2021. *Ochrana obyvatel a krizové řízení*. Praha. ISBN 978-80-7616-101-6.

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2023. *Hospodářská opatření pro krizové stavy*. Online. [Www.mvcr.cz](http://www.mvcr.cz). Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/hospodarska-opatreni-pro-krizove-stavy.aspx>. [cit. 2024-02-05].

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2023. *Kdo je kdo - orgány odpovědné v ČR za vnitřní bezpečnosti*. Online. <https://www.mvcr.cz/>. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/webpm/clanek/kdo-je-kdo-organy-odpovedne-v-cr-za-vnitri-bezpecnosti.aspx>. [cit. 2023-12-13].

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2023. *Ochrana kritické infrastruktury*. Online. <https://www.mvcr.cz/>. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/chh/clanek/ochrana-kriticke-infrastruktury-ochrana-kriticke-infrastruktury.aspx>. [cit. 2023-12-15].

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2024. *Krizové plánování*. Online. <https://www.mvcr.cz/>. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/krizove-planovani.aspx>. [cit. 2024-03-03].

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2024. *Nouzové ubytování*. Online. <https://www.mvcr.cz/>. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/nouzove-ubytovani.aspx>. [cit. 2024-03-09].

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2024. *Obranné plánování*. Online. <https://www.mvcr.cz/>. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/obranne-planovani.aspx>. [cit. 2024-03-03].

MINISTERSTVO VNITRA ČR, 2016. *TERMINOLOGICKÝ SLOVNÍK POJMŮ Z OBLASTI KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ, OCHRANY OBYVATELSTVA, ENVIRONMENTÁLNÍ BEZPEČNOSTI A PLÁNOVÁNÍ OBRANY STÁTU*.

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, 2018. *Typový plán - Narušení dodávek pitné vody velkého rozsahu*.

MORRISTOWN, 2024. *Flood and flash flood definitions*. Online. <https://www.weather.gov/>. Dostupné z: https://www.weather.gov/mrx/flood_and_flash. [cit. 2024-03-13].

MUZEUM POLICIE ČR, 2023. *Schematismus a dislokace četnictva 1924*. Online. <https://www.muzeumpolicie.cz/>. Dostupné z: <https://www.muzeumpolicie.cz/Podstranky/sbirky-kalendare/>. [cit. 2024-03-17].

NATIONAL WEATHER SERVICE, 2024. *Beaufort Wind Scale*. Online. <https://www.weather.gov/>. Dostupné z: <https://www.weather.gov/mfl/beaufort>. [cit. 2024-03-19].

PANDEMIE.CZ, 2024. *Pandemické plány*. Online. www.pandemie.cz/. Dostupné z: <https://www.pandemie.cz/pandemicke-plany>. [cit. 2024-02-12].

PAULUS, František; KRÖMER, Antonín; PETR, Jan a ČERNÝ, Jaroslav, 2015. *Analýza hrozeb pro Českou republiku*.

POLICIE ČR, 2024. *Jihočeský kraj - Prachatice*. Online. <https://www.policie.cz/>. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/jc-jihocesky-kraj-prachatice.aspx>. [cit. 2024-03-26].

PRACHATICE.EU, 2017. *Městské symboly*. Online. <https://www.prachatice.eu/>. Dostupné z: <https://www.prachatice.eu/mestske%2Dsymboly/ds-1385/p1=43416>. [cit. 2024-03-12].

SADÍLEK, Zdeněk; PÁLKOVÁ, Barbora a KALAMÁR, Štěpán, 2019. *Krizové řízení a integrovaný záchranný systém*. Praha: Vysoká škola finanční a správní. ISBN 978-80-7408-192-7.

SMETANA, Marek; KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše a KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše, 2010. *Havarijní plánování*. Brno: Cumpster Press. ISBN 978-80-251-2988-0.

SPRÁVA STÁTNÍCH HMOTNÝCH REZERV, 2024. *Systém hospodářských opatření pro krizové stavy*. Online. Www.sshr.cz. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/pro-verejnou-spravu/system-hopks/>. [cit. 2024-02-05].

SUCHÁ, Eva, 2023. *Městská policie již 31 let v Prachaticích*. Online. <https://www.prachatice.eu/>. Dostupné z: <https://www.prachatice.eu/mestska-policie-jiz-31-let-v-prachaticich/d-43624>. [cit. 2024-03-17].

VANDLÍČKOVÁ, Jana, 2011. Přítel z inzerátu vraždil, byl vyhozen z domu. Online. *Prachatický deník*. Dostupné z: https://prachaticky.denik.cz/zpravy_region/pritel-z-inzeratu-vrazdil-byl-vyhozen20110116.html. [cit. 2024-03-17].

VILÁŠEK, Josef a FUS, Jan. *Krizové řízení v ČR na počátku 21. století*. 2. vydání. Praha: Univerzita Karlova: Karolinum, 2022. ISBN 978-80-246-5498-0.

VLÁDA ČR, 2011. *Pandemický plán České republiky*. 4. vydání.

Vláda ČR, 2023. Bezpečnostní strategie České republiky 2023. Vláda ČR.

VLÁDA ČR, 2023. *Obranná strategie ČR 2023*.

Washingtonská smlouva, 2000. Online. NATOAKTUAL.CZ. Wwww.natoaktual.cz. Dostupné z: <https://www.natoaktual.cz/zpravy/Iwashingtonskasmlouva>. [cit. 2023-11-03].

WORLD HEALTH ORGANIZATION, 2024. *Coronavirus Disease (COVID-19)*. Online. <https://www.who.int/>. Dostupné z: https://www.who.int/health-topics/coronavirus#tab=tab_1. [cit. 2024-03-18].

ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA JIHOČESKÉHO KRAJE, 2020. *Oblastní středisko Prachatice*. Online. <https://www.zzsck.cz/>. Dostupné z: <https://www.zzsck.cz/cinnost/oblastni-strediska/oblastni-stredisko-prachatice>. [cit. 2024-03-17].

ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA JIHOČESKÉHO KRAJE, 2020. *Z naší historie*. Online. <https://www.zzsck.cz/>. Dostupné z: <https://www.zzsck.cz/o-nas/z-nasi-historie>. [cit. 2024-03-17].

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AČR	Armáda České republiky
AED	automatizovaný externí defibrilátor
BRS	Bezpečnostní rada státu
CAS	cisternová automobilová stříkačka
CO	civilní ochrana
CSPD	The Common Security and Defence Policy
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČNB	Česká národní banka
ČOV	čistírna odpadních vod
EU	Evropská unie
FO	fyzická osoba
HOPKS	Hospodářská opatření pro krizové stavy
HZS	Hasičský záchranný sbor
ID	identifikace
IZS	Integrovaný záchranný systém
JčK	Jihočeský kraj
JE	Jaderná elektrárna
JPO	jednotky požární ochrany
JSDHO	Jednotka sboru dobrovolných hasičů
JSVV	Jednotný systém varování a vyrozumění
KI	kritická infrastruktura
KOPIS	krajské operační a informační středisko
KŘ	krizové řízení
MD	Ministerstvo dopravy
MIS	místní informační systém

MO	Ministerstvo obrany
MU	mimořádná událost
MV	Ministerstvo vnitra
NATO	North Atlantic Treaty Organization
OPIS	operační a informační středisko
ORP	obec s rozšířenou působností
OSN	Organizace spojených národů
PČR	Policie České republiky
PFO	podnikající fyzická osoba
PKP	Plán krizové připravenosti
PO	požární ochrana
PO	právnícká osoba
POVIS	Povodňový informační systém
PP	Pandemický plán
RV	Rendez-Vous
RZP	rychlá zdravotnická pomoc
SaP	síly a prostředky
SHR	Státní hmotné rezervy
SO	správní obvod
SPA	stupně povodňové aktivity
SSHR	Správa státních hmotných rezerv
TNV	Technická norma vodního hospodářství
ÚKŠ	Ústřední krizový štáb
ÚO	územní odbor
USB	Universal Serial Bus
VaK	vodovody a kanalizace

VD	vodní dílo
VPÚ	Veřejný požární útvar
WHO	World Health Organization
ZaLP	záchranné a likvidační práce
ZŠ	základní škola
ZZS	Zdravotnická záchranná služba

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Umístění města Prachatice (<i>mapy.cz, 2024</i>).....	44
Obrázek 2 – Vlajka města Prachatice (<i>prachatice.eu, 2017</i>).....	45
Obrázek 3 – Znak města Prachatice (<i>prachatice.eu, 2017</i>).....	46
Obrázek 4 – Index stáří ve vybraných městech (<i>Městský úřad Prachatice, 2023</i>)	49
Obrázek 5 – Index kriminality v obvodním oddělení Prachatice (<i>mapakriminality.cz, 2024</i>)	58
Obrázek 6 – Index kriminality v obvodním oddělení Veselí nad Moravou (<i>mapakriminality.cz, 2024</i>).....	59
Obrázek 8 – Umístění vodního díla Třebanice (<i>mapy.cz, 2024</i>)	64
Obrázek 7 – Umístění vodního díla Husinec (<i>mapy.cz, 2024</i>)	64
Obrázek 9 – Identifikace řeky Blanice (<i>edpp.cz, 2015</i>).....	66
Obrázek 10 – Hlásné profily kategorie A na území SO ORP Prachatice (<i>edpp.cz, 2015</i>) ..	67
Obrázek 11 – Rychlost postupu povodňových průtoků na vodních tocích ve SO ORP Prachatice (<i>edpp.cz, 2015</i>).....	68
Obrázek 12 – Akustická zkouška (<i>MV-generální ředitelství HZS ČR, 2022</i>)	83
Obrázek 13 – Mezinárodně platný znak civilní ochrany (<i>GŘ HZS ČR, 2024</i>).....	84
Obrázek 14 – Příjímací/evakuační středisko (<i>mapy.cz, 2024</i>).....	85
Obrázek 15 – Nouzové ubytování (<i>mapy.cz, 2024</i>).....	86

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – Prioritní oblasti Strategického plánu (<i>Městský úřad Prachatice, 2023</i>).....	50
Tabulka 2 – Dispozice výjezdových základen (<i>Zdravotnická záchranná služba Jihočeského kraje, 2020</i>).....	60
Tabulka 3 – Beaufortova stupnice větru (<i>National Weather Service, 2024</i>).....	72

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Evidenční list hlásného profilu Živný potok

Příloha P II: Karta evakuované osoby

PŘÍLOHA P I: EVIDENČNÍ LIST HLÁSNÉHO PROFILU ŽIVNÝ POTOK

EVIDENČNÍ LIST HLÁSNÉHO PROFILU		KATEGORIE: C
PRACHATICE (ŽIVNÝ POTOK) - ULICE NÁDRAŽNÍ		
Tok: Živný potok Stanice: Prachatice (Živný potok) - ulice Nádražní GPS: 49.0144672°N, 14.0065492°E Obec: Prachatice ORP: Prachatice Kraj: Jihočeský		
<p>Hladinoměrná stanice Prachatice (Živný potok) - ulice Nádražní se nachází na přemostění přes Živný potok, v ulici Nádražní blízko č. p. 291. Profil monitoruje hlídková služba města, dále je profil vybaven automatickým přenosem dat s možností zaslání varovných sms zpráv. Město dále varuje obec Těšovice, kterése nachází na toku Živný potok pod městem a ORP Prachatice.</p>		
Číslo hydrologického pořadí: 1-08-03-032		
Provozovatel stanice: Město Prachatice		
Příjemci varovných SMS zpráv:		
<hr/> Starosta města		
<hr/> Místostarosta města		
Poznámka:		
Stupně povodňové aktivity (cm)		
I.SPA	bdělost	■ 50
II.SPA	pohotovost	■ 100
III.SPA	ohrožení	■ 150
Četnost hlášení SPA		
I.SPA	1x denně	
II.SPA	3x denně	
III.SPA	3 h hlášení	
Vodočetná lať: NE Přenos dat: ANO SMS: ANO Centrum automatického sběru dat: www.hladiny.cz Naměřená data jsou dostupná na: https://hladiny.cz/cz/#lvs#graph#59200#Prachatice		
<small>export evidenčního listu: 15.03.2024 11:37</small>		
<small>Veškerá uváděná data jsou bez právní záruky.</small>		

PŘÍLOHA P II: KARTA EVAKUOVANÉ OSOBY

Evidenční karta evakuované osoby

Jméno:	
Příjmení:	
Datum narození:	
Číslo mobilního telefonu:	
Trvalé bydliště	
Kraj / obec s rozšířenou působností:	
Obec:	
Ulice:	
Číslo popisné / orientační:	
Název příjmové obce (vyplní personál přijímacího střediska):	
Upřesňující údaje	
ZTP/P Ano ☐ Ne ☐	Jiný zvlášť závažný důvod vyžadující zvláštní péči (např. rizikové těhotenství, imobilita, akutní závažné onemocnění nevyžadující hospitalizaci atd., uveďte konkrétně): .....
Ubytovat se členy společné domácnosti v jednom zařízení: (jméno, příjmení, datum narození)	

Čestné prohlášení evakuované osoby

Praktický lékař, u kterého jste registrován/a:	Jméno a příjmení:	
	Adresa:	
Léčíte se na infekční onemocnění?	Ano ☐	Ne ☐
Pokud ANO, uveďte jaké:		
Bylo Vám nařízeno karanténní opatření?	Ano ☐	Ne ☐
Pokud ANO, pak kým a pro jaké onemocnění:	Lékař:	
	Zdravotnické zařízení:	
	Onemocnění:	
Byl/byla jste v kontaktu s nemocnou osobou nebo osobou podezřelou z nákazy?	Ano ☐	Ne ☐
Pokud ANO, uveďte pro jaké onemocnění:		

Prohlašuji, že na otázky jsem odpovídal pravdivě.

Datum, podpis: .....

V případě potřeby více místa na psaní, použijte druhou stranu tohoto tiskopisu